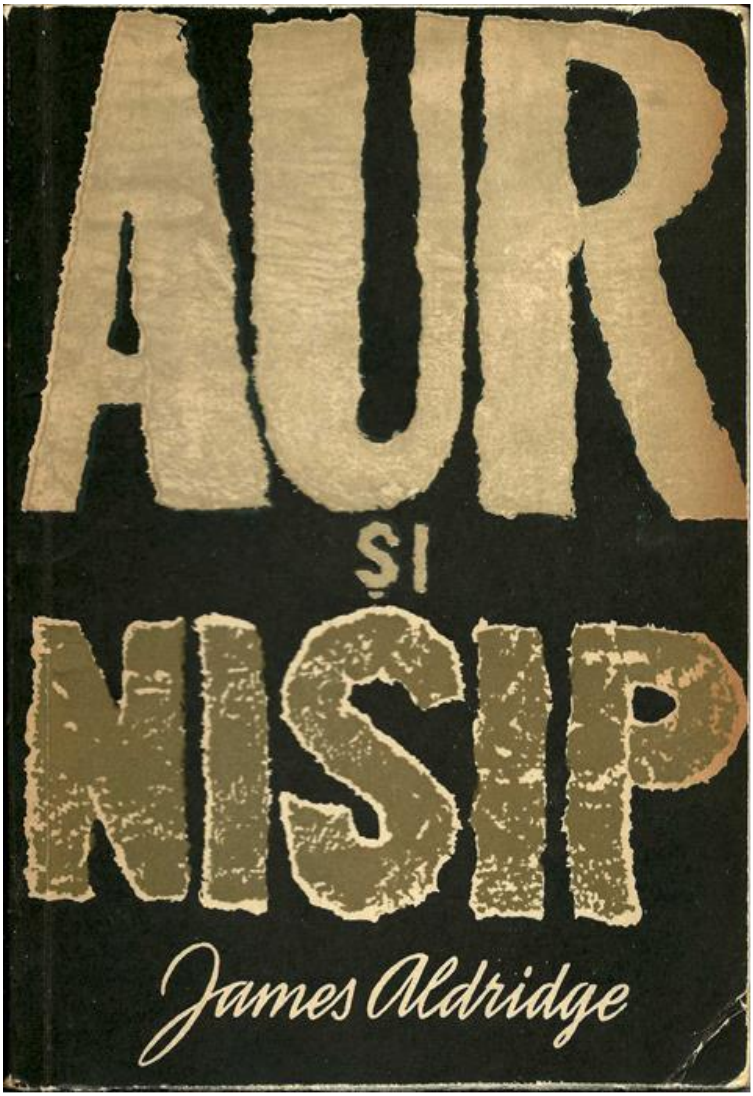
AUR
ȘI
NISIP
James Aldridge

JAMES ALDRIDGE
AUR ŞI NISIP
Povestiri

În româneşte de Margareta Sterian
Editura pentru Literatură universală, **1962**

IZBÂNDA UNUI BĂIAT DIN HĂŢIŞ

1

Tom-sărăntocul zăcea în căruţa lui murdară, cufundat într-un somn adânc, în timp ce derbedeii străzii ţinteau în el cu pietricele de pe şosea. Edgar, fiul lui Tom-sărăntocul, se pitise de cealaltă parte a şoselei prăfoase, aşteptând să-nceteze bombardamentul cu pietre şi să poată ieşi din ascunzătoare, ca să-l ducă pe taică-său acasă.

Edgar era prea bine ascuns îndărătul treptelor oficiului poştal, ca să poată desluşi tot ce se întâmpla, dar îi auzea pe derbedei cântând sacadat, ca un ceasornic care-şi bate orele:

„Tom-sărăntocu-i nebun, Tom-sărăntocu-i nebun!

Tom-sărăntocu-i beat, Tom-sărăntocu-i beat!

Bea, beat, bea!"

„E ora 3, sărăntocule! E timpul s-o întinzi acasă, Edgar! Ieşi la iveală şi du-l pe tat-tu acasă, la plăcuta voastră locuinţă!"

Dar Edgar nu se clintea din loc şi privea dincolo de veranda poştei, nesimţindu-se în stare să înfrunte ploaia de pietre şi batjocura care se abăteau asupra lui taică-său, căruia somnul adânc părea să-i fi înseninat chipul; băiatul vedea cum mai toate pietrele îl nimereau şi ar fi voit să-l scape mai repede de-acolo, ştiind că, mai devreme sau mai târziu, o piatră tot avea să-l izbească pe bietul Tom în obraz, lăsându-i o vânătaie drept amintire. Ar fi vrut să-l ia de acolo înainte ca să-şi revină şi să-şi dea seama de cele petrecute.

Edgar îi putea vedea pe cei trei băieţandri care se sprijineau de stâlpii verandei hotelului „Princiar", dar îi era cu neputinţă să-i înfrunte. Ştia că-l aşteptau să iasă din ascunzătoare, desculţ cum era, ca să poată zvârli cu pietre în picioarele lui goale, să-l facă să sară şi să ţopăie. Asta era una din distracţiile preferate ale lui Ozzie Old, iar

acolo, afară, stătea Ozzie, împreună cu micul Pat Murphy, şi amândoi erau cam afumaţi.

— Zvârle-i una în gură! îl îndemna Ozzie pe prietenul său. Trei la unu, că nu poţi să-l nimereşti în mărul lui Adam! Doi la unu, pentru nasturele de la cingătoare şi jumate-jumate pentru rest!

„Tom-sărăntocu!" scandau ei într-una, şi Edgar îşi dădu seama că nu trebuia să mai zăbovească. În curând, Pat Murphy avea să arunce cu pietre în Weary, calul de la căruţă, şi dacă în felul ăsta nu reuşeau să stârnească bietul animal, Pat sau Ozzie aveau să treacă strada şi să-i ardă un picior în coaste, ca să-l facă s-o ia la sănătoasa, spre vale.

Batjocura lor şi groaza de un asemenea spectacol îl făcură pe Edgar să-şi biruie teama. Ieşi de după treptele oficiului poştal şi îşi adună întregul curaj pentru a-şi salva tatăl.

— Bună, Edgar, i se adresă cineva, înainte de a fi apucat să treacă drumul. Văd că taică-tău e cam băut, ce zici, ai?

Era domnul Poole, dirigintele poştei. Edgar se opri locului şi spuse:

— Da, domnule Poole.

— Edgar, bătrânul tău e nebun, continuă domnul Poole, dar nu-i un beţivan. Ce-l face, oare, să vină la oraş, o dată la şase-şapte luni, şi să se terfelească în halul ăsta? Ai?

— Nu ştiu, domnule Poole, spuse Edgar cu ochii la Ozzie Old.

— De ce nu vorbeşte cu nimeni? îl întrebă domnul Poole pe băieţaşul desculţ, care ţopăia când pe un picior, când pe celălalt, cu ochii tot peste drum. Niciodată nu schimbă un cuvânt cu cineva… Ce-i cu el? Ai?

— Nu ştiu, răspunse Edgar.

— De ce nu treci drumul, să-l duci acasă? îi spuse domnul Poole lui Edgar, pe care din nou îl părăsise curajul.

Se codea să facă măcar un singur pas. Derbedeii ăştia or să-i scoată ochii.

— Hai, du-te!

— Mă duc, răspunse Edgar, jignit că i se spunea ce are de făcut şi furios pe domnul Poole, fiindcă, de obicei, dânsul asista cu cinism la batjocurile cu care orăşenii îl împroşcau pe tatăl lui.

Totuşi, trebuia să pună capăt lucrurilor şi, după ce hotărî în

gând că domnul Poole (şi, împreună cu el, toţi ceilalţi orăşeni) avea să plătească odată şi-odată cu vârf şi-ndesat, porni să treacă drumul.

Pat şi Ozzie îl văzură ocolind un arbust de piper şi încercând să se apropie, neobservat, prin spatele căruţei. Când îl zăriră, începură să strige: „Uite-l pe Edgar! Haide, Edgar, vino să-l iei pe taică-tău!"

Se răsuceau pe tocuri, strâmbându-se şi ameninţându-l pe Edgar. Ozzie era aşa de urât, încât mutra lui roşcovană părea singură o strâmbătură, dar Pat era un tânăr anemic şi gălbejit, cu o figură de om care-şi petrece tot timpul pe lângă cai şi la masa de biliard şi cu o statură de jocheu; se ţinea scai de Ozzie cel cu faţa rumenă ca o lună plină şi cu o claie de păr roşu, pentru că-l susţinea şi-l scotea totdeauna din încurcătură. Ozzie îl pândea pe Edgar, care se apropia, şi, după rânjetul lui obraznic şi felul în care-şi ascundea mâna, era limpede că va urma o ploaie de pietre. Când Ozzie începu să le zvârle, Edgar căută să se ferească într-o parte, dar proiectilele îi nimeriră călcâiele şi gleznele. De fiecare dată când vedea piatra venind, sărea în sus.

— Isprăveşte odată, Ozzie! strigă Edgar. Aoleu, isprăveşte odată!

Pat se prefăcea că suflă într-un cimpoi, în timp ce Edgar sărea de zor; între timp însă băiatul se putuse apropia de căruţa cu lemne; faptul că zvârleau cu pietre după el îl durea mai puţin de cât râsul celor care ieşiseră din barul hotelului ca să petreacă pe socoteala lor şi stăteau acum sprijiniţi de jaluzelele verandei, ţinându-le isonul lui Ozzie şi lui Pat, adică bătându-şi joc de Tom-sărăntocul şi de fiul său.

— Lăsaţi-mă-n pace! le striga Edgar, cu o voce jumătate plângăreaţă, jumătate rugătoare, dar nu fără o umbră de dispreţ. De ce nu vă legaţi de unul de teapa voastră? Duceţi-vă la Ned Kelly şi răfuiţi-vă cu el! Lăsaţi-mă-n pace pe mine!

Faţa lată a lui Ozzie şi dinţii săi mari erau ca o firmă strălucitoare pentru buna sa dispoziţie; trăsături de bădăran tânăr şi lipsit de astâmpăr,

— Prinde-l, Edgar! strigă el, zvârlind un pietroi. Ne strici tot hazul! Prinde-l, fugi după el, Edgar!

Edgar fugea, dar fugea după căruţă; în timp ce se căţăra prin spate, îi auzi strigându-l. Se împiedică de trupul deşirat al lui Tom, dar izbuti să desfacă hăţurile de pe ţepuşă şi plesni cu ele spinarea iepei. Înainte de a fi apucat să mişte căruţa din loc, Pat Murphy începu să sară în faţa animalului, agitându-şi braţele şi zbierând cât îl ţinea gura.

Vedenia asta o sperie pe Weary, care se ridică pe picioarele dinapoi. Năucită, rămase o clipă în această poziţie, apoi făcu o săritură înainte, în timp ce Edgar trăgea cu putere de hăţuri, ca să împiedice o ciocnire cu Fordul lui Jack Jenkins, care se afla acolo.

— Dă-i drumul, Edgar! ţipară derbedeii.

Băiatul n-auzea. Weary se poticnea alergând la vale, pe strada plină de gropi; potcoavele ei de fier bocăneau ca un întreg arsenal, iar şinele de oţel ale roţilor zornăiau şi zdrăngăneau atât de puternic, încât hărmălaia scoase toată populaţia afară din case.

— E Tom-sărăntocul! strigau oamenii.

Tom-sărăntocul sălta pe fundul căruţei, care lăsa în urma ei o dâră roşietică de rumeguş. Edgar stătea în picioare, şi trupul lui micuţ se scutura şi se hurduca la fiecare obstacol; îşi desfăcuse larg braţele, ca să poată ţine hăţurile care aproape îi scăpau din mâini. Cum Weary mergea în galop, Edgar se porni să strige la ea şi s-o plesnească peste crupă, aşa încât animalul începu să înghită pământul ca mânat de diavol.

Prăvăliaşii şi orăşenii ieşiseră cu toţii să-l vadă pe Tom-sărăntocul, lungit pe spate, smucit încolo şi-ncoace, în timp ce fii-su gonea ca vântul, afară din oraş.

— Astea-s lemnele pe care le ai de vânzare, Edgar? strigă domnul Drew, postăvarul, omul cel mai de vază din St. Helen.

Domnul Mee, măcelarul, încins zdravăn cu un şorţ alb cu albastru în jurul pântecului rotund, strigă:

— Pun rămăşag zece la unu că-l pierzi pe drum!

— Urcă-l pe cal, Edgar! urlă Corneli, bărbierul.

Toţi ţipau, care mai de care: chimistul, brutarul, plăcintăreasa, croitorul, băcanul, fierarul, zarzavagiul. Acesta din urmă, mare amator de cai, zbieră:

— Înhamă-l pe taică-tău la căruţă, şi până mâine dimineaţă numai bine ajungi acasă!

Preotul, care se găsea tocmai lângă gardul bisericii, îşi întoarse faţa cu dezgust, iar băieţii strânşi ciotcă pe lângă garajul lui Moore îi mai trimiseră şi ei o grindină de pietre. Edgar izbuti să se aplece şi să apuce o mână de surcele de pe fundul căruţei, ca să dea şi el în vrăjmaşi, dar surcelele se risipiră în vânt şi nu-i rămase altceva de făcut decât să le strige, ameninţător:

— Aşteptaţi voi, că vă prind eu mâine, la şcoală!

— Tom e afumat, Tom s-a îmbătat! strigau puştii în cor.

Edgar recunoscu vreo doi dintre ei, băieţi care în mod obişnuit l-ar fi lăsat în pace, nu şi-ar fi bătut joc de el, că doar erau şi ei copii săraci ca şi dânsul. Unul era Freddie Pratt, care avea un frate slab la minte, dar acum şi el urla şi râdea. Edgar îi strigă, la rândul lui:

— Pun eu mâna pe tine, Freddie Pratt! Lasă că-ţi arăt eu ţie, Freddie!

— Mai bine vezi de taică-tău! strigă băiatul.

Trecând de cartierul negustorilor, Edgar auzi râsetele pierzându-se în urma lui; acum, însă, stârnise gospodinele: pe doamna Ball, nevasta consilierului municipal, al cărei câine rău lătra la vechiul său duşman din căruţă; pe nevasta doctorului, pe a avocatului, iar mai la vale, se iviră câteva fete tinere şi alţi câţiva băieţi, care râdeau înveseliţi. Aproape că ieşise din oraş, când doamna Keith Thompson, care se afla în grădina ei cu violete, îi făcu semn cu mâna. Edgar îi răspunse cu acelaşi semn, strigându-i:

— Bună ziua, doamnă Thompson.

Era nevasta lui Thompson, cărăuşul, o femeie retrasă care ţinea însă la Edgar.

— Bună, Edgar, strigă ea. Vrei puţină pâine făcută de mine?

— Nu, mulţumesc, doamnă Thompson. Azi n-am timp. La revedere, la revedere.

Edgar, uşurat că scăpase de oraş, o lăsă pe Weary mai încet, când deodată îi ieşi în cale comisarul Bull. Venea călare pe bicicleta lui neagră şi, când văzu cotiga apropiindu-se, coborî şi îi făcu semn lui Edgar să ferească mijlocul şoselei.

— Eşti la fel de netrebnic ca şi taică-tău, strigă comisarul Bull. Fereşte din drum şi încetineşte pasul. Încurci circulaţia!

— Da, domnule, spuse Edgar, dând căruţa la o parte şi ţinând iapa la pas.

— Şi cară-l pe beţivanul ăsta bătrân afară din oraş, adăugă comisarul.

— Da, domnule.

Edgar se aşeză pe capră şi o lăsă pe Weary să-şi continue singură drumul spre casă. Trebuia să chibzuiască şi, frământând

mereu în minte întâmplările prin care trecuse, uită de taică-său, care zăcea în căruţă. Toate astea erau de neînţeles, cu totul de neînţeles. Era ca un zid care-l împresura din toate părţile. Doar atât îşi dădea seama. Dar trebuia să se răzbune, şi răzbunarea însemna pentru Edgar să dea foc oraşului cu toate străzile lui, cu fiece surcea a fiecăreia dintre casele acelea joase de lemn, să dea foc dughenelor, ba chiar şi singurei clădiri cu trei etaje din oraş, Hotelul „Princiar". Izbutea să-şi înfăţişeze – ba să şi simtă – întregul oraş cuprins de flăcări, oamenii alergând înnebuniţi de colo până colo, în timp ce el, Edgar, se plimba strigând şi râzând de necazurile lor. Singurul lucru care-i încurca puţin socotelile era existenţa unei brigăzi de pompieri, în care Ozzie Old şi Pat Murphy se înscriseseră ca voluntari, ocupând locuri de frunte. Şi când e vorba de un incendiu adevărat, orice derbedeu poate să se transforme în erou; această ultimă nedreptate îl făcu pe Edgar să părăsească ideea focului. Taică-său continua să doarmă în căruţă, dar din pricina hurducăturilor lunecase într-o parte, cu trupul chircit într-o poziţie chinuită, cu braţele lungi îndoite sub el şi cu picioarele-i slăbănoage bălăbănindu-se. Era mânjit tot cu praf roşietic şi cu noroi, iar faţa-i era neagră şi zgâriată. Tom-sărăntocul, în această postură, arăta vlăguit, pierdut într-o singurătate fără de margini, dar muncit de cumplite frământări lăuntrice; un om tot atât de străin pentru Edgar pe cât era şi acesta de străin pentru taică-său. Edgar îşi întoarse privirea, urându-l în clipa aceea pentru că nu vedea în el pe tatăl lui, ci pe Tom-sărăntocul, bătaia de joc a întregului oraş; Tom-sărăntocul, care, o dată sau de două ori pe an, se îmbăta ca un porc, pentru ca după aceea, poate că de ruşine, să dispară pentru o lună în inima hăţişului, lăsându-şi băiatul să se descurce de capul lui; Tom-sărăntocul, care niciodată nu vorbea oamenilor de la oraş, omul ferecat în tăcere, blestemat, care ducea cu el o taină nimănui împărtăşită, omul care nutrea o ură mocnită faţă de oraş, ură pe care oraşul nu avea să i-o ierte niciodată. Toate astea erau prea multe pentru ca mintea lui de copil să le poată înţelege, şi Edgar îşi topi toate simţămintele într-o furie oarbă.

Când se apropie de terasamentul de lângă râu, Edgar uită cu totul de oraş văzând trenul de seară ivindu-se năvalnic şi pornind-o în jos pe şine. Apropierea trenului, cu duduitul lui crescând, îi dădu o clipă de desfătare şi, când locomotiva trecu pe lângă el şi-l recunoscu pe domnul McFee, mecanicul, Edgar se ridică în picioare şi începu să

strige cât îl ţinea gura:

— Mai repede, domnule McFee! Dă-i drumul, Bob!

Când domnul McFee, cu obrazul său înnegrit, îşi scoase şapca de dril şi-o flutură, strigând: „Helo Edgar!", băiatul începu să salte de bucurie, ca o minge, şi să strige cu voce ascuţită: „Gazeta! Gazeta! Gazeta!", aşteptând ca vreun călător să-i arunce pe fereastră gazeta de dimineaţă de la oraş. Până să descopere figuri cunoscute şi o desluşi pe aceea a domnului Wurzel, profesorul de muzică, pe a domnişoarei Britt, profesoara de dans, precum şi feţele a vreo doi-trei furnizori ai crescătoriilor de vite din Malool. Nimeni nu aruncă însă gazeta, pentru că strigase prea târziu. Alţi băieţi i-o luaseră înainte de-a lungul liniei, ba chiar îi putea zări în depărtare întinzându-se după colile albe care pluteau în văzduh. Se uită după tren, aşteptând să-l vadă trecând de curbă şi apoi încetinind, ca să oprească în gara cochetă a orăşelului St. Helen.

Pe urmă se aşeză şi scoase un adânc oftat de plăcere, dar se întoarse brusc, văzând că taică-său se ridicase în picioare. O clipă, îşi spuse că acesta îl pândise cât se lăsase furat de desfătare, dar îşi dădu seama pe dată că ochii roşii ai lui Tom-sărăntocul erau aţintiţi undeva, în gol, cu o privire care nu vedea şi nu ştia de nimic.

— Culcă-te, tată, îi spuse Edgar. Culcă-te.

Taică-său nu făcu nicio mişcare, şi băiatul, neputând să ajungă până la el ca să-l ajute să se aşeze, o îndemnă pe Weary s-o pornească la drum. Cum treceau peste şine, zdruncinătura îl trânti pe Tom la loc. Edgar mână mai departe la vale, pe şoseaua pietruită, drept către ţarcul de vite de lângă râu.

După ce o mână pe Weary în ţarc, se dădu jos din căruţă şi o porni, lăsând calul înhămat şi pe taică-său în căruţă. Nu ridică bariera, ci lăsă totul aşa cum se afla, pentru ca Tom să-şi închipuie că iapa a venit singură acasă. Nu-şi dădea seama dacă făcea asta ca să-i scutească tatălui ruşinea faţă de fiu, sau ca să-şi scutească lui stinghereala faţă de taică-său. Pur şi simplu lăsă hăţurile din mână şi trecu râul cu luntrea, dinspre Victoria spre malul New South Wales, unde se afla căsuţa din lemn cu două încăperi şi sală, în care locuia împreună cu tatăl lui.

Îşi spălă într-o copaie, lângă râu, sudoarea încleiată de pe faţă şi de pe mâini, apoi intră în casă şi, cum înserarea, care se aşternea peste

cerul rece de primăvară, începuse să cuprindă plaiurile, aprinse lampa de gaz. Scormoni jeraticul în soba mare de fier din bucătăria încăpătoare şi o umplu cu surcele şi cu lemne din ladă până înteţi focul şi o făcu să duduie. Apoi îşi fripse un cotlet de berbec, pe care îl mâncă cu sos de roşii şi cu pâine albă, şi bău un ceai tare, îndoit cu lapte condensat. Când isprăvi, se duse la uşă şi privi înspre râu, să vadă dacă taică-său se deşteptase din amorţeală.

Se întunecase prea tare ca să mai poată desluşi ceva, dar ştia că aerul rece al serii îl va înviora repede pe Tom şi-l va aduce, vlăguit, acasă. Edgar nu voia, de hatârul amândurora, să dea ochii cu taică-său în halul în care se afla acesta, aşa că stinse lumina şi acoperi focul.

De obicei, dormea în bucătăria încăpătoare şi bine încălzită, dar acum ştia că taică-său, de cum va deschide uşa, se va repezi în primul pat pe care-l va nimeri, aşa că se duse el în cameră şi se lungi pe pat, aşteptând cu ochii larg deschişi să-l audă intrând.

Apoi uită de taică-său, silindu-se din nou să scornească o răzbunare pe măsura batjocurii celor de la oraş. Mai târziu uită şi de orăşeni, pentru că, în căutarea unui mijloc de răzbunare, începu să aibă tot felul de vedenii privitoare la nimicirea oraşului. Dar această mică şi sângeroasă cruciadă îl obosi într-atât, încât se lăsă furat de somn, fără să-şi fi potolit dureroasa lui sete de a se măsura cu viaţa.

2

Palidele zori ale dimineţii de primăvară nu-l aflară pe Edgar la îndeletnicirile lui obişnuite: nu se scula să aprindă focul şi nici nu pregăti gustarea de dimineaţă; se prefăcea că doarme.

Lătratul câinilor, dincolo de râu, şi ţipetele papagalilor îl deşteptară pe Tom-sărăntocul, care se scula şi începu să se învârtească prin bucătărie, bolborosind de unul singur; pe urmă îşi înghiţi vorbele, ca şi cum şi-ar fi dat dintr-o dată seama de ceea ce făcea. Se strădui să nu mai facă zgomot, dar, în cursul operaţiilor complicate de strângere a costumului cel bun, de împăturire a aşternutului şi de împachetare a lucrurilor în traistă, tot izbea câte ceva şi, după aceea, mormăia şi ofta. Plecă fără să pună nimic în gură şi, când se lumină bine, Edgar, care era treaz, îl auzi pe taică-său vâslind şi trecând de cealaltă parte a râului, scoţând apoi cotiga şi mânând-o pe Weary peste terasamentul de pietriş al liniei ferate.

Atunci se sculă şi el; îl mai putu zări pe taică-său urcând colina şi se-ntrebă când, oare, se va întoarce. După cât îi cunoştea el deprinderile, Tom-sărăntocul avea să-şi îngroape vinovăţia în liniştea hăţişului timp de trei sau patru săptămâni. Dacă se va înapoia cumva cu o încărcătură de lemne, el, Edgar, va trebui să meargă împreună cu taică-său să le vândă şi să vorbească în locul lui cu orăşenii, cu care Tom nu ar fi schimbat o vorbă în ruptul capului.

Între timp, el, Edgar, o să rămână de unul singur, şi la gândul ăsta începu să cânte romanţa care-i plăcea lui aşa de mult:

O, Derry, valea mea, inima-mi însângerată tânje-e-şte

După insula-ţi verde şi livezile-ţi de vis!

Ţipa cât îl ţinea gura, dar, când ieşi afară să-şi spele faţa în copaie, începu să cânte cu glasul lui obişnuit, iar cei de dincolo de râu auziră vocea limpede şi cristalină, filtrată prin aerul proaspăt al dimineţii. Unii stătură să-l asculte, mai cu seamă familia Flannagan. Doamna Flannagan, o emigrantă irlandeză, ieşi în curte să asculte şi-i spuse soţului ei că atunci când cântă Edgar coboară îngerii din ceruri. Edgar nu avea ambiţii de cântăreţ. Îi plăcea să rotunjească fiecare notă şi, cu cât era mai înaltă, cu atât o ţinea mai mult, foarte bucuros de rezonanţă, prins şi fermecat de zborul ei, dar fără să devină vreodată sentimental. Niciodată nu era sentimental.

Îşi simţea stomacul prea gol ca să mai zăbovească pe-afară. Aprinse focul şi-şi pregăti gustarea. Avea pâine uscată pentru prăjit şi trei ouă, pe care le fierse în oala neagră de tuci în care făcea terci. Puse o cutie cu marmeladă pe plită, ca să se moaie, şi, când totul fu gata, se aşeză la masa de brad, mâncând şi bând din toate deodată. Îşi întinse picioarele goale spre foc şi ciuli urechea ca să audă, prin uşa deschisă, trenul de dimineaţă trecând dincolo de râu. De obicei, se afla pe linie ca să-l privească, dar în dimineaţa asta întârziase, şi, când îl auzi apropiindu-se, alergă la uşă şi făcu semne cu mâna.

Azi avea chef să se vadă cu oameni, aşa că o porni pe dată spre şcoală, dar nu mai înainte de a cerceta nivelul apei cu un băţ, pe care îl ţinea pregătit la mal. Râul scăzuse cu o palmă în ultimele două zile, semn sigur că vara va fi timpurie. Coborî băţul la nivelul actual şi, vâslind iute împotriva curentului, trecu de partea cealaltă a râului. Îşi legă luntrea şi porni spre şcoală pe drumul cel mai ocolit şi mai lung.

Merse paralel cu şinele de cale ferată, apoi se urcă pe traverse şi

începu să sară de pe una pe cealaltă, ridicând din când în când pietrele în căutare de şopârle din acelea la care coada se desprinde de trup. Când găsea vreuna, o prindea de coadă: vârful rece îi rămânea în mână, zvârcolindu-se încă, în timp ce şopârla o lua la goană. Era un lucru care îl umplea de uimire ori de câte ori îi era dat să-l vadă şi i-ar fi făcut plăcere să-l repete de o sută de ori pe zi, dacă ar fi găsit o sută de victime cărora să le amputeze coada.

Braţele îi osteniseră de-atâta aruncat cu pietre: arunca în băltoace, în stâlpii de îngrădire, în şinele de cale ferată (care, în atingere cu piatra, scoteau scântei) şi, mai cu seamă, în toate vrăbiile, graurii, piţigoii sau ţiglenii care îi ieşeau în cale.

Singura ţintă căreia îi rezista, pentru că era ziua mare, erau izolatoarele stâlpilor de telefon şi cele ale liniei electrice.

La un moment dat strigă:

— Bună, Dummy!

Dummy nu-l putea auzi, pentru că Dummy era surdomut; dar Edgar făcu semne cu mâna băieţaşului ghebos care trecea pe bicicletă de-a lungul unui drumeag nisipos, iar Dummy îi întoarse salutul, atingându-şi buzele cu mâna şi apoi răsfirându-şi degetele în aer, ca şi când ar fi vrut să-i trimită lui Edgar o vorbă mută. Dummy era un băiat iute din fire, şi salutul lui îi făcea plăcere lui Edgar, mai cu seamă pentru că-l ştia prieten bun cu Ozzie Old, inamicul său numărul unu.

Pe cei câţiva oameni care trebăluiau prin curţile dinspre linia ferată nu-i salută, căci erau orăşeni din aceia care-l socoteau pe Tom nebun, iar pe fiu-său un zăbăuc. Totuşi, când o echipă de lucrători se ivi pe linie într-o drezină, aşteptă până în ultima clipă (când era la un fir de păr să-l calce), şi, cum oamenii strigau la el, ba chiar îşi întrerupseseră manevra, sări de pe linie pe terasamentul cu pietriş, nevătămat şi sfidător, în timp ce drezina îşi continua cursa.

— Mă secătură! strigă după el Tim Banner, şeful echipei. Să nu te mai prind pe blestemata asta de linie, că-ţi rup spinarea când oi pune mâna pe tine!

Tim Banner nu putea să-l prindă niciodată pe Edgar, asta o ştiau şi unul, şi celălalt, dar Edgar nu-l contrazise. Acum era din nou pe linie, legănându-şi braţele ca să-şi ţină echilibrul şi urmărind din ochi drezina, care se depărta. Îl admira pe Tim. Era omul cel mai gras şi mai puternic din tot ţinutul, ridicase o dată în aer un automobil Austin de

format mic, apucându-l de roţile din faţă.

— Tim Banner, îi strigă el din depărtare, nu faci doi bani!

O bucată de timp se ţinu pe urma lui Pit Potter, lucrător fierar şi pescar clandestin recunoscut. Pit era un om pirpiriu; la vreo câţiva metri în urma lui, Edgar îi imita pasul, maimuţărind felul cum Pit îşi arunca trupul înainte şi-şi bălăbănea mâinile, în care ţinea un sufertaş. Când Pit întoarse capul şi-l surprinse, Edgar o zbughi ca din puşcă, strecurându-se pe sub gardurile de sârmă şi luând-o printre casele oamenilor, ca să scurteze drumul. Era sigur că, de l-ar fi prins, Pit i-ar fi ars una zdravănă la dos, ştiind mai ales că Edgar era singura fiinţă din St. Helen care îi cunoştea furtişagurile de pe râul Murray; de fiece dată când i se ivea prilejul, căuta să vâre frica în băiat, ca să-l facă să-şi ţină gura.

Când se văzu în siguranţă, Edgar scandă:

— Pit-Pott fură tot!

Nu-i păsa de ameninţările lui Pit, ba chiar le înţelegea şi parcă-i făceau plăcere, pentru că-i dădeau senzaţia unei egalităţi pe care nu o mai simţea faţă de niciun alt om din St. Helen; şi trăia în închipuire multe întrevederi cu comisarul Bull, în care acesta îl supunea la adevărate torturi, dar el, Edgar, rezista şi nu divulga unde-şi ţinea Pit barca, undiţele şi plasele lui clandestine.

Ajuns acum printre casele joase şi gardurile înalte de la marginea oraşului, Edgar nu-şi mai pierdu vremea şi nu mai lungi drumul, dar tot o luă în zigzag printre eucalipţii care mărgineau şoseaua, oprindu-se din când în când să caute fluturi de eucalipt. Nu prea se simţea la largul lui în oraş. Când ieşi în şoseaua principală şi simţi sub tălpile desculţe asfaltul cald şi neted, Edgar se transformă într-un băieţel îmbufnat care se îndreaptă spre şcoală.

Fiecare casă avea în faţă o grădiniţă cu tufişuri de trandafiri, gărduleţe de verdeaţă şi grilaje decorative din fier; unele aveau şi câte o alee asfaltată, care ducea spre uşa de la intrare, iar vreo câteva dintre cele mai noi aveau trotuare asfaltate de jur împrejurul clădirii. Edgar privea casele astea vădind belşug, cu ochii cu care un puşti din mahalalele londoneze s-ar holba la Palatul Buckingham[1] şi se întreba

---

[1] Palatul regal din Londra

cum o fi înăuntrul lor şi cum or fi trăind oamenii care le locuiesc. Îl văzu pe domnul Penn, dentistul, care îşi lua ziua bună de la nevastă-sa, sărutând-o, lucru care-l punea pe Edgar în mare încurcătură, pentru că el nu-şi amintea ca în toată viaţa lui să-l fi sărutat vreodată cineva. Puţin mai departe, se opri să privească casa doctorului Meadows. Era singura clădire de cărămidă din toată strada şi una dintre puţinele din oraş, şi, totodată, singura cu acoperiş de olane. Olanele erau verzi şi aveau la fiecare coamă câte un cocoş de tablă, care întindea gâtul a cântat. Cum sta aşa, holbându-se la veranda de cărămidă, la geamurile sclipitoare şi la clopotul strălucitor al soneriei electrice, băgă deodată de seamă că soţia doctorului se afla într-un colţ al grădinii, săpând pământul cu mâinile înmănuşate.

— Tu arunci cu pietre în acoperişul meu? îl întrebă ea pe Edgar, scoţându-şi mănuşile şi scânteindu-şi inelele de parcă erau picături de rouă.

— Nu, doamnă Meadows, răspunse Edgar.

Deşi s-ar fi lăudat către oricine că el a făcut-o, doamnei Meadows îi spunea adevărul: prea îi plăceau mult olanele acelea verzi ca să le poată lovi cu pietre!

— Ba eu ştiu că-i aşa, spuse soţia doctorului Meadows. Vezi să nu te prindă comisarul Bull, că te bagă la răcoare cât ai clipi! Iar dacă te prind eu, te spun directorului şcolii şi-apoi, vai şi amar de tine!

Învinuirea nedreaptă părea să-i stea scrisă-n frunte. Bâlbâi: „Da, doamnă Meadows”, apoi fugi în josul străzii, cotind pe primul drumeag noroios şi părăsind şoseaua principală cu casele ei.

Singurul băiat pe care-l întâlni la ora aceasta atât de matinală fu Bugs Bentley, care trăgea căruţul cu lapte împreună cu fratele lui cel mare, Bear Bentley. Bugs era un băiat de cincisprezece ani, voinic şi rotofei ca un cartof uriaş, şi, la ora asta, adică la 7 şi jumătate, se-mplinise un ceas de când vindea lapte.

— Salutare, Bugs! spuse Edgar băiatului care trăgea de zor căruciorul la deal.

Bugs îi sări în faţă, ţinând în mână un bidon zăngănitor.

— Bătrânul tău mai e beat? întrebă el din colţul gurii, fără să se oprească, luând-o la goană pe poteca unei case şi strigând: „Laptee!”

— Nu, spuse Edgar, s-a dus în pădure.

Lui Edgar îi plăcea să-l privească pe Bugs la lucru; era un lăptar

dibaci, un bărbat printre băieţi, confidentul tuturor gospodinelor.

— Cât doriţi în dimineaţa asta, doamnă Metcalf? întrebă el.

— Un sfert, Bugs, răspunse cucoana.

Edgar îl privi pe Bugs, care cufundă de două ori căuşul de tablă cu mâner lung în bidonul de metal lucios şi scoase două măsuri curate de lapte gras. Încă o cufundare uşoară, în chip de supliment, şi Bugs atârnă cârligul căuşului de mânerul bidonului de lapte, lăsă în jos, cu o zăngănitură, capacul prins în balamale, apoi, într-o clipită, dispăru pe poarta casei vecine. Era neîntrecut în meşteşugul lui, şi Edgar îi imită măiestria, în timp ce-şi continua drumul. Sări într-o parte, în ultima secundă, când îi ieşi în faţă camionul Dodge al lui Smith; se înăbuşi în praful stârnit de motocicleta, tip Indian, a lui Roy Tilley, care venea în urma camionului.

— Ai să întârzii la şcoală, Edgar, strigă Roy după el.

Edgar răspunse:

— Nu, n-am să-ntârzii.

Nu-i venea s-o ia drept glumă, când ştia că mai avea câteva ceasuri bune până la deschiderea şcolii. Aproape că şi ajunsese, cu toate că încerca să-ntârzie cât mai mult posibil, ocolind toate mlaştinile. Veni şi clipa când nu-i mai rămase altceva de făcut decât să se vâre printre gratiile gardului, ignorând poarta principală ca pe un lucru absolut de prisos la o şcoală.

Clădirea mare a şcolii era compusă din două corpuri separate: şcoala superioară şi şcoala inferioară. Aceasta din urmă era foarte joasă, cu un acoperiş de tablă ondulată care adăpostea şi un soi de prispă ce-i dădea ocol, astfel încât părea o baracă umbrită de unul sau doi eucalipţi şi de un arbust veşted de piper. Pe terenul povârnit care o înconjura se găsea o ridicătură de pământ uscat, acoperită cu o iarbă înaltă şi cu câţiva copaci în vârf. Dincolo de aceasta se întindea cea mai mare fermă din oraş, o păşune mocirloasă pentru vacile din crescătoria Wilberforce.

În curtea şcolii nu se zărea ţipenie de om, iar intrările clădirii erau încuiate. Edgar rămase la o oarecare distanţă de clădirea mare, parte a şcolii pe care n-o putea suferi. Zăbovi puţin lângă şanţul cu marginile proaspăt înverzite şi sparse pojghiţa subţire de gheaţă, căutând broaşte, deşi ştia că nu se găsesc pe acolo. Alergă cu picioarele lui desculţe prin iarba deasă a pajiştii din faţa şcolii, apoi galopă la vale

pe povârnişul de pământ bătătorit, nechezând ca un cal. La poalele povârnişului, lângă un trunchi bătrân, se lăsă în voia închipuirii: el îi strunea (şi mai mult îi pedepsea) pe profesorii lui; îi trăgea de urechi; îi plesnea la palmă cu cureaua şi, în sfârşit, îi fugărea prin păşunile mocirloase în semn de mare dizgraţie.

Plictisindu-se şi de treaba asta, scoase din buzunar două bile şi, cu toate că nu era sezonul bilelor, jucă *black track* până ajunse sus, la poarta de la intrare. Se agăţă de poartă, aşteptând ca altcineva să vină s-o deschidă, şi, între timp, observă activitatea tot mai febrilă care începea să pună stăpânire pe oraş: treceau cai, căruţe, camioanele scârţâiau pe pietriş şi primele roabe cu gunoi se îndreptau spre locul unde urma să fie deşertate. Sări într-un picior pe terenul de joc pentru fete, se ţinu în mâini cu picioarele sprijinite de peretele bătut de soare şi, în cele din urmă, se aşeză pe jos, cu mâinile pe după cap şi spatele rezemat de zid, gândindu-se la vara ce-avea să vină.

— Ce faci acolo, Edgar?

Era Scotty Campbell.

— Stau şi eu aşa, Scotty! spuse Edgar, ridicându-se. Ai ceva bile?

— Acasă am vreo două mii, dar la mine n-am niciuna.

Două mii de bile era ceva imposibil, mai cu seamă pentru Scotty, care juca prost şi mai era şi băiat sărac, însă Edgar se ferea să-i spună să-l mai slăbească cu bărbile, pentru că Scotty era întotdeauna gata de harţă, iar la bătaie era tare ca oţelul.

Cu vreo şase luni în urmă, Scotty fusese băiatul cel mai batjocorit din toată şcoala din cauză că era emigrant, vorbea în dialect scoţian şi nimeni din şcoală nu-l putea înţelege. Fusese calul de bătaie al tuturor băieţilor, inclusiv al lui Edgar. Tot ce era în legătură cu Scotty ajunsese de râsul tuturor: ciudata lui mamă, care purta bonetă şi venea la oraş într-un cărucior tras de un cal; taică-său, un roşcovan care citea înfocat Biblia; mlaştina de lângă râu, pe care o instituţie de emigrare le-o băgase pe gât, intitulând-o fermă. În fine, mai era calul lui Scotty, Bitser, un cal de povară, greoi, cu picioarele acoperite de fire de păr zbârlite. Scotty venea călare cele cinci mile până la şcoală, şi numai vederea acestui vlăjgan voinic cu mutră de englez, cocoţat pe un munte de cal de povară, era de ajuns pentru a stârni râsul întregului oraş. Până când, într-o zi, Scotty sărise jos de pe cal şi, cu un strigăt scoţian, sălbatic şi de neînţeles, îl trânti pe Jack Murphy, făcându-l una

cu pământul pentru că-i strigase o vorbă de ocară. Prinzând gust de bătaie, Scotty îşi netezise calea în şcoală, bătându-se cu băieţi mai vârstnici şi mai voinici decât el şi reabilitându-şi, totodată, mândria rănită printr-o lăudăroşenie din ce în ce mai nemăsurată, ca o sfidare aruncată oricui s-ar fi încumetat să-l înfrunte sau să-l contrazică.

Lui Edgar îi insuflase respect, dar nu preţuire, nici teamă, şi, ori de câte ori se întâlnea cu el, simţea că într-una din zile situaţia va trebui limpezită printr-o luptă. Scotty o căuta cu lumânarea, dar Edgar încerca într-una să o ocolească; totuşi, momentul era de neînlăturat.

În realitate, când erau numai între ei doi, Scotty se împăuna ca de obicei, dar nu sărea peste cal.

— Ce-i cu profesoara aia nouă? îl întrebă pe Edgar. Ai văzut-o? E de la oraş. Ce acritură o mai fi şi asta?

— N-am văzut-o, spuse Edgar, dar azi îi pun o şopârlă din alea gulerate în catedră.

— Vax, spuse Scotty, mă duci! Unde-i şopârla?

— N-am găsit-o încă; tocmai o întindeam în vale, să caut una; dacă vrei, vino şi tu.

— Merg, zise Scotty, şi amândoi coborâră povârnişul către iarba cea înaltă dintre stânci, ca să vâneze o şopârlă gulerată, o reptilă preistorică, cu pielea ghimpată şi cap de sperietoare.

Edgar se pricepea mai bine decât Scotty să găsească asemenea dihănii, dar Scotty nu era băiatul care să primească îndrumări, aşa încât începu să caute de unul singur, dar mai mult prin locuri nepotrivite. La început, Edgar nu căuta cu prea mare tragere de inimă, pentru că lăudăroşenia lui fusese numai pe jumătate adevărată; se gândise el, aşa, într-o doară, să pună o şopârlă în pupitrul noii profesoare, dar acum, că era într-un fel chiar obligat să o facă, nu se mai simţea îndemnat să desfăşoare aceeaşi energie. Din păcate, cum se mai adunaseră şi alţi elevi, se răspândi vorba despre ispravă, şi Edgar se văzu înconjurat de vreo douăzeci de băieţi, care umblau şi ei după şopârle. Îmboldit de ambiţie, începu să caute acum cu toată râvna.

Prins de propria lui împăunare, Edgar începu să se teamă ca nu cumva să descopere altcineva şopârla – doar el era expertul recunoscut în şopârle şi în tot ceea ce privea viaţa din hăţiş; simţea deci că se afla în domeniul lui.

— Pun rămăşag că ai să găseşti o gaură de covrig! spuse Tom

Appleyard.

— Ce ştii tu? răspunse Edgar. Dacă găsim două şopârle, i le pun pe amândouă în pupitru.

Asta ar fi însemnat să se expună la neplăceri serioase cu directorul, dar Edgar îşi îndemna ajutoarele într-una, spunându-le: „Ia vezi colo”… „Sub stâncă aia”… „Scormoneşte împrejurul stâlpului de dincolo”… „Ridică bidonul ăla de tablă”… „Vezi jos, lângă canal”…

Cum era aproape 9, ora de intrare în clasă, se părea că au să se lase păgubaşi de şopârlă. Era prea de dimineaţă, încă nu se încălzise destul ca reptilele să iasă la soare. În disperare de cauză, Edgar se apucă să zgâlţâie unul din stâlpii de la gard, doar-doar o speria vreo şopârlă de sub el ca s-o facă să iasă la iveală, şi, când zări o dunguţă cenuşie ţâşnind din iarba de la picioarele lui, strigă: „Uite una!” şi goana începu.

Şopârla n-avea noroc. Băieţii o încolţiră, şi Edgar, în admiraţia colegilor lui, se repezi şi puse mâna pe ea. Era un monstru oribil, lung de peste 30 de centimetri, cu pielea ghimpoasă. Ca să se apere, îşi desfăşura în jurul gâtului un fel de guşă mare, încercare neizbutită de a-şi înfricoşa duşmanul. Toţi băieţii ştiau, după forma ovală a gurii, că muşcătura nu-i era mortală, dar că putea fi, totuşi, otrăvitoare şi, în orice caz, neplăcută, aşa că atingerea dinţilor ei trebuia evitată.

Edgar o apucă de ceafă, o învârti roată, ca să-i sperie pe băieţi, apoi începu s-o adoarmă, frecându-i burta albă în sus şi-n jos, de la coadă la gât. Se auzi clopotul sunând, dar el, înconjurat de ceilalţi băieţi, continuă să adoarmă şopârla în drum spre clădirea şcolii.

— Nix de făcut, spuse unul dintre băieţi. O să ne vadă bătrânul „Scrie-spune”.

„Scrie-spune” era domnul Walker, directorul şcolii.

Se despărţiră, căci la intrarea în şcoală fiecare clasă se aranja pe câte o coloană. Edgar se strecură în clasă, înălţă capacul catedrei de lângă tablă, mai frecă de câteva ori burta şopârlei şi o puse binişor pe o cutie de cretă, aşa cum se găsea, cu guşa mare şi creaţă desfăcută, cu privirea fixă, adormită şi hidoasă. Când elevii intrară în clasă, Edgar se aşezase la locul lui.

Domnul Walker o însoţi pe profesoara cea nouă spre a o prezenta elevilor, şi Edgar trecu printr-o clipă grea la gândul că bătrânul „Scrie-spune” ar putea deschide el însuşi pupitrul. Era un

lucru la care nu se gândise. Domnul Walker stătea la catedră şi bătea darabana cu degetele, în timp ce se adresa clasei: „Băieţi şi fete din clasa a şasea, spunea el cu iritarea omului nevoit să se adreseze unor mocofani de la ţară, unor sălbatici din hăţişuri, vă prezint pe domnişoara Harmsworth, care se va ocupa de voi în restul anului şcolar".

O clipă, Edgar îşi desprinse privirile de la pupitru ca să se uite la domnişoara Harmsworth. Văzu o tânără emoţionată, cu părul foarte negru şi obrazul îmbujorat, o orăşeancă drăguţă şi îmbrăcată la modă, într-o rochie de stofă cenuşie; părea de pe acum copleşită la priveliştea celor douăzeci de sălbatici în vârstă de câte doisprezece ani. Toţi o cercetau cu luare-aminte, ca să-şi dea seama dacă va fi îngăduitoare sau severă şi, dintr-o ochire, cu toţii ştiură ceea ce Patchy White îi şopti lui Edgar:

— E molâie.

— White! Ai să scrii de douăzeci de ori: „Voi păstra liniştea", spuse domnul Walker, întruchipare a demnităţii încorsetate în costum englezesc şi cu buzele strânse de furie. Vă previn, continuă el, că orice încălcare a ordinii, orice lipsă de stăpânire de sine sau de disciplină, orice neglijenţă pornită din faptul că domnişoara Harmsworth e o profesoară nouă, va aduce după sine mari neplăceri, şi eu îi cunosc foarte bine pe cei care le provoacă. Tu, White, tu, Campbell, tu, Allan, şi voi, cele trei fete din prima bancă, sculaţi-vă în picioare! Aţi auzit ce v-am spus? Orice abatere va aduce după sine pedeapsă: cureaua, arestul sau scrisoare către părinţi. Staţi jos! Tu, Allan, ieşi afară din bancă, să te vedem cum arăţi. Unde-ţi sunt pantofii?

— I-am lăsat acasă, dom' profesor, răspunse Edgar, acoperindu-şi un picior cu talpa celuilalt, chircindu-şi degetele mari de la picioare şi roşind fâstâcit.

Se ruşina de hainele lui zdrenţăroase, de cămaşa din flanelă cenuşie fără guler, de pantalonii peticiţi, de bretelele prinse de pantaloni cu câte un nod de o parte şi de alta, fiecare nod fixat, la rândul lui, cu o capsă. Picioarele goale, pârlite de soare erau împroşcate cu noroi uscat, iar cămaşa, mototolită, îi ieşea afară din pantaloni la spate, ca un steag. Şi-o îndesă în grabă în pantaloni.

— Totdeauna arăţi murdar şi neîngrijit, spuse domnul Walker. Te speli vreodată pe faţă?

— Da, domnule.

Faţa lui Edgar devenise stacojie, de atâta roşeaţă nici nu i se mai vedeau pistruii, iar părul cânepiu îi cădea pleoştit, într-un fel de breton care-i acoperea fruntea.

— Nu cumva să te mai văd mâine în halul ăsta de murdărie şi, dacă n-ai să vii încălţat cu pantofi şi ciorapi, te expediez acasă! M-auzi?

— Da, domnule, îngăimă Edgar, înspăimântat de astă dată nu atât de necazurile lui, cât de gândul la dezastrul care s-ar fi dezlănţuit dacă domnul Walker ar fi descoperit şopârla.

De altfel, oricine ar fi descoperit-o, Edgar ştia că tot avea s-o păţească. Şi, adăugându-se la toată situaţia de acum, pedeapsa n-ar fi fost o glumă.

— Stai jos.

Edgar se aşeză, conştient că nimic nu poate fi mai îngrozitor decât aşteptarea în nesiguranţă, în timp ce domnul Walker îşi sfârşea cuvântarea despre bunele maniere, bună-cuviinţă, curăţenie şi atenţie.

Între timp, domnişoara Harmsworth asista în tăcere, cu faţa din ce în ce mai îmbujorată, cu ochii tot mai speriaţi şi cu o expresie de om gata să se dea bătut. Domnul Walker îi băgase pe toţi în sperieţi şi, cu sufletul uns de acest balsam, dădu clasa în primire tinerei femei înspăimântate şi ieşi triumfal, lăsând în urmă-i o dâră de furie răzbunătoare.

Domnişoara Harmsworth se uită la fete şi la băieţi, de parcă ar fi fost valurile unei mări furtunoase, gata s-o înghită în orice clipă. Era stacojie la faţă, şi, când Scotty Campbell strigă: „Ia uitaţi-vă acolo, domnişoară Harmsworth!" şi un hohot de râs o înconjură, se duse la podium şi bătu în catedră ca să se facă linişte. Toţi copiii aşteptau să se deştepte şopârlă şi să ţâşnească afară din pupitru. Brusca tăcere care se aşternu o surprinse şi o nedumeri pe domnişoara Harmsworth. Pentru o clipă, redobândi încrederea care o părăsise o dată cu plecarea domnului Walker.

— Aşadar, copii… începu ea.

— Băieţi şi fete! o corectă Fish Sharkey. Aici, la noi, ni se spune totdeauna „băieţi şi fete"!

— Foarte bine, „băieţi şi fete"!

— Domnişoară!…

Una dintre fete, Melba Wentwhistle, o copilandră cu un căpşor îngust, de fel din Derry Downs, cerea voie să părăsească clasa.

— Nu, mai aşteaptă, spuse domnişoara Harmsworth.

— Vă rog, domnişoară!

Toată clasa ridica mâna, cerând voie să şteargă tabla, să ascută creioanele, să deschidă ferestrele, să aprindă focul, să taie creta în bucăţi.

— Nu! strigă domnişoara Harmsworth, bătând din nou în catedră.

Se aşternu iarăşi o tăcere surprinzătoare.

— Începem cu istoria. Aveţi cu toţii cărţile?

— Da, domnişoară.

— Unde aţi rămas?

Domnişoara Harmsworth deschise exemplarul ei şi Edgar putu vedea că îşi ţinea toate cărţile pe catedră şi că n-ar fi avut nevoie să deschidă capacul nici măcar pentru a scoate cretă. Asta însemna că şopârla putea să fie găsită de profesorul care venea în ora următoare, şi acest profesor era domnişoara Galway, o tiranică irlandeză cu părul cărunt, mai bătrână decât oraşul St. Helen.

— Am ajuns la pagina 60, domnişoară Harmsworth, spuse Pat Penn, o fată deşteaptă cu dinţii îmbrăcaţi în aur şi brăţări de aur la mâini. Am învăţat despre India şi rebeliunea de la Kanpur2.

— Foarte bine, spuse domnişoara Harmsworth. Vom face o mică recapitulare.

Îşi coborî o clipă privirea asupra cărţii. Cât ai zice peşte, un cocoloş de hârtie izbi tabla; o fată fu lovită cu linia; capacul unui pupitru se trânti cu zgomot. Când înălţă ochii, toate acestea erau în plină desfăşurare, aşa încât ciocăni din nou în catedră.

Nu avea experienţă; nu ştia cum se stăpâneşte o clasă.

Domnişoara Harmsworth căută din priviri pe băiatul cel mai cuminte, cel mai umil şi mai inofensiv din clasă, şi-l nimeri pe Edgar, singurul care părea foarte liniştit, aşa cum stătea, neclintit, cu ochii holbaţi la catedră. Aproape că se uita saşiu de atâta încordare.

---

[2] Oraş în India, unul dintre focarele insurecției populare indiene împotriva dominației engleze (1857-1859).

— Băiatul acela cu păr albicios, zise domnişoara. Cum te cheamă?

— Edgar! strigă toată clasa în cor. Edgar Allan, domnişoară!

Edgar ridică ochii şi tresări. Se sculă în picioare şi rămase acolo, lipit de bancă.

— Edgar! Domnişoara Harmsworth se adresă cu glasul cel mai duios şi mai convingător băiatului zdrenţăros cade îi stârnise oarecare milă când fusese luat la rost de domnul Walker. Spune-mi, ce era Groapa Neagră din Calcutta?

Edgar zăbovi, se înroşi, se suci:

— Cred că era o mină de cărbuni, domnişoară, răspunse el.

Uitase dacă se găsea la ora de geografie sau de istorie. Clasa izbucni în râs, până şi domnişoara Harmsworth îşi ascunse un zâmbet. Edgar ştia că se făcuse din nou de baftă, dar privi în jur, înveselit.

— Nu, Edgar, spuse domnişoara Harmsworth, prinzând puţină inimă. Groapa Neagră din Calcutta a fost o închisoare în care indienii au întemniţat 180 de englezi, dintre care 132 au murit de foame şi lipsă de aer. Asta i-a determinat pe britanici să lupte la Plassey în anul 17573, pedepsindu-i pe indieni şi dându-le, apoi, un guvern format din oameni de ispravă. E clar?

Era atât de clar, încât Edgar n-a mai uitat asta niciodată, pentru că în momentul acela domnişoara Harmsworth săltă capacul catedrei să caute o bucată de cretă, şi toată clasa se ridică în picioare, în timp ce domnişoara bâjbâia prin pupitru, cu o privire indiferentă. Deodată, domnişoara Harmsworth îngheţă; faţa ei tânără deveni palidă ca de mort; holbă ochii şi căscă gura. Apoi scoase un ţipăt şi scăpă din mână capacul, ceea ce deşteptă şopârlă înspăimântată, care făcu o săritură, căzând la picioarele ei, după care străbătu în salturi uşoare încăperea. Domnişoara Harmsworth îşi astupă gura cu palma, sughiţând, gata să leşine.

Clasa urla, copiii săreau pe bănci, cuprinşi de panică, iar Edgar

---

[3] După bătălia de la Plassey (1757) colonialiştii britanici au cotropit Bengalul. Expunerea domnişoarei Harmsworth este o mostră grăitoare a felului în care colonialiştii denaturează istoria.

făcu la fel. Apoi îşi reveni într-o clipită, goni şopârlă printre bănci şi o prinse de coadă în momentul în care se îndrepta din nou spre domnişoara Harmsworth, o învârti ca pe o măciucă spre a-i evita ghearele, cu care încerca să se agaţe de el, şi ţepii de pe spinarea înfricoşătoare. Din greşeală, o izbi de un pupitru şi o scăpă din mână; şopârla o zbughi prin clasă; Edgar se împiedică şi căzu, dar se ridică repede, în timp ce fetele ţipau cât le ţinea gura. Izbuti să o prindă lângă fereastră şi, apucând-o cu amândouă mâinile, o azvârli drept afară.

O clipă mai târziu, era aşezat în bancă, imagine a nevinovăţiei.

Exact în acel moment intră în clasă domnul Walker.

Toate întâmplările semnificative din viaţa noastră par a fi asociate cu anumite zgomote, iar tăcerea înseamnă doar o întrerupere. De astă dată, însă, tăcerea era un repaos absolut, un ecou al tuturor tăcerilor din lume.

— În picioare! porunci domnul Walker scurt şi hotărât. Nici nu se uita la domnişoara Harmsworth, care abia acum începea să-şi revină. Ia spuneţi, ce înseamnă toate astea? Ce se petrece aici? Ce era hărmălaia asta? Cum?…

Ah, tăcerea!…

— V-am atras atenţia asupra urmărilor pe care le veţi avea de suferit! strigă domnul Walker furios. De ce aţi făcut atâta tărăboi? Dacă nu vorbeşte nimeni, veţi primi cu toţii câte şase lovituri. Cu toţii! Ei?

— A fost o şopârlă, spuse Mary Tuckery, o fată speriată, cu trupul vânjos, prematur împlinit, o favorită a profesorilor, şi care era veşnic terorizată de orice violenţă.

— O şopârlă! Cine a adus-o în clasă?

Tăcere.

— Mary Tuckery, i se adresă domnul Walker, cine a adus şopârla?

— Nu ştiu, domnule.

— Vinovatul să-şi mărturisească singur vina, altfel, sporturile vor fi suprimate săptămâna asta.

Edgar ştia acum ce-l aşteaptă. Regulile stricte ale lealităţii îl obligau să-şi recunoască vina, dar ştia că nu va fi în stare să vorbească de faţă cu domnul Walker.

— Ridicaţi-vă în picioare voi, Allan, Campbell, Digby, voi,

sălbăticiunile din hăţiş. Care dintre voi a adus şopârla?

Tăcere.

— Tu, Campbell?

— Nu, domnule, răspunse Scotty, sfidător, obraznic.

— White?

— N-am adus-o eu, domnule.

— Allan?

Edgar nu răspunse nimic.

— A, tu eşti! Vino la mine în birou! Ceilalţi aşezaţi-vă în bănci şi să se ştie: dacă se mai repetă vreodată aşa ceva, cureaua vă paşte pe toţi!

O spuse cu atâta ură, încât nimeni nu se îndoi că se va ţine de cuvânt. Apoi părăsi clasa, urmat de înspăimântatul Edgar.

Lipăind cu tălpile goale pe coridor, Edgar nu mai deosebea loviturile piciorului pe podeaua tare de ciocăniturile inimii. Mâinile îi tremurau pe când căuta să şi le înfunde în buzunare, dar această tentativă de sfidare – în spatele adversarului – nu avu niciun efect. Deşi nu era prea amărât, pentru că orice simţământ de vinovăţie îl şi părăsise, Edgar se simţea copleşit de nedreptatea pe care avea s-o îndure: era un băiat nevinovat care urma să fie bătut pe degeaba. Din păcate, revolta nevinovăţiei sale nu-l putea consola în momentul acela şi nici măcar filosofia că totul se va sfârşi curând şi că, în orice caz, nu o să-l doară. Dar aşteptarea era mai îngrozitoare decât însăşi bătaia, şi, privind mersul elegant al domnului Walker, simţi cum i se usucă gura şi i se încordează trupul. Domnul Walker era o brută şi un om neleal, din cât îşi putea da seama Edgar. Dacă n-ar fi fost aşa de speriat, el, Edgar, l-ar fi putut lovi acum în legitimă apărare. Nenorocirea era, însă, că din pricina spaimei nici nu-i dădea prin gând măcar s-o şteargă.

Se aşeză în faţa biroului domnului Walker, întinse mâna fără să i se spună şi se strâmbă de durere când cureaua groasă îl lovi aproape peste tot braţul.

— Ridică palma! spuse domnul Walker, văzând că Edgar îşi lăsa braţul în jos.

Domnul Walker îi arse şase lovituri la una din palme.

— Mâna cealaltă!

Strângea cureaua neagră în mâna lui expertă şi, când Edgar

întinse braţul stâng, o lăsă să cadă de sus, de la înălţimea umărului, nu din răutate, ci din ceea ce socotea el a fi un motiv întemeiat, nu pe cruzime, ci pe dreptate; şi, cu toate că nu-i arunca măcar o privire băiatului, era pătruns de importanţa actului său şi lovi din nou, convins de binele pe care i-l făcea, de lecţia severă, puternică pe care i-o dădea.

Limita maximă era de zece lovituri, dar, din vocaţie, mai adăugase două. Se uită spre băiat şi văzu câteva boabe cristaline prelingându-se pe faţa lui murdară. Murdăria îl enerva, dar în clipa aceea simţi că o putea trece cu vederea, aşa încât, fără ca vreun cuvânt să fie rostit de o parte sau de cealaltă, Edgar întoarse spatele şi ieşi din încăpere. Îl auzi pe domnul Walker oftând în timp ce închidea uşa în urma lui.

Edgar se smiorcăi, înghiţi în sec şi scuipă, apoi intră în clasă în mijlocul tăcerii respectuoase şi al groazei celor care scăpaseră de bătaie. Rămase în picioare, aşteptând ca domnişoara Harmsworth să-i spună să se aşeze, dar ea părea gata să izbucnească în plâns. Totuşi, clipa de slăbiciune trecu neobservată, iar Edgar, bineînţeles, nu putea să vadă în domnişoara Harmsworth altceva decât pricina necazurilor lui, ceea ce i-o scoase pentru totdeauna din suflet.

— Stai jos, Edgar, îngăimă ea cu greutate, în timp ce băiatul se îndrepta spre bancă. Mie… începu, mie… nu-mi place ca băieţii să fie bătuţi cu cureaua.

— Nu doare, domnişoară, spuse Scotty Campbell.

Scotty înghiţea la lovituri de curea mai mult decât oricare alt băiat din şcoală, dar asta îl făcea şi mai colţos, de parcă ar fi început să-i placă.

— Dacă vă veţi purta cu toţii aşa cum trebuie, nu va mai fi nevoie de curea, spuse domnişoara Harmsworth, cu disperare, dar cuvintele acestea nu trădară nimic din adânca ei silă faţă de violenţă, ci răsunară – chiar în propriul ei auz – ca o repetare plicticoasă a veşnicei morale şcolare. Acum să trecem mai departe!

Lecţia continuă şi, cu toate că Patchy White îi deschise lui Edgar cartea în faţă, şoptindu-i: „Te-a durut?”, iar acesta răspunse cu un semn negativ din cap, în tot restul orei, printr-un fel de înţelegere tacită, nu i se mai dădu nicio atenţie şi rămase cu ochii pironiţi pe carte, dar cu gândurile împrăştiate. Îl copleşea singurătatea vieţii lui şi, cu toate că nu-şi putea da seama prea bine de golul şi deşertăciunea ei,

Edgar era conştient, în felul său, de situaţia neobişnuită pe care i-o hărăzise soarta: un tată ajuns de ocara lumii, o casă părăsită lângă un râu singuratic şi nicio mână caldă care să-i întindă şi lui o felie de pâine cu unt când vine acasă. Îl năpădi mila de sine însuşi, revelaţia propriei lui situaţii îl covârşi şi se simţi bucuros când sună clopoţelul şi ora domnişoarei Harmsworth luă sfârşit.

— Da, spuse ea, încercând o nouă apropiere, sper că asemenea lucruri nu se vor mai întâmpla în viitor.

Vorbele ei se pierdură în explozia de nerăbdare şi larmă a copiilor. Valul stârnit de clopoţel se înălţă şi se sparse la picioarele ei, în timp ce părăsea în grabă clasa, trăgând uşa, pentru mai multă siguranţă.

3

Edgar supravieţui întâmplării şi străbătu ţanţoş orăşelul, provocând oamenii să-şi bată joc de el. Cei mai mulţi însă nici nu-l luară în seamă, căci mare haz nu poate stârni un băiat prăpădit care colindă oraşul, chiar dacă îi iese cămaşa afară din pantaloni. Era decepţionat că nu făceau haz pe socoteala lui; asta făcea să i se pară şi mai dureroasă batjocura de ieri şi, într-un anumit fel, şi mai nedreaptă pedeapsa de azi de la şcoală.

Dar, chiar aşa stând lucrurile, uită de toate când ajunse la râu şi îşi petrecu seara căutând urmele celor dintâi plase puse de Pit Potter. Pit era însă meşter mare la ascunzători; ar ti fost nevoie ca Edgar să-şi piardă toată primăvara pentru a le descoperi pe toate. Se duse acasă, dezamăgit şi în privinţa asta.

În întunericul căsuţei lui, după ce-şi bău ceaiul, ascultând zvonurile îndepărtate care ajungeau până la el, se simţi din nou copleşit de apăsarea acestui oraş de peste râu, de senzaţia a ceva ce nu mai putea îndura. Se ridică, îşi trase o flanelă peste cap şi trecu râul în barcă.

— Tu eşti, Edgar? îl strigă careva.

Era bătrânul Roy, fostul căpitan al unei corăbii fluviale, care locuia acum într-un cazan de vapor, pe malul râului. I-ar fi plăcut lui Edgar să stea puţin de vorbă cu el, ca să-şi mai alunge singurătatea, dar nu putea să aibă destulă încredere în bătrân. Era un om iute la fire, câteodată aspru şi neprietenos, deşi, alteori, larg la inimă şi plin de

bunăvoinţă.

— Da, eu sunt, strigă Edgar, dar fugi repede, mistuindu-se în întuneric, căci nu voia să-i mai pună şi acestuia la încercare plăcerea de a-l necăji.

În momentul acela se simţea pierdut, nu era în stare nici să se întoarcă acasă şi nici să înfrunte pe careva din oraş. Totuşi, ziua trebuia sfârşită într-un fel, şi încă într-unul care să-i dea satisfacţie. Dacă Spit McFee ar fi fost acasă, s-ar fi dus până la el. Dar Spit plecase la o fermă a unui unchi al lui, şi pe altcineva cu care să poată schimba o vorbă nu mai avea.

Cum trecea peste terasamentul plin de pietriş al liniei ferate, luna începu să se ivească şi, la lumina ei palidă şi rece, Edgar îşi umplu buzunarele cu pietricele şi cu vreo două pietroaie mai mari din cele colţuroase.

Acum ştia că o zi ca asta nu putea avea decât un sfârşit pe măsura ei, aşa că adună tot materialul necesar; de îndată ce ajunse la prima casă din oraş, în preajma liniei ferate, începu să-i bombardeze acoperişul cu pietre.

Toate casele aveau acoperişuri joase de tablă, parcă anume făcute ca să fie bombardate cu pietre.

Începu cu acoperişul domnului Mee, măcelarul, iar pe celelalte le atinse din fugă, la întâmplare. Lovi biserica, şi cum avea acoperişul cel mai înalt şi mai gol pe dinăuntru, o rupse la fugă la auzul ecourilor care se stingeau şi la văzul luminilor care se aprindeau. Ajuns în vale, bombardă prăvăliile, garajul, hotelul, lovi în toate, pricinuind o gălăgie care deşteptă şi stârni întregul orăşel pierdut în hăţişul australian. Se pitea cu viclenie printre copaci şi prin locuri îngrădite; se oprea şi se ascundea când auzea uşile deschizându-se şi câinii lătrând; fugea cât îl ţineau picioarele când i se părea că ar putea fi descoperit. Nimic nu-l putea opri, şi cunoştea prea bine drumul printre casele acestea ca să poată fi prins, mai cu seamă noaptea. Străbătu tot orăşelul până ajunse la poştă. Altădată mai cruţa el localul poştei, dar pentru că domnul Poole îl jignise ieri, îi bombardă acoperişul, la fel ca şi pe ale celorlalte clădiri.

Terminase aproape cu toate casele şi îl bătea gândul să mai arunce o piatră, două în localul poliţiei; dar asta ar fi însemnat curată nebunie, aşa că urcă dealul, trecând printre ţarcurile catârilor ca să

ajungă la şcoală. Aici, peste clădirea întunecată şi pustie, deşertă el toată provizia pe care o mai avea, lansând proiectilele unul după altul asupra valurilor de tablă ale acoperişului. Mai păstră doar unul singur şi, când ajunse în dreptul casei profesorului Walker, zvârli bolovanul cel mai mare, proiectându-l sus de tot, în zbor, sub clarul de lună, pe deasupra unui eucalipt şi pe deasupra firelor electrice, până când căzu chiar în vârful acoperişului de tablă. Pietroiul făcu un asemenea zgomot, încât îl trezi pe Edgar din visarea lui singuratică şi-l făcu s-o ia la sănătoasa, în vale, pe după locul împrejmuit unde se ţinea bâlciul.

După aceea o apucă spre casă pe drumul cel mai lung şi mai greu şi se trezi în apropierea clădirii acoperite cu olane verzi a doctorului Meadows. Admiră scânteierile acoperişului sub razele lunii şi, o clipă, admiraţia sa fu mai puternică decât setea de răzbunare. Era însă prea târziu ca să se mai poată elibera din propria lui dezlănţuire şi scormoni la marginea trotuarului să mai găsească o piatră. O azvârli apoi peste olanele care trosniră şi scrâşniră într-un fel atât de deosebit în comparaţie cu acoperişurile de tablă, încât Edgar rămase dezamăgit şi nu lipsi mult să fie prins pe-acolo, uitând că soţia doctorului Meadows îl ameninţase cu atâta severitate chiar în aceeaşi dimineaţă.

Vâsli peste râu, cu conştiinţa că ziua, de astă dată, se încheiase.

— Edgar, ai mâncat astă-seară?

Era bătrânul Roy, care îl striga de dincolo de râu.

— Da, am mâncat, răspunse Edgar şi intră în casă.

Se dezbrăcă şi se-ntinse pe patul din bucătăria caldă, căutând să guste plăcerile răzbunării lui împotriva oraşului. Acum însă totul îi părea lipsit de noimă; consumase întreaga bucurie pe moment, şi momentul trecuse. De fapt, cea mai mare mulţumire i-o procura amintirea bombardamentului cu pietre asupra şcolii cufundate în întuneric. Reconstitui în auz zgomotul pietrelor colţuroase rostogolindu-se pe acoperişul de tablă al clădirii goale şi lipsite de viaţă. Pietrele acelea, care nu loviseră pe nimeni, care nu răzbunaseră pe nimeni şi care îi dădeau, totuşi, atâta mulţumire, încât Edgar prinse a râde încet şi se cufundă în somnul învingătorului – somnul celui care a biruit loviturile unui profesor şi dispreţul unui oraş.

UN BIET BĂIAT DIN HĂŢIŞ

Pe vremuri, existau în viaţă două lucruri pentru care merita cu adevărat să te osteneşti: să împuşti o vulpe şi să prinzi un peşte de 10 kilograme. La un moment dat, aceste două isprăvi căpătaseră pentru mine o atare însemnătate, încât am părăsit orice altă preocupare şi m-am ţinut numai de ele. N-aş putea să spun precis ce anume m-a împins la asta, dar povestea îşi avea obârşia undeva, în deosebirea care exista între mine, un biet băiat din hăţiş, sărac lipit pământului, şi junele Tom Woodley, orăşean şi băiat bogat. Lucrul de-aici se trăgea, dar, cu vremea, luase o cu totul altă înfăţişare în strădania mea de a duce la bun sfârşit cele ce-mi pusesem în gând.

Locuiam împreună cu tatăl meu, tăietor de lemne, în preajma râului Murray, la 3-4 kilometri depărtare de oraşul St. Helen, statul Victoria. Adevărul e că, în afară de hăţiş, eu, unul, nu mai cunoşteam mare lucru, pe când micul Tom Woodley se pricepea la toate: la învăţătură, la sport, mergea regulat la biserică şi era iubit de toţi cei de la oraş, iar printre aceşti „toţi" se numărau şi profesorii, şi poliţaiul. În toate câte îi izbuteau lui Tom eu dădeam greş, în afară de tainele hăţişului. Toţi băieţii orăşenilor găseau câte o pricină să râdă pe socoteala mea, dar, din clipa în care ieşeam din oraş şi o apucam pe malul râului, niciunul nu se putea măsura cu mine. Asta până când s-a ivit junele Tom Woodley în Fordul model „T" al lui taică-său, ca să petreacă cu prietenii pe malul râului şi, în mai puţin de o oră, să vâneze cu arma lui de calibru 22 o vulpe şi să prindă-n undiţă un peşte de Murray de vreo 7—8 kilograme.

Asemenea lucruri nu izbutisem eu, biată haimana din hăţiş, niciodată. Prinsesem cantităţi mari de peşte, ba o dată chiar şi unul de vreo 5 kilograme, dar mai mare, nici pomeneală! Când putusem să fac rost de cartuşe, împuşcasem o sumedenie de iepuri; de fapt, trăiam din vânzarea pieilor de iepure, dar o vulpe nu se ivise niciodată în bătaia puştii mele.

Ştiam că la Tom Woodley fusese doar o chestiune de noroc, dar asta nu mă alina, pentru că, în acelaşi timp, ştiam că de-acum înainte nu mai aveam nimic, dar absolut nimic cu ce să mă mândresc. Nici n-am mai dat prin oraş, de fapt, nu m-am mai dus nici la şcoală. Am rămas în desiş, hotărât să prind un peşte de 10 kilograme şi să împuşc o vulpe înainte de a cuteza să înfrunt batjocura băieţilor cu încălţări şi glumele tejghetarilor.

Dintre cele două năzuinţe ale mele, împuşcatul vulpii era cel mai greu de realizat, totuşi, veni şi ziua când m-am găsit atât de aproape de o vulpe încât aş fi putut s-o omor dându-i cu ceva în cap dac-aş fi fost şi eu un pic mai răsărit.

A fost curată întâmplare: de data asta nu mă dusesem nici la vânătoare, nici la pescuit, ci doar la cules de ciuperci. Mă aflam pe insula Pental, care-i presărată toată numai cu mlaştini şi bălţi – ici-colo apărând câte-un petic de pământ uscat, acoperit de buturugi – şi înaintam printr-o baltă cu peşte, prea puţin adâncă. Ieşisem pe un mic tăpşan uscat, o insuliţă noroioasă cu un singur tufiş pe ea. Tocmai culegeam ciuperci la rădăcina tufişului când am zărit vulpea; mă adulmecase, dar n-avea încotro s-o ia; se temea de apă mai mult decât de mine. Vulpea se trase mai departe de tufiş, iar eu, mai departe de vulpe. Bucata de uscat pe care ne găseam nu era mai mare de 10 metri pătraţi, iar vulpea se afla la mai puţin de 6 metri de mine. Şi uite că stam aşa, fără puşcă, şi-n faţa mea – vulpea, cu coada drept în sus, dezvelindu-şi colţii, mută şi nemişcată.

Făcui câţiva paşi, încet, înapoi spre apă. Fără puşcă nu puteam face nimic, şi ca să mă duc până acasă să mi-o iau dura o oră. Aveam mai mult de o milă de înotat prin râu şi de străbătut prin desiş, dar, chiar şi aşa, ştiam că vulpea va rămâne încremenită acolo unde o lăsasem. Cunoşteam eu vulpile şi ştiam că asta de aici era îngrozită de apă şi că mai curând ar muri decât să intre în baltă; aşa că am pus ciupercile într-o pungă de zahăr, am luat-o prin vad şi am pornit să alerg spre casă.

Acasă aveam o puşcă de calibru 22; adevăratul motiv pentru care n-o luasem însă cu mine era că n-aveam cartuşe. Tot fugind, mă sileam să-mi amintesc în ce loc aş putea găsi un cartuş, măcar unul. Mi-am adus aminte de cartuşul de calibru 22 pe care îl scăpasem anul trecut în stiva de lemne. Dar asta n-avea rost; îl mai căutasem eu de zeci de ori pe acolo. De împrumutat, n-aveam de unde să-mprumut; în casă, prin sertare, nu se găsea niciun singur cartuş, scotocisem eu de-atâtea ori pe acolo. Ştiam că alergam degeaba, dar de oprit, nu mă opream. Tot fugind prin iarba înaltă, am ajuns la râu. Am sărit în apă, înotând pe unde era mai adâncă, trecând prin vad, pe unde era mai scăzută; apoi am urcat malul înalt printre sălcii şi am luat-o spre casă.

Când am ajuns, am început să scotocesc prin stiva de lemne,

răscolind vreascurile cu mâinile şi cu picioarele, gâfâind şi cu inima zvâcnind încă din cauza alergăturii. N-am putut găsi cartuşul meu printre uscăturile şi praful adunat de un an de zile şi, deznădăjduit, am intrat în casă. M-am uitat în magazia puştii mele, dar era goală. Ştiusem asta, însă tot mai nutrisem o speranţă. Apoi mi-am dat seama că nu-mi rămâne de făcut decât un singur lucru: tata era plecat în pădure la tăiatul lemnelor; am intrat în odaia lui şi am luat din perete puşca de calibru 303. Era atât de grea, că abia o puteam ţine în mână, dar am izbutit, totuşi, s-o dau jos. Avea trei cartuşe în magazie. Tatii nu-i plăcea să umble cu ea; era încărcată doar aşa, pentru vreun caz de mare nevoie. Am dat-o jos şi am dus-o afară. Era lucrul cel mai rău pe care-l puteam face. Eu n-aveam voie, mi-era absolut interzis să mă ating de arma asta. Dar acum nu-mi mai păsa.

Am luat pe umăr puşca cea grea, aşa cum încarci un buştean, şi am pornit-o înapoi în fugă. Cum eram tare ostenit, în scurt timp nu mai putui alerga, ci mai mult mergeam. Şi aşa, ba fugind, ba mergând, am ajuns la râu. La trecerea râului, n-a lipsit mult să mă înec din pricina încercării de a ţine puşca sus, deasupra apei. Când am ajuns pe celălalt mal, puşca era udă bine.

Distanţa dintre râu şi insuliţă am parcurs-o foarte încet; începusem să tremur şi să-mi pierd răsuflarea, dar am făcut ce-am făcut şi tot am izbutit să alerg ultimele câteva sute de metri până la mlaştină. Am măsurat cu privirea cei 10—15 metri care mă despărţeau de insulă, în acelaşi timp am tras piedica armei şi am pus un cartuş în magazie. Apoi am luat-o prin vad, ca să-mi împuşc vulpea.

Dar nu se mai vedea nici urmă de vulpe. Am dat la o parte crengile tufişului, l-am cercetat în adâncime, dar n-am găsit decât nişte rămurele căzute şi o pană. Vulpea se făcuse nevăzută, şi gata! Puteam să-mi explic cum ajunsese acolo: apa inundase printr-o spărtură şi înconjurase insuliţa, în timp ce vulpea dormea pe tăpşan, asta era limpede, dar nu înţelegeam cum de putuse pleca, cunoscând groaza pe care i-o inspira apa. Am pornit să o caut pe celelalte petice de uscat, pe urmă de jur împrejur. Degeaba! Aşa că m-am întors acasă cu ciupercile şi cu arma de calibru 303.

Pentru că luasem puşca şi nu puteam să dau socoteală de ce făcusem asta, am căpătat o burduşeală zdravănă cu o curea de ham. Nici n-am încercat măcar să spun adevărul: am scornit pur şi simplu o

poveste lungă cu un porc mistreţ. Tata a spus că porci mistreţi nu există în tot ţinutul. Asta o ştiam şi eu, dar bătaia tot am încasat-o.

A doua zi m-am înapoiat să-mi caut vulpea şi m-am mai dus acolo şi altă dată. Mă tot uitam în jur şi, cu toate că aş îi fost mulţumit să găsesc orice fel de vulpe, gândul îmi rămăsese la vulpea aceea de-atunci. Cercetam, urmăream, deşi nu aveam cartuşe. Pe urmă, într-o noapte, am plâns vreo două ore în patul meu, înciudat de toate aceste mistere şi complicaţii, iar a doua zi am plecat să-mi pescuiesc peştele cel de 10 kilograme.

De-a lungul râului Murray se aflau câteva locuri bune de pescuit morun, şi eu le ştiam pe toate. Cel mai bun era cel din dreptul locuinţei bătrânului Roy Carmichael. Locuinţa lui Roy era făcută dintr-un cazan vechi de corabie. Afară, lângă râu, avea o poartă, pe care o luase de la o biserică veche, dar gard nu exista. La poartă era agăţat un ivăr pe care scria „ACASĂ" sau „PLECAT", dar, fie că era sau nu acasă, Roy îl lăsa totdeauna pe partea cu „PLECAT". Săpase trepte de lut până jos, la marginea apei, şi, cum râul creştea în timpul iernii şi scădea vara, Roy însemna pe trepte nivelul apei cu un ţăruş mare de fier. M-am folosit de ţăruşul ăsta ca să-mi sprijin undiţa, iar bătrânul Roy coborî să-şi ia apă tocmai când agăţam scoica de cârlig.

— De ce nu foloseşti râme? mă întrebă el.

— Am folosit toate râmele din ţinut.

— Dar la cocina din curtea comunală ai căutat? întrebă bătrânul Roy.

— Acolo sus nu pot să pătrund; m-au prins o dată scormonind sub pavajul de piatră.

Roy era uscat şi bătrân; mustaţa căruntă îi cădea pleoştită peste gură. Câteodată râdea fără niciun motiv. Aşa râdea şi acum.

— Edgar, ce mai face taică-tău? se răsti el la mine.

— S-a dus la oraş să vândă nişte lemne, l-am lămurit eu.

— Ce spui tu de felul în care îl batjocoresc cei de la oraş? mă întrebă Roy.

La asta n-am ştiut ce să-i răspund, aşa că l-am întrebat de ce locuieşte într-un cazan de corabie.

— Douăzeci de ani am locuit deasupra lui, spuse Roy. Acum locuiesc în el. Ăsta-i cel mai straşnic cazan pe care l-a avut vreodată o corabie fluvială! Azi nu se mai construiesc asemenea lucruri. Dacă nu

se lovea atunci, la Point, bătrâna „Rang Dang” ar mai pluti şi azi tot cu cazanul ăsta în ea!…

Cunoşteam toată povestea. Bătrâna „Rang Dang” fusese o corabie cu aburi care încercase să urce braţul Little Murray. La locul numit Point se lovise de fund şi se scufundase. Căpitanul ei fusese bătrânul Roy; se trudise el încercând s-o scoată la suprafaţă, dar, cum corabia căzuse pe flanc, nu mai putuse salva decât cazanul. Roy s-a stabilit chiar în locul acela şi şi-a făcut din cazan locuinţă. Asta se petrecuse demult. O dată l-am întrebat de ce n-a mai condus altă corabie. S-a aplecat, a luat de pe jos o floarea-soarelui uscată şi a zvârlit-o după mine, aşa că n-am mai repetat întrebarea. Tatăl meu, Edgar Allan, mi-a spus că după întâmplarea aceea nimeni nu i-a mai încredinţat vreun vas. Cred că stăpânii – cine or fi fost ei – au spus că a fost beat atunci când a izbit corabia, la Point. Din ziua aceea Roy n-a mai pus picătură de alcool în gură, tocmai pentru a dovedi că nici atunci nu fusese beat.

— Ştii că ăsta-i un cazan de 6 centimetri grosime? mă întrebă el.

— Pare destul de solid, îi spusei.

— N-are nici măcar o singură crăpătură. Hai sus, să-ţi arăt.

Mai văzusem eu treaba asta şi înainte, totuşi, mi-am proptit undiţa sub o piatră şi l-am însoţit sus. Trecurăm de poartă, şi Roy potrivi ivărul la „ACASĂ”, apoi deschise capacul greu de metal şi se aplecă pentru a pătrunde înăuntru. Cazanul era plin cu o sumedenie de obiecte confecţionate în majoritate din bidoane vechi de petrol; avea o podea de lemn şi tot felul de sonerii montate în tinichele. În bidoane cu marginea răsfrântă erau ghivece cu flori; un bidon găurit ţinea loc de sobă, iar patul era făcut din bidoane de kerosen montate laolaltă. Totul era vopsit în roşu. Într-o parte, Roy scosese în afară o placă întreagă din cazan, aşa că se putea vârî în prelungirea obţinută. Se mai vedeau încă toate găurile unde fuseseră ţevile.

Moş Roy îmi dete un ciocan.

— Haide, loveşte, îmi spuse el, loveşte unde îţi place!

Nu-mi plăcea să fac asta. Când izbeam, toate lucrurile se rostogoleau de pe poliţe. Dar el stărui.

— Izbeşte unde vrei!

Am descoperit un loc mai liber, mi-am înţepenit în duşumea picioarele desculţe şi am ridicat cu toată puterea ciocanul greu de

fierărie deasupra capului. Am izbit placa de fier, şi toate lucrurile căzură zăngănind pe jos.

— Mai tare! strigă Roy. Oriunde vrei!

De data asta am izbit mai tare în acelaşi loc.

— Câţi ani ai? întrebă Roy. Era mânios.

— Unsprezece, am răspuns eu.

— Nu poţi izbi mai tare?

— Nu-i loc destul.

— Trebuie să fie loc. Ce se întâmplă pe vapor dacă tot căutând un loc mai liber nu loveşti destul de tare? Răbufneşte un şuvoi de vapori, şi toată şandramaua sare în ţăndări. Dă-ncoace! Uită-te la mine!

Bătrânul Roy ridică ciocanul şi îl izbi de una din plăci: încăperea se cutremură, bidoanele zăngăniră. Izbi din nou într-alt loc: toate lucrurile se clătinară şi se rostogoliră pe jos; le împinse cu piciorul în lături şi se-ndreptă spre fundul cazanului, unde lovi iar şi iar, până osteni de tot.

— Vezi, spuse el, nicio crăpătură.

Tremura tot; era bătrân.

— Dar cu asta ce-i? l-am întrebat eu, arătând spre harababura de jos.

— Gunoi! răspunse el, singurul lucru de valoare aici este cazanul.

Ieşirăm apoi împreună, îndreptându-ne spre treptele de lut.

— Ce ai de gând să pescuieşti? mă întrebă el.

— Un peşte mare, i-am răspuns. Unul de 10 kilograme.

— Parcă umblai după peşti mai mici.

— Da. Dar acum vreau unul mare. Şi i-am istorisit lui Roy despre Tom Woodley, despre vulpe şi despre peştele cel mare. Ai prins vreunul în ultima vreme?

— Nu. Doar bibani. E tot ce se găseşte în râul ăsta. Burţi galbene.

— Peştele-i peşte, am spus eu.

— De ce nu te duci dincolo, la Murray-ul Mare?

— Apa e prea umflată ca să pot trece înot.

— Te duc eu cu barca.

— Nu, mulţumesc, răspunsei cu grabă.

Roy mă mai trecuse o dată, spunându-mi că o să vină să mă ia la înapoiere, de îndată ce-am să-l strig. L-am strigat eu cât am putut, dar el m-a lăsat acolo. Uitase cu totul de mine. Apa fiind prea mare şi prea repede ca s-o pot trece înot, am rămas toată noaptea pe insula Pental, iar a doua zi, când am ajuns acasă, am încasat, bineînţeles, o chelfăneală zdravănă.

— Trec şi eu cu tine dincolo, spuse Roy, mi-e greaţă de atâta biban.

— Bine.

Roy s-a dus să ia câteva undiţe şi vâslele. Luntrea lui era totdeauna legată aici, lângă trepte. O construise el însuşi şi era cea mai bună ambarcaţiune de acest fel de pe râu.

Roy coborî, se uită la trestia mea şi zise:

— Ce-ţi trebuie trestie? Pentru peşte mare, undiţa mea e mai bună; peştele mare e ca elefantul: se prinde singur.

— Mie îmi place trestia, i-am răspuns.

Îmi plăcea să pescuiesc cu trestia. Dacă era să prind un peşte de 10 kilograme, cu trestia vream să-l prind.

— Ia las-o aici! spuse Roy.

— Ba e bună şi vreau s-o iau!

Roy urlă:

— Mă, cum ţi-o fi zicând, lasă trestia aici!

Stăteam acolo şi nu voiam să mă urc în luntre.

— Vii ori nu vii? zbieră Roy. Se făcuse stacojiu la faţă.

— Vin dacă pot să-mi iau şi trestia!

— Urcă-te, spuse el. Urcă-te! Adu-ţi nuiaua. Ce-mi pasă mie! Eşti la fel cu toţi ceilalţi. N-ai decât să-ţi râzi de mine! Urcă-te! M-auzi?

Striga cât îl ţinea gura, şi tot drumul a continuat să boscorodească şi să înjure. În timp ce traversam râul, curentul apei ne târî în josul ei, dar bătrânul ştia exact pe unde ne va purta. Pe malul dinspre insula Pental, Roy mai zidise câteva trepte de lut şi acostarăm chiar acolo.

Insula Pental se afla între cele două râuri: Murray-ul Mare şi Murray-ul Mic. Murray-ul Mic se ramifica din cel Mare cu vreo 20 de mile mai la deal, făcea o cotitură şi se vărsa din nou în Murray-ul Mare, chiar lângă aşezarea lui Roy. Acolo unde se întâlneau cele două râuri se

găsea un desiş de eucalipţi; spre acesta ne îndreptam noi acum.

Pe drum i-am povestit despre vulpea de pe fâşia aceea de uscat. L-am întrebat ce crede că s-a putut întâmpla cu ea.

— Ai văzut vreodată o vulpe urmărită de un şarpe? mă întrebă Roy.

— Nu.

— Asta e, Edgar, asta e! S-o fi speriat de vreun şarpe.

— Dacă nu s-a speriat de mine, cum era să se sperie de un şarpe?

— Ascultă ce-ţi spun eu, şarpe a fost! se înfurie Roy din nou. De şarpe se sperie ele mai mult decât de unul ca tine.

Eu nu puteam să-l cred.

De la buştenii de pe mal o luarăm de-a dreptul prin bulboana mare, pe sub un eucalipt pletos. Peştele mare se găseşte totdeauna la adâncime, cel mai mic pe bancurile de nisip, iar bibanul în apa stătătoare. La pescuitul bibanului te foloseşti de plute; pentru ceilalţi, pe care-i pescuieşti la fund, trebuie să-i cauţi cu două cârlige fixate deasupra plumbului.

— Tu să stai lângă pomul acela uscat, îmi spuse Roy.

Ăsta era locul cel mai bun. I-am mulţumit, dar de mare folos nu mi-a fost, pentru că, ori de câte ori pescuiam, Roy avea obiceiul să-şi arunce undiţa lângă a mea, apoi să vină aproape de mine şi să stea de vorbă. Nu credea că zgomotul alungă peştele.

— Ai văzut vreodată peşte cu urechi? obişnuia el să întrebe.

— Nu, îi răspundeam eu.

Când spuneam „nu”, îmi zicea:

— Atunci cum dracu pot să audă? Dacă ar putea auzi, ar putea să şi vorbească sau să latre. I-ai auzit vreodată vorbind?

— Nu, dar de lătrat i-am auzit lătrând, stăruiam eu.

— Edgar, eşti un mincinos, îmi răspundea. Cum să latre un peşte? Nici urechi n-are!

M-am îndreptat către copacul cel uscat şi m-am aşezat în furca unei crăci. Jumătate din copac era sub apă. Puteam lăsa undiţa de-a dreptul în groapă, dar voiam să mă mai joc puţin cu ea. Cum momeam peştele cu scoici, am lăsat cam vreo jumătate de metru de aţă să atârne de capătul trestiei, am pus degetul mare pe depănătoarea de lemn şi

am aruncat undiţa. Greutatea se afundă, trăgând undiţa, care căzu drept acolo unde vream eu. Roy desfăcu o sfoară groasă de pe un băţ, îi legă momeala, o învârti deasupra capului şi îi dădu drumul în apă: Vârful, care acţiona ca o greutate, se cufundă foarte aproape de greutatea mea, chiar prea aproape. Am sărit în sus; credinţa mea e că peştele se sperie de zgomot.

Stăturăm un timp în tăcere; eu ţineam undiţa uşor, aşteptând să simt cum muşcă peştele. Roy se ridică, apoi veni către copac şi se apropie de mine.

— De ce nu te duci la şcoală? mă întrebă el.

— E prea departe.

— Şcoala nu-i niciodată prea departe; poţi să te duci şi pe jos.

— E prea lung drumul. Ţine vreo două ceasuri.

— Ce sunt două ceasuri? Ştii să scrii şi să citeşti?

— Da, am răspuns eu.

Ştiam să citesc puţin. De scris, abia de puteam scrie. Cei care mă-ntrebau se aşteptau să le răspund că nu ştiu de loc, dar mie nu-mi plăcea să spun că nu ştiu.

— Asta nu-i de-ajuns, spuse Roy Carmichael. Trebuie să ştii să socoteşti şi să cunoşti şi ceva istorie.

— Da. Mi-ar plăcea şi mie.

— Cred şi eu. Ar trebui să te duci la şcoala „Castle Donnington".

— Am mai fost eu acolo, dar domnişoara Gillespie m-a trimis acasă.

— De ce? Lui Roy îi sări pe loc ţandăra.

— Spunea că sunt prea murdar; nici cărţi n-aveam. Nu mi-au folosit la nimic când am avut. Ca să scurtez drumul, treceam râul înot, şi o dată mi s-a întâmplat să scap cărţile în apă, lângă Point. Când le-am scos, nu mai făceau doi bani. E nostim cum spunea că eram murdar: doar treceam zilnic prin apă.

— Ce-are a face dacă eşti murdar? Ce strică murdăria? Ştii care sunt singurii oameni curaţi? Postăvarii şi măcelarii. Bancherii şi dentiştii. Ştii tu, Edgar, care sunt cei mai buni băieţi din şcoală?

— Nu, am răspuns eu, cu gândul la peşte.

— Cei cu sânge de postăvar şi de măcelar în vine, şi ştii ce se fac ei când cresc mari?

— Nu.

— Postăvari şi măcelari! I-am urmărit eu! Ei sunt cei mai buni de şcoală. Cei murdari n-au decât să se ducă la dracu! Unu ca tine poate să se ducă la dracu. Şi eu, de-aş mai fi băiat de şcoală, tot la dracu ar trebui să mă duc. Sunt singurul om în viaţă care poate vâsli cu luntrea pe Murray-ul Mic împotriva curentului, dar tot la dracu ar trebui să mă duc. Cei care ştiu să-ţi vândă o pereche de izmene şi au guler curat, ăştia sunt totul. Dacă aş avea o barcă, te-aş învăţa cum s-o iei în sus pe Murray-ul Mic. Sunt singurul ora în viaţă care mai ştie aşa ceva. Edgar, da' taică-tău ce mai face?

Roy ştia ce face taică-meu, totuşi, i-am răspuns:

— Cară lemne.

— Şi ăsta-i un motiv ca oamenii de la oraş să-şi bată joc de om?

Nu-mi mai păsa de asta. Simţeam uşoare ciupituri, uşoare muşcături în momeală. Îmi puteam închipui cum o trage peştele într-o parte, fără să se atingă de cârlig, şi aşteptam. Pe urmă chiar aşa s-a întâmplat.

— Uită-te la undiţa dumitale! i-am strigat lui Roy.

Privi spre craca de salcie de care îşi legase undiţa şi care se apleca acum adânc în apă. Înainte ca el să plece de lângă mine, am simţit ceva care trăgea cu putere – şi cu ce putere încă! – de undiţa mea şi am smucit-o ca peştele să intre în cârlig, dar undiţa se îndoi şi aproape căi se rupse; atunci am ştiut că am înşfăcat peştele cel mare.

— Ai agăţat undiţa mea, îmi zbieră Roy în ureche. Ai să-mi prăpădeşti peştele!

— E în a mea, strigai eu, agăţat de undiţă, atârnând de ea, gata să cad în apă.

— Nu, spuse Roy, ai agăţat undiţa mea. Dă-mi mie trestia.

Ţopăia de colo până colo, se înroşise tot şi părul i se zbârlise.

— Nu mai trage de undiţă, că se duce dracului! Îmi goneşti peştele!

N-aveam timp să mă uit la undiţa lui; încercam să ţin peştele care atârna de a mea şi, în acelaşi timp, să-i împiedic pe Roy să mi-o ia din mână.

— Ce te-a apucat? urmă bătrânul, apucându-mi undiţa. Dă-i drumul! Dă-i drumul, că o rup pe spinarea ta!

Peştele trăgea, undiţa se îndoia, eu şi Roy ne agăţam de ea.

În momentul acela Roy ridică braţul şi mă trânti jos de pe buştean, aruncându-mă în apa scăzută de lângă mal; când am izbutit să mă ridic, depăna sfoara şi se îndrepta spre mal să scoată peştele. Am alergat la el şi am încercat să-mi iau undiţa, dar m-a împins deoparte şi a scos peştele pe uscat. Era într-adevăr un peşte mare de Murray şi cântărea mai mult de 10 kilograme. Era gras, gâfâia şi se zbătea, în timp ce Roy îl azvârlea pe mal, departe de apă. Alergai să-mi iau undiţa şi văzui de îndată în care dintre ele se prinsese peştele.

— Era în cârligul meu, în undiţa mea!… strigai către Roy plângând. Mi-ai prins peştele. Undiţa lui Roy se încurcase într-a mea; undiţa lui era aceea care îmi stricase vânatul. Mi-ai luat peştele! era tot ce am putut să strig.

— Ce-i cu tine? răcni Roy, şi am crezut că o să mă lovească iar. N-am scos eu peştele? Tu l-ai fi scăpat, ai fi căzut în bulboană, l-ai fi prăpădit.

— Mi-ai luat peştele! o ţineam eu într-una. Ăsta-i peştele pe care am dorit atât de mult să-l prind!

— Ei bine, l-ai prins! zise Roy punând piciorul peste peşte, ca să tragă cârligul afară.

— Nu l-am prins eu. Dumneata l-ai scos.

— Din undiţa ta, spuse Roy. Acum râdea.

— Ei şi? Dumneata l-ai scos, dumneata l-ai prins! Mi l-ai luat! Ai luat peştele meu!

— Bine, ia-ţi-l înapoi, spuse Roy.

— Nu-mi trebuie! Eu atâta voiam, să-l prind singur.

— Ei, fir-ar să fie, doar tu l-ai prins! Poţi spune tuturor că tu l-ai prins, că eu n-am să te dau de minciună.

— La ce bun? strigai eu. Tom Woodley a prins unul de 7 kilograme. Trebuia să mă laşi să mi-l prind singur pe-al meu.

N-aş putea spune că urlam, dar în orice caz strigam la Roy, deoarece îmi dădeam bine seama că aveam prea puţine şanse, sau poate chiar niciuna ca să-mi mai pice vreodată un asemenea peşte.

Lui Roy îi părea rău şi-mi spunea:

— Nu-ţi mai face inimă rea, Edgar!

Atunci am început şi eu să-njur în cele patru vânturi.

Roy se mânie din nou şi zvârli după mine cu un bulgăre de noroi.

— Mi-ai furat peştele, continuam să-i strig de la oarecare depărtare, vrând să-l jignesc.

— N-ai decât să-ţi iei peştele! îmi răspunse el.

— Nu-mi trebuie, am ţipat luând-o la fugă.

Am încercat să trag luntrea lui Roy ca să trec râul, dar am împotmolit-o şi mai rău în mlaştină; Roy mă ajunse din urmă, o slobozi şi râse de mine tot timpul cât ţinu traversarea. Nu-mi dădu pace nici când ajunserăm dincolo de râu, iar eu o ţineam morţiş că n-am să mai prind niciodată un peşte ca ăsta şi nici vulpe n-am să prind vreodată. Niciodată! Eram distrus; Roy îşi dădea seama de lucrul acesta şi-mi repeta că o să spună tuturor cum am prins eu peştele, ba mai mult, o să mă ajute să prind şi vulpea! Avea el cartuşe şi o ţivlitoare de vulpi, iar dacă aveam să vin din nou a doua zi, o să mergem să vânăm vulpea şi poate că şi la pescuit. În cele din urmă, mă lăsă în plata Domnului.

— Nu vrei să-ţi iei undiţa? strigă Roy după mine.

— N-ai decât să ţi-o ţii! am ţipat, şi am început din nou să înjur.

Zvârli cu undiţa după mine, dar eu am continuat să alerg, să înjur şi să blestem, lăsând acolo peştele cel mare care ar fi trebuit să fie al meu.

Era al meu, ştiam asta. Totuşi, faptul că nu-l aveam, că nu-l scosesem eu începu să mă copleşească de-a binelea. Din clipa în care l-am pierdut, gândul la el nu m-a mai părăsit, şi, nu după mult timp, am ajuns să-l socotesc ca pe ceva la care n-aş mai fi putut ajunge vreodată: ceva ce înfăptuisem eu, dar care rămăsese totuşi neînfăptuit. Ciudăţenia şi misterul ăsta erau mai adânci chiar decât misterul vulpii dispărute, şi dacă atunci vărsasem câteva lacrimi de supărare, de astă dată aveam adevărate coşmaruri ce transformau în vedenii înfiorătoare întâmplări obişnuite pe care le uitasem de mult. Toate acestea erau ciudăţenii şi toate păreau să repete unul şi acelaşi simţământ: acela pe care-l încerci când doreşti un lucru cu ardoare, când eşti cât pe-aci să-l realizezi şi când îţi scapă printre degete în chiar clipa împlinirii. Simţământul ăsta mă îmbolnăvea şi mi se părea că nu-mi voi redobândi liniştea niciodată. Nevoia de a ucide vulpea aceea devenea, din ce în ce mai mult, singurul mijloc de rezolvare a acestor probleme, pentru ca să pot din nou cunoaşte zile lipsite de

grijă şi nopţi lipsite de groază. Într-un anumit fel, vulpea asta însemna o împlinire a vieţii mele, şi ştiam că trebuie sau s-o dobor, sau să rămân veşnic nefericit.

Târziu, în vară, Roy îmi oferi prilejul făgăduit. Mă aflam într-o zi pe insula Pental şi, după ce-mi arse o pereche de palme pentru că trăsesem din răzbunare cu puşca după *fox-terrier*-ul lui, Roy începu să râdă de mine.

— Tot te mai vaiţi şi mai jeleşti după peştele ăla? mă întrebă.

Nici până acum nu-l iertasem. E drept, povestise la toată lumea că eu am fost acela care a prins peştele cel mare (cântărise 14 kilograme), şi-n felul acesta mă pusese într-o oarecare măsură la adăpost de Tom Woodley şi de clica băieţilor de la oraş, dar eu tot nu-l iertasem, deoarece ştiam că, de fapt, nu eu îl prinsesem şi pentru că îl învinuiam şi de coşmarurile mele cu misterele lor cu tot, care nu mă mai slăbeau. De altfel, nici nu voiam să mai vorbesc despre peştele acela, dar Roy râdea şi nici nu se sinchisea, aşa încât i-am arătat şi eu că nu-mi pasă şi i-am spus că am să vin a doua zi să-mi iau undiţa înapoi.

— Dar vulpea aceea… tot mai vrei s-o vânezi, Edgar? mă-ntrebă Roy.

— Da, dar vreau s-o vânez eu singur, am răspuns.

— Nu mai boci atâta! Dacă vrei o vulpe, vino aici mâine, în zori, înainte de răsăritul soarelui, şi am să-ţi arăt unde poţi s-o găseşti.

— Unde? l-am întrebat. Nu mai aveam încredere în vorbele lui.

— Vino tu mâine dimineaţă, şi am să-ţi arăt unde! strigă Roy.

— Ai să-mi arăţi locul şi pe urmă tot dumneata ai s-o împuşti.

— Bătu-te-ar sfinţii de derbedeu! se burzului Roy roşindu-se la faţă. Părea foarte supărat şi mi-a părut rău de cele ce i-am spus. Să fii aici mâine în zori, te trec dincolo şi-ţi fac rost de o vulpe. M-ai înţeles?

— Bine, am răspuns, văzând că prea îşi pusese totul la inimă.

Nu cred să mai fi închis ochii în noaptea aceea: eram sigur că Roy o să facă într-adevăr rost de o vulpe care să vină în bătaia puştii mele. A vâna vulpea devenise pe atunci un fapt destul de obişnuit, dar pentru mine însemna încă realizarea cea mai importantă din viaţa mea, unica soluţie şi unica satisfacţie pentru toate tainele şi incertitudinile pe care mi le ridicau fiecare lucru şi fiecare zi. Nu mai ştiam ce se întâmplă cu mine şi, din pricină că pierdusem peştele acela,

totul îmi părea ciudat şi de neînţeles. Poate că eu singur îmi cream această stare de tulburare, pentru că, în orice clipă voiam, puteam să mă las prins în hăţişul unor gânduri fără de ieşire şi fără de nădejde; era de ajuns să-mi pun câteva întrebări în legătură cu mine însumi şi apoi cu orice altceva: cu o râmă, un stâlp, o balama, o bucată de lemn. Tot ce aveam de făcut era doar să mă uit la câte ceva şi să mă întreb ce este şi de unde vine, de ce e aşa şi ce rost avea; şi atunci tot coşmarul cu pierderea peştelui cel mare reînvia. Însă în noaptea aceea ştiam că toate vor lua sfârşit, pentru că a doua zi aveam să vânez o vulpe, aveam să realizez ceea ce fusese până atunci doar o năzuinţă, aveam să termin cu toate tainele acestea şi să reintru în normal. Mâine!

Am ajuns la Roy cu mult înainte de ivirea zorilor şi, ca să-l trezesc din somn, a trebuit să ciocănesc în uşa cazanului. Îmi strigă să o întind şi să-l las în pace, dar eu am continuat să bat în uşă până l-am făcut să se scoale. Îmi dădu să mănânc o bucată de carne rece şi vâslirăm spre insula Pental. Roy cunoştea insula încă şi mai bine decât mine, pentru că o împânzise cu capcane şi o cutreiera aproape zi de zi. Cercetarăm pe drum câteva dintre capcane şi plecarăm mai departe. Eu căram iepurii pe umăr, iar Roy mergea în faţa mea.

— Nu mai face atâta gălăgie, îmi spuse el pe când urcam o colină mică. Iepurii se loveau de spinarea mea şi burţile lor scoteau un zgomot înfundat ca de tobă. Lasă-i jos şi să fie linişte! îmi şopti el.

Roy nu se târa pe brânci, aşa cum aş fi făcut eu la vânătoare. Mergea drept, însă încet şi cu mare grijă, oprindu-se din când în când, într-o tăcere încremenită, ca apoi să înainteze iar. Eu îl urmam, imitându-i toate mişcările, ţinând strâns puşca mea de calibru 22 gata încărcată. Când ajunserăm în vârful colinei rotunde, roşiatice şi pleşuve, Roy se lăsă cu grijă la pământ, înălţându-şi capul în dreptul muchiei. Era încă întuneric, dar începea să se crape de zi.

— Acolo, jos, şopti Roy arătându-mi un grup de vreo trei-patru arbuşti din aceia numiţi sfinx, este o vizuină de vulpi. Acolo doarme acum vulpea cea bătrână.

— Nu pot s-o văd, am spus eu.

— Bineînţeles că nu poţi, mormăi Roy printre dinţi. Iese din vizuină la răsăritul soarelui. De-aici o poţi nimeri.

Până la tufiş erau câteva zeci de metri şi ştiam că dacă vulpea nu alerga, aş fi putut s-o nimeresc.

— Las' pe mine! am răspuns eu, pentru că nu voiam ca Roy să se amestece. Şi el era înarmat cu o puşcă de calibru 22 şi părea gata să tragă.

— Bine. Închide gura, astâmpără-ţi picioarele şi aşteaptă, îmi porunci Roy, şi, cum o vezi ieşind, trage!

Aşteptam amândoi şi eu simţeam că de astă dată totul era în ordine. Era destul de simplu să pândeşti stând lungit aici; de altfel, totul în viaţă părea destul de simplu. Curând avea să răsară soarele, vulpea avea să iasă din vizuină, eu aveam să trag, şi totul avea să reintre în făgaşul obişnuit. Niciodată în viaţa mea nu mă mai simţisem atât de sigur, atât de senin ca atunci; trăgeam cu ochiul la Roy şi zâmbeam. Îl iertasem pentru peştele cel mare.

— Fii atent la tufişul acela, îmi spuse Roy mânios.

Pândeam tufişul şi orizontul. Cerul deveni trandafiriu, ceaţa se risipi, corbii prinseră să zboare şi papagalii începură a râde; apoi ieşi soarele; şi, puţin după soare, se ivi vulpea.

Era bătrână şi de culoare roşie; picioarele îi erau albe, avea un moţ alb în coadă şi urechi ascuţite. Ieşi dintr-o gaură de lângă tufiş, întoarse repede capul, ridică nasul şi se ghemui puţin, înaintă câţiva paşi, ca şi cum pământul i-ar fi fript labele; se-ntoarse şi privi drept spre vârful colinei, apoi se aşeză pe picioarele dinapoi şi începu să-şi lingă o labă. Eu luasem puşca la ochi.

Puşca mea era veche şi nu mai avea ochitor, aşa încât am ochit ceva mai jos şi mai la stânga de capul vulpii. Era uşor şi sigur. Acesta era momentul cel mare, a mea era lumea şi, tocmai când îşi lingea falca într-o parte, pusei degetul pe trăgaci.

Şi totuşi, nu am slobozit glontele. Nu ştiu ce pricină, ce oprelişte lăuntrică să fi fost, dar nu mai doream să omor vulpea şi nu mai aveam de gând s-o fac. Ocheam, ţineam arma lipită de obraz şi degetul pe trăgaci şi îmi spuneam că tot ce aveam de făcut era doar să apăs, şi vulpea aceea ar fi fost moartă, iar eu aş fi continuat să trăiesc.

— Ce mai stai? se oţărî Roy cu o voce de parcă ar fi vrut să mă ucidă pentru prostia mea.

— Nu mai vreau vulpea, spusei lăsând jos arma.

— Trage! îmi şuieră el în ureche.

— Nu mai vreau! spusei cu glas tare, şi la auzul vocii mele vulpea o zbughi ca din puşcă.

Roy se sculă în picioare; timp de câteva secunde am văzut puşca lui urmărind vulpea, apoi am auzit detunătura. Continuam să stau lungit, dar am putut vedea vulpea cea roşie şi bătrână dându-se peste cap; mie însă nu-mi mai păsa. În aceeaşi clipă, o altă vulpe sări din vizuină şi o luă la fugă, plină de vioiciune.

— De ce n-ai tras? strigă Roy, încărcându-şi din nou arma.

— Nu ştiu, am răspuns.

Şi chiar că nu ştiam.

— Eşti bolnav sau ce te-a apucat?!

Făcui un semn de tăgadă din cap. În momentul acela gândeam că aş dori să rămân o veşnicie acolo, pe colină.

Roy mă privi cu atenţie, râse fără niciun motiv şi-şi uită de vulpe. Se aşeză pe partea însorită a colinei.

— Câţi ani ai tu, mă băiete? mă întrebă el.

— Împlinesc doisprezece, răspunsei, aşteptându-mă la o nouă furtună.

— Doisprezece… repetă el încet. Ştii câţi ani aveam eu când am pierdut-o pe „Rang Dang", corabia mea, când am pierdut tot ce am avut şi ce n-aveam să mai regăsesc niciodată?

Nu ştiam şi nici nu-mi păsa.

— Cincizeci şi doi, spuse el, cincizeci şi doi de ani!

N-aveam habar despre ce vorbea, afară doar că pierduse ceva ce nu mai regăsise niciodată. În ce mă privea, ştiam doar că mă simţeam cuprins de o deplină mulţumire lăuntrică, fără să ştiu de ce.

Ştiam doar atât: că greşisem când am nădăjduit că voi dezlega taina vieţii ucigând o vulpe ca să mă despăgubesc de pierderea unui peşte mare.

Viaţa era viaţă, şi vulpea aceea prea fusese plină de viaţă ca să i-o fi putut curma eu. Ce importanţă avea morunul, ce importanţă aveau vulpea, Tom Woodley şi băieţii de la oraş?

Totuşi, deşi cruţasem o viaţă ca să-nvăţ astea toate, în drum spre casă am mai ucis cinci-şase iepuri.

Da, viaţa era viaţă şi eu gustasem din ea!

ULTIMUL PAS

Dacă la vârstă de patruzeci de ani mai simţeai plăcerea să pilotezi, având în spate douăzeci de ani de zbor, te puteai socoti un om fericit, ba chiar mai mult decât fericit, dacă în clipa unei aterizări aşa cum scrie la carte, mai încercai încă emoţia estetică a începătorului: o uşoară crispare pe manşă, o răbufnire de praf şi, apoi, cucerirea lină a ultimului pas, a ultimei palme de aer deasupra solului. Plăcut era mai ales pe zăpadă, căci zăpada constituie un bun tampon de amortizare sub roţi. A ateriza corect pe zăpadă era tot atât de plăcut ca şi a merge desculţ pe un covor gros, de hotel.

Zborul deasupra hăţişului şi mânuirea avionului pe orice intemperii şi deasupra oricărui fel de configuraţie geografică deveniseră lucruri care ţineau de trecut. Canada fusese ţara cea mai potrivită pentru specialitatea lui de zbor – aşa încât părea firesc ca, în cele din urmă, să sfârşească pilotând un Fairchild deasupra deşerturilor Mării Roşii pentru firma „Tex-Egypto Oil Exploration Inc.", care avea concesiunea de explorare pentru toată coasta egipteană a Mării Roşii. Pilotase Fairchild-ul deasupra acestor deşerturi până când aparatul se uzase de tot. Aerodromuri nu existau; ateriza acolo unde voiau să coboare geologii şi hidrologii. Asta însemna: oriunde se nimerea – pe nisip, în tufăriş, în albia pietroasă a apelor, sau pe întinsele vaduri albe de pe ţărmurile Mării Roşii. Acolo era cel mai greu, căci nisipul, care părea atât de neted, ascundea totdeauna mari blocuri de corali albi, ascuţiţi ca briciul şi, dacă n-ar fi fost încercata soliditate a aparatului, s-ar fi dat de zece ori peste cap după ce pneurile explodaseră de tot atâtea ori.

Acum se încheiase cu astea toate. Societatea „Tex-Egypto" renunţase la costisitoarele sale eforturi de a descoperi un mare zăcământ petrolifer care să-i renteze aşa cum renta Arabia Saudită pentru concernul „Aramco". Şi vechiul lui Fairchild zăcea acum într-unul din hangarele egiptene, mânjit cu toate soiurile şi culorile de praf, brăzdat adânc de lungi cicatrice făcute de hârşâieli, cu cablurile de comenzi subţiate ca aţa, cu o batjocură de motor şi cu instrumentele de bord scoase pentru a fi recuperate aiurea, o hodoroagă de aparat.

Toate se sfârşiseră, şi acum avea patruzeci şi trei de ani, iar nevastă-sa se înapoiase la Cambridge, în statul Massachusetts[4] pe

---

[4] Unul din statele S.U.A.

strada Linneau, unde trăia viaţa care îi plăcea ei: lua tramvaiul la Harward Square, îşi făcea târguielile în piaţă şi ducea, în casa bătrânească şi respectabilă a părinţilor, viaţa respectabilă a unei femei respectabile.

Îi făgăduise că la primăvară se vor revedea, dar ştia că asta nu se va întâmpla, tot aşa cum ştia că la vârsta lui nu-şi va mai găsi o slujbă ca aviator, mai ales pentru specialitatea lui, nici chiar în Canada. Acolo oferta era mai mare decât nevoile, chiar şi pentru cei cu experienţă îndelungată, iar fermierii din Saskatchewan[5] învăţau să-şi piloteze singuri propriile lor aparate Auster sau Piper Cub. Zborul deasupra desişului era istovitor pentru foarte mulţi dintre piloţii mai vârstnici. Toţi sfârşeau prin a zbura pentru societăţile miniere sau pentru stat, dar instituţiile astea erau prea respectabile şi prea bine organizate ca să-l mai angajeze pe el în acest ultim stadiu.

Tot ce-i mai rămăsese erau o soţie apatică şi care nu avea nevoie de el şi un băieţaş de vreo zece ani, venit cam prea târziu în căsnicia lor. Ben ştia în sufletul lui că băiatul nu moştenise nimic de la niciunul din ei: era un copil foarte retras, pierdut între ei amândoi şi conştient – la zece ani – că maică-sa se dezinteresa de el, iar taică-său era un străin care nu ştia cum să-i vorbească şi: care, în rarele clipe când se găseau împreună, era prea aspru şi laconic faţă de el.

Momentul de acum nu era cu nimic mai prielnic decât cele de până atunci. Băiatul se găsea cu Ben într-un Auster care cobora un coridor de două mii de picioare[6] deasupra Mării Roşii, izbind aerul cu violenţă. Aştepta ca din clipă în clipă să i se facă rău băiatului.

— Dacă-ţi vine să vomiţi, apleacă-te mult de tot, îl sfătui Ben, ca să nu murdăreşti aparatul.

— Da, spuse copilul cu voce stinsă.

— Ţi-e frică?

Micul aparat Auster se zbătea violent în aerul cald, însă băiatul părea să-şi stăpânească teama şi, cu toate că sugea cu pasiune o bomboană, observa instrumentele de bord, care săreau de colo-colo.

---

[5] Provincie din Canada.

[6] Piciorul – unitate de măsură, aproximativ o treime dintr-un metru.

— Puţin, răspunse el. Avea o voce ştearsă, timidă şi gravă în comparaţie cu ce ar fi trebuit să fie vocea dură, ascuţită a unui băiat din America de Nord. Scuturăturile astea ar putea să sfarme aparatul?

Ben nu avea alt mijloc de a-l linişti decât spunându-i adevărul.

— Numai dacă aparatul n-ar fi fost bine pus la punct şi verificat în mod regulat.

— Şi ăsta… începu băiatul, dar i se făcu prea rău ca să mai poată continua.

— E în ordine, spuse taică-său, enervat. E un aparat destul de bun.

Băiatul lăsă capul în jos şi începu să plângă încetişor.

Ben regreta că îl luase cu el. Aceste gesturi generoase dădeau totdeauna greş, pentru că, în fond, nu prea porneau ele din generozitate. Cel puţin aşa fusese cazul cu propriii săi părinţi, cu maică-sa, femeie de la periferie, rece şi clevetitoare, şi cu taică-său, om scurt la vorbă, închistat în el.

Ben încercase o dată, într-unul din rarele sale impulsuri de generozitate, să-l înveţe pe băiat cum se pilotează un avion, dar, deşi băiatul prindea repede şi înţelegea destul de bine principiile generale, la orice observaţie pe care era nevoit să i-o strige în ureche îi dădeau lacrimile.

— Nu plânge, îi porunci acum Ben. Nu-i nevoie să plângi! Ridică-ţi capul, Davy! Capul sus!

Davy nu-şi înălţă capul; lui Ben îi părea din ce în ce mai rău că îl mâhnise. Zbura, observând pustietatea nesfârşită a ţărmului Mării Roşii, ca o linie neîntreruptă lungă de o mie de mile, care despărţea coloritul estompat al deşertului de verdele pastelat al mării. Totul era încremenit, mort. Soarele mistuise orice urmă de viaţă, iar vântul ridica primăvara o mie de mile pătrate de nisip, în masă compactă, azvârlindu-l în Oceanul Indian, unde se pierdea pe vecie, formând un deşert pe fundul apei.

— Ridică-te, i se adresă lui Davy, ca să vezi manevra de aterizare.

Ştia cât de aspru îi putea fi glasul şi, în acelaşi timp, era mirat că nu se pricepea cum altfel să-i vorbească băiatului. Davy înălţă capul, atinse cu mâna tabloul instrumentelor de bord din faţa lui şi se aplecă în faţă. Ben reduse motorul şi se uită la acul vitezometrului, aşteptând

să scadă viteza, apoi trase în jos comanda flapsurilor, situată incomod la aceste mici aparate englezeşti, sus, în partea stângă, aproape deasupra capului.

Şocul neaşteptat produs de ieşirea flapsurilor presă în jos, pentru o clipă, capul băiatului, dar imediat se ridică din nou şi privi pe deasupra botului aparatului, care luase panta de aterizare, pilotat de tatăl lui în linie dreaptă, spre o fâşie îngustă de nisip alb, exact deasupra unui golf scobit ca un rinichi în pustiul ţărmului.

— Cum ştii în ce direcţie bate vântul? întrebă copilul.

— După valuri, după direcţia norilor, se simte, strigă Ben.

Dar acum, Ben singur nu-şi mai dădea seama ce anume îi călăuzea zborul. Ştia cu ochii închişi punctul exact în care va ateriza. Trebuia să ştie, pentru că aici, pe fâşiile astea pustii de nisip de care nu te puteai apropia decât cu un aparat mic, nu prea aveai de ales. Îi despărţea o sută de mile distanţă de cel mai apropiat sat de băştinaşi. Era un deşert mort.

— Asta-i lucrul cel mai important, spuse Ben. Redresezi avionul la 15 centimetri deasupra pământului. Nu la 5 sau 6. Fix 15 centimetri. Dacă e mai mult, avionul plachează şi se rupe. Dacă e prea jos, te loveşti de vreo ridicătură a terenului şi capotezi. Ultimul pas e cel decisiv.

Davy încuviinţă din cap. Ştia. Văzuse el un Auster, la fel cu ăsta, dându-se peste cap la Embaba, acolo de unde închiriaseră aparatul. Elevul care îl pilotase murise.

— Uite, strigă taică-său, 15 centimetri! Când începe să se înfunde, trag uşor de manşă. Acum! spuse, şi aparatul atinse solul, uşor ca un fulg de zăpadă. Ultimul pas!

Tăie contactul şi puse frână. Un moment părea că avionul o să vină în bot, dar la o distanţă de 6—7 picioare de mare, roţile se opriră brusc din lunecarea lor spre apă.

Cei doi piloţi care descoperiseră acest golf îl botezaseră Golful Rechinilor, nu după forma, ci după fauna lui. Era totdeauna înţesat cu rechini de dimensiuni respectabile, numiţi „rechini de Marea Roşie", ce veneau să vâneze în marile bancuri de scrumbii şi lipani care, din când în când, căutau adăpost acolo. Pentru rechini venise Ben aici şi, o dată ajuns, uită de băiat; îl învăţă numai cum să-i ajute la descărcat, cum să îngroape în nisip umed traista cu merinde, cum să-l menţină umed

stropindu-l cu câte o găleată de apă de mare, cum să-i dea la mână sculele şi mărunţişurile necesare pentru echipamentul de scufundare şi pentru aparatul de filmat.

— Calcă vreodată picior de om pe aici? întrebă Davy.

Ben era acum prea ocupat ca să mai stea să-l asculte, dar înregistră întrebarea şi făcu un semn negativ cu capul.

— Nimeni! Nimeni nu poate ajunge până aici decât doar cu un aparat mic. Adu-mi cele două traiste verzi care sunt pe jos, mai spuse, şi acoperă-ţi capul împotriva soarelui. Nu vreau să-mi mai faci şi o insolaţie.

Fu ultima întrebare pusă de Davy; întrebările lui fuseseră rostite pe un ton morocănos, dar plin de gravitate; în felul acesta voise să preîntâmpine răspunsurile aspre ale tatălui. Renunţă însă la această încercare şi se mulţumi doar să facă ceea ce i se spunea. Observă cu atenţie cum taică-său îşi pregăteşte echipamentul submarin şi aparatele submarine de luat vederi înainte de a coborî în apa limpede, de culoarea mărgeanului, pentru a filma rechinii.

— Să nu te apropii de apă! îi porunci taică-său.

Davy nu răspunse.

— Rechinii ăştia pot să te înhaţe şi să te muşte, mai ales când sunt la suprafaţa apei, aşa că nici măcar piciorul să nu-l moi în apă.

Davy dădu din cap.

Ben ar fi dorit să poată face ceva pentru băiat, dar era mult prea târziu. Când pleca în cursă (ceea ce se întâmplase într-una de când venise Davy pe lume, în tot timpul copilăriei lui şi chiar acum, când trecuse de zece ani) nu putea exista niciun fel de contact între ei. Ben pleca în Colorado, Florida, Canada, în Irak, la Bahrein şi aici în Egipt. Joannie, nevastă-sa, ar fi trebuit să aibă grijă ca băiatul să fie voios şi mulţumit.

Mai demult încercase şi el să-l înţeleagă pe copil, dar ce însemnau cele câteva săptămâni petrecute, când şi când, acasă, şi apoi ce însemna acest „acasă”, în vreun loc străin din Arabia – pe care Joannie îl ura din suflet, transformându-l totdeauna în simbolul amar al despărţirii de serile senine de vară, de iernile îngheţate, de străzile

liniştite cu şcoli vechi ale acelui oraş visat din Noua Anglie[7]. N-o atrăgea nimic la casele de lut din Bahrein, pe 110 grade temperatură şi 100 grade umiditate, nici la campamentele îngrădite cu sârmă ghimpată ale terenurilor petrolifere, şi nici măcar la străzile prăfuite şi zgomotoase din Cairo. Dar această indiferenţă a ei (care sporise cu timpul până o copleşise cu desăvârşire) trebuie să se fi risipit acum, când era iarăşi acasă. Îi va duce băiatul şi spera că de acum înainte se va interesa mai mult de el, dat fiind că se afla unde-şi dorise ea să fie. Dar de trei luni, de când plecase, nu prea dădea semne că i-ar păsa de el.

— Petrece-mi funia asta printre picioare, îi spuse lui Davy.

În spinare purta aparatul de oxigen. Cei doi cilindri cu aer comprimat care cântăreau 56 pfunzi îi vor îngădui să rămână mai bine de o oră la 30 de picioare adâncime. Nu era nevoie să coboare mai adânc; rechinii rămâneau la acest nivel.

— Şi să nu arunci cu pietre în apă, îi spuse taică-său în timp ce ridica aparatul cilindric şi etanş de filmat, curăţindu-i mânerul de nisip. Asta sperie orice vietate, până şi pe rechini. Dă-mi masca!

Davy îi înmână masca, a cărei parte din faţă era din plexiglas.

— O să dureze vreo 20 de minute, îi spuse Ben. Pe urmă am să ies la suprafaţă să mănânc ceva, pentru că soarele e sus. Poţi să îngrămădeşti câteva pietre de fiecare parte a roţilor avionului, pe urmă aşază-te sub o aripă, la umbră. M-ai înţeles?

— Da, răspunse Davy.

Deodată, Ben îşi dădu seama că i se adresa băiatului cu acelaşi ton cu care îi vorbea soţiei sale, a cărei totală nepăsare îl silea să adopte o manieră de conversaţie dură, poruncitoare. Nu era de mirare că bietul copil se simţea izolat de amândoi.

— Şi să nu-ţi faci griji din pricina mea, mai porunci Ben, intrând în apă.

Îşi puse în gură tubul de respiraţie şi, potrivindu-şi cât mai jos aparatul de filmat ca să-şi sporească greutatea, dispăru de la suprafaţa apei.

---

[7] Nume dat unei părți din S.U.A., care cuprinde şi statul Massachusetts.

Davy observă cum ultima bulboană îl înghite pe taică-său şi se aşează o clipă să privească, de parcă ar fi fost ceva de văzut. Nu se mai deslușea nimic decât, ici-colo, câte o băşică de aer care se spărgea la suprafaţa apei. Oglinda mării se întindea netulburată până în orizontul îndepărtat; nimic nu se clintea pe întinderea nesfârşită a ţărmului albit, iar când Davy îşi croi drum prin nisipul fierbinte spre partea cea mai înaltă a golfului, nu mai văzu decât deşertul sclipitor şi neted, unduind către nişte îndepărtate coline purpurii, tot atât de pustii ca şi restul ţinutului şi al căror contur tremura în vibraţia aerului fierbinte.

Mai jos de el nu era decât avionul, micul Auster argintiu, pufnind încă, pe măsură ce i se răcea motorul. Davy se simţea acum mai la largul lui – singur pe o întindere de o sută de mile; putea să se urce în avion şi să-l studieze pe-ndelete. Dar mirosul aparatului îi stârni din nou senzaţia de greaţă, aşa că părăsi avionul şi se apucă să toarne o găleată de apă în jurul nisipului unde îşi îngropaseră mâncarea; apoi se aşeză, încercând să zărească rechinii pe care avea să-i filmeze taică-său. Nu putea deslușI nimic în adâncime şi, atunci, în liniştea aceea înfierbântată, în singurătatea care nu-l supăra, dar de care devenise dintr-o dată conştient, se întrebă ce s-ar întâmpla dacă taică-său nu s-ar mai întoarce.

Ben, cu spatele bine proptit de un banc de corali, se necăjea cu valva care-i regla cantitatea necesară de aer. Nu se găsea la mare adâncime, doar la 20 de picioare, dar pompa gâlgâia neregulat şi era nevoit să inspire adânc spre a avea aer. Asta putea deveni istovitor şi periculos.

Se vedeau rechini pe acolo, dar se ţineau mai la distanţă. Stăteau tot timpul în afara câmpului obiectivului. Îndată după masă va trebui să-i momească cu o halcă de carne de cal pe care o luase anume pentru asta şi pe care o băgase în nisip, învelită în material plastic.

„De astă dată, rosti el prin bolboroseala apei, am de gând să fac ceva care să merite vreo trei mii de dolari”.

Era angajat de Societatea comercială anonimă de televiziune: 1.000 de dolari pentru fiecare două sute de metri de film cu rechini şi, separat, 1.000 de dolari pentru imaginea unui rechin cap-de-ciocan. Dar nu se vedeau rechini din această specie. Erau vreo doi-trei rechini de nisip şi unul vărgat, de mărime potrivită, care plutea încoace şi încolo, aproape de fundul argintiu al apei, destul de departe de bancul

de corali. Ben ştia că în clipa aceea din purtarea lui reieşea prea multă agresivitate ca să-i poată atrage, dar urmărea un rechin uriaş, care se adăpostea sub un recif de corali şi care, filmat, putea aduce şi el vreo 500 de dolari. Societatea avea nevoie de imaginea unui rechin uriaş pe un fundal bine ales. Această luxuriantă bogăţie de corali care adăpostea la fiecare 10 metri mii de peşti, constituia un fundal bun, şi rechinul uriaş zăcea acolo, în peştera sa de mărgean.

— Va să zică, tot aici îmi eşti! îi şopti Ben cu duioşie.

Era lung de vreo 4 picioare, Dumnezeu ştie cât cântărea, şi privea din ascunzătoarea lui boltită, la fel cum făcuse şi cu opt zile în urmă. Pesemne că trăia acolo de o sută de ani. Agitându-i în faţă labele de material plastic, Ben îl sili să se tragă îndărăt şi obţinu o imagine bună, de metraj mai lung, cu peştele speriat scufundându-se lin spre adâncuri.

Pentru moment, asta era tot ce voia Ben. Rechinii aveau să se găsească acolo şi după amiază. Trebuia să facă economie de aer pentru că în ţinuturile acelea nu avea posibilitatea de a-şi reînnoi provizia din rezervoare. Când dădu să se întoarcă, simţi atingerea unui rechin pe picior. Cât fusese ocupat cu filmarea, rechinii îşi schimbaseră locul şi trecuseră în spatele său.

— Duceţi-vă dracului de-aici! urlă el printre băşici mari de aer.

Se-ndepărtară neliniştiţi de bolboroseala clăbucilor de apă. Rechinii de nisip se traseră afund, dar rechinul vărgat patrula de unul singur la nivelul feţei lui Ben, pe care îl cerceta cu atenţie. Pe ăsta zgomotul n-avea să-l sperie. Ben se propti bine cu spatele de recif şi, deodată, simţi de-a lungul braţului usturimea teribilă a unei creste de coral care-l urzicase, dar nu-şi luă ochii de la rechinul vărgat până când nu ajunse la suprafaţa apei. Nici atunci nu-şi scoase masca, pentru ca să observe manevra rechinului vărgat care se apropiase de el. Ben căzu greu pe spate, lovindu-se de vârfurile ascuţite ale coralilor care ieşeau din apă, şi se rostogoli în afară de primejdie.

— Nu-mi plac de loc poveştile astea! spuse el cu glas tare, scuipând apa care îi umplea gura.

Atunci văzu că băiatul îl privea cu atenţie, în picioare, în dreptul lui; uitase de el şi nu-i dădu socoteală de vorbele rostite.

— Scoate mâncarea din nisip şi pune-o la umbră, sub aripă, pe bucata aia de pânza întinsă, îi spuse. Şi aruncă-mi prosopul acela mare.

Davy îi dădu prosopul, iar Ben privi la imensitatea pustie şi dogoritoare în care se găseau el şi fiul său. Acum munca pe care o făcea i se părea o nebunie. Era un bun pilot pentru cele mai dificile regiuni, dar nu un amator de aventuri pe care să-l pasioneze urmărirea rechinilor cu aparatul submarin de filmat. Chiar aşa stând lucrurile, se socotea totuşi norocos că avea prilejul să o facă. Doi ingineri ai societăţii „American Eastern Air Lines", cu serviciul temporar la Cairo, avuseseră iniţiativa de a furniza societăţilor de cinematografie filme submarine făcute în Marea Roşie. Fiind amândoi transferaţi la Paris, îi lăsaseră lui în seamă treaba asta. La început îi servise el, când veniseră să-l consulte în calitate de specialist la zborurile cu aparate mici deasupra deşertului. Când au fost nevoiţi să plece, s-au revanşat, recomandându-l societăţii „C.T.S." din New York. Aceasta îi împrumutase echipamentul, iar el închiriase micul avion Auster de la Şcoala egipteană de navigaţie aeriană.

Avea nevoie urgentă de ceva bani lichizi şi spera să-i obţină în felul acesta. Când societatea de explorări petrolifere „Tex-Egypto" îşi făcuse bagajele, se terminase şi cu slujba lui de aviator. Economiile lui, adunate cu grijă în doi ani de zbor peste deşertul dogoritor, îi foloseau acum soţiei lui ca să ducă la Cambridge o viaţă respectabilă. Din puţinul ce prisosise trăiau el, băiatul şi o femeie de serviciu, originară din Siria Franceză, care vedea de copil şi avea grijă de micul apartament pe care îl locuiau la Cairo. Societatea „C.T.S." acumulase un stoc de filme care avea să-i ajungă pentru foarte multă vreme, după cum afirmau cei de acolo, aşa încât şi acest mijloc secundar de existenţă avea să se epuizeze foarte curând, şi atunci nu va mai avea niciun motiv să rămână în ţara asta. O să-l ducă, definitiv, pe băiat la maică-sa şi după aceea o să încerce să-şi facă un rost în Canada, unde s-ar putea să se mai ivească ceva, numai de-ar izbuti el să afle la timp şi să-şi ascundă vârsta.

În timp ce mâncau, în tăcere, Ben îşi schimbă filmul din aparat şi îşi puse la punct tubul de respiraţie. Abia când deschise una din sticlele de bere, îşi aduse aminte de băiat.

— Ai găsit ceva de băut?

— Nu, răspunse Davy în silă. Nu-i apă.

Ben uitase de băiat. În mod obişnuit, lua cu el vreo duzină de sticle de bere de la Cairo: era mai curată şi mai sigură decât apa.

Pentru fiu-său însă ar fi trebuit să aducă o băutură mai uşoară.

— Va trebui să bei dintr-asta, îi spuse el lui Davy. Destupă o sticlă şi încearcă, dar să nu bei prea mult.

Îl supăra gândul ca un băiat de zece ani să bea bere, dar n-avea încotro. Davy destupă o sticlă, sorbi repede o duşcă din lichidul răcoritor şi amărui, pe care o înghiţi însă anevoie. Scutură din cap şi îi înapoie lui taică-său sticla.

— Nu face nimic dacă nu beau.

— Deschide mai bine o cutie cu piersici.

O cutie cu piersici nu putea stinge setea nimănui pe arşiţa asta de amiază, uscată şi îmbibată de sare, dar n-avea de ales. Când termină de mâncat, Ben se lungi pe spate, îşi acoperi cu grijă echipamentul cu prosopul umed, se asigură dintr-o privire rapidă că lui Davy nu-i este rău şi că nu stă în soare şi adormi.

— Mai ştie cineva că ne aflăm aici? îl întrebă Davy în timp ce Ben se pregătea din nou să se afunde, năduşit de scurta-i siestă.

— De ce mă întrebi? Ce s-a întâmplat?

— Nu ştiu. Mă gândeam dacă…

— Nu ştie nimeni că suntem aici, spuse Ben. Avem permis de zbor de la autorităţile egiptene până la Hurgada; ăia nu ştiu că noi am zburat până aici. Şi nici nu trebuie să ştie. Ţine minte asta!

— Ar fi posibil să ne dea de urmă?

Ben crezu că băiatului îi este frică să nu fie cumva prinşi asupra unui fapt nepermis. De asta se temeau îndeobşte copiii: să nu fie prinşi.

— Nu, nici grănicerii n-ar putea ajunge până la noi. Nici măcar dintr-un avion n-ar putea fi văzut aparatul nostru. Pe uscat, nimeni n-ar putea ajunge până aici, nici chiar cu un jeep. Şi, arătând spre mare, adăugă: Iar pe-aici nu se poate pătrunde din cauza stânci lor…

— Nu ştie nimeni? întrebă, la fel de îngrijorat, băiatul.

— Ţi-am spus doar! răspunse Ben, enervat. Înţelese deodată, dar prea târziu, că nu teama de a fi prinşi îl neliniştea pe băiat, ci frica de a rămâne părăsit. Nu-ţi face gânduri din pricina asta! N-o să ţi se întâmple nimic rău!

— Se stârneşte vânt, spuse Davy, în felul său potolit, grav.

— Ştiu. Eu rămân la fund cam vreo jumătate de oră. Pe urmă am să urc din nou să încarc aparatul şi după aceea mai cobor o dată, numai

pentru 10 minute. Aşa că găseşte-ţi şi tu ceva să te distrezi în lipsa mea. Ar fi fost bine să-ţi iei de-acasă undiţa de pescuit.

Eu ar fi trebuit să-i spun să-şi ia undiţa, gândi Ben, în timp ce se cufunda, ducând halca de carne de cal, pe care o împinse drept către un masiv de corali în formă de arbore, unde lumina era mai bună. Propti aparatul de o muchie şi, cu sârma telefonului, legă strâns carnea de blocul de corali, aşa încât rechinii să n-o poată disloca prea lesne.

Apoi se dădu înapoi spre o adâncitură a masivului, ca să fie apărat din spate. Ştia că nu avea mult de aşteptat.

În spaţiul argintiu unde coralii se uneau cu nisipul, erau acum cinci rechini. Avusese dreptate; când simţeau mirosul de sânge, veneau aproape instantaneu. Ben stătea acolo foarte liniştit, iar când respira, ţinea valva între coralii din spatele său, astfel ca băşicile de aer să se spargă şi să nu gonească peştii.

— Haideţi! Haideţi! îi îndemna el pe tăcute.

N-aveau ei nevoie de îndemn. Veneau de-a dreptul spre bucata de carne – întâi vechea cunoştinţă, „vărgatul", urmat de două-trei exemplare mai mici din aceeaşi specie. Nu înotau şi nici măcar nu-şi împingeau trupul. Înaintau ca nişte rachete cenuşii, unduitoare. Când ajungeau în dreptul bucăţii de carne, se legănau pe o parte şi, din treacăt, apucau câte o îmbucătură.

Ben observa totul: felul în care se apropiau, cum descleştau maxilarele, ţepene de parcă i-ar fi chinuit durerile de dinţi, precum şi lăcomia cu care muşcau; era spectacolul cel mai hidos pe care-l văzuse în viaţa lui.

— Bestiile! şuieră el.

La fel ca toţi plonjorii, îi ura, îi admira şi se temea de ei.

Se apropiară din nou, însă provizia lui de o sută de metri de peliculă aproape că se sfârşise, ceea ce însemna că va trebui să lase totul baltă, să iasă la suprafaţă, să-şi încarce din nou aparatul de filmat şi să se înapoieze cât mai repede cu putinţă. Coborî privirea spre vizor şi constată cu mirare că pelicula se şi terminase. Când îşi ridică ochii, văzu rechinul cel vărgat şi agresiv venind spre el.

— Uo! Uo! Uo! strigă prin tubul de respiraţie.

Rechinul înainta rostogolindu-se, şi Ben înţelese că va ti atacat. Apoi, deodată, îşi văzu mâinile şi pieptul; erau mânjite de sângele cărnii pe care o cărase. Îşi blestema propria idioţenie. Era un ultim

reproș, deznădăjduit, pe care și-l adresa; apoi începu să izbească din toate puterile cu aparatul de filmat, folosindu-l ca pe o măciucă.

Vărgatul prinse de veste și aparatul abia de-l atinse, în schimb, colții lui ascuțiți înșfăcară dintr-o mușcătură brațul drept al lui Ben și, lunecând deasupra pieptului, trecură ca o lamă de brici peste celălalt braț. Ben simți cum i se dislocă brațul stâng, de parcă i-ar fi fost amputat. Fu cuprins de panică, și cum se zvârcolea de durere, în câteva clipe vederea îi fu întunecată din pricina sângelui, care tulburase apa. Mai mult simți decât văzu următorul atac, în timp ce se trăgea îndărăt, târându-și picioarele. Simți rechinul izbindu-l în picioare, dar de astă dată, violența sporită, frenetică a atacului îl proiectă spre blocul de corali. Cu mâna dreaptă, cea nevătămată, Ben ținea strâns tubul de respirat, temându-se să nu-i scape. Și, văzând unul dintre rechinii mai mici venind asupra lui, izbuti să izbească cu piciorul în direcția acestuia, apoi, se prăvăli pe spate.

Lovise comanda de emersiune.

Ieși la suprafață și se rostogoli ca o grămadă de carne murdară și însângerată.

Când își veni în fire, eră perfect conștient de cele întâmplate și se întrebă de cât timp ieșise, oare, din apă și ce se petrecuse după aceea, căci părea să fi pierdut controlul asupra propriilor lui acțiuni.

— Davy! strigă el.

Glasul înăbușit al băiatului îi ajungea în auz, dar, de văzut, abia putea să-l vadă. Își dădea seama că trecuse printr-un șoc puternic. Când însă reuși să deslușească fața băiatului și expresia îngrozită cu care-l privea acesta, înțelese că abia atunci ieșise la suprafață. De mișcat, însă, nu se putea mișca.

— Ce să fac? spunea Davy printre lacrimi. Uite ce ți s-a întâmplat!

Ben închise ochii ca să-și adune o clipă gândurile. Știa că nu mai putea să piloteze avionul; brațele îi erau de plumb și ardeau ca focul, picioarele-i erau înțepenite, iar mintea împăienjenită nu l-ar fi putut ajuta.

— Davy, spuse el cu precauțiune, ținând ochii închiși. Cum arată picioarele mele?

— Nu picioarele, auzi el vocea îndurerată a bălaiului. Brațele. Brațele îți sunt sfârtecate, sunt groaznice.

— Ştiu asta, spuse el printre dinţi, înciudat. Dar vreau să ştiu ce-i cu picioarele.

— Sunt pline de sânge şi rănite.

— Rău?

— Da, dar nu aşa ca braţele. Ce să fac?

Atunci Ben îşi privi braţele şi observă că cel drept era aproape retezat; se vedeau muşchii şi tendoanele, dar nu prea mult sânge. Braţul stâng părea o bucată de carne tocată şi sângera din abundenţă; gemând de durere, şi-l îndoi, ducându-şi încheietura la umăr, ca să-şi micşoreze hemoragia.

Ştia că nu prea exista speranţă în ceea ce-l privea, dar mai ştia că trebuie să lupte; dacă murea acum, băiatul ar fi rămas acolo, părăsit, şi prea era îngrozitoare perspectiva asta. Mai îngrozitoare chiar decât propria-i situaţie. În niciun caz copilul n-ar fi fost descoperit la timp în ţinutul ăsta pârjolit, admiţând că l-ar fi descoperit vreodată cineva.

— Davy, i se adresă el pe un ton poruncitor, atât cât îi îngăduia creierul înceţoşat. Ascultă ce-ţi spun! Ia cămaşa mea, sfâşi-o în bucăţi şi înfăşoară-mi braţul drept. Mă asculţi?

— Da.

— Leagă-mi strâns braţul stâng, sus, deasupra rănilor, ca să opreşti sângele. Apoi leagă-mi încheietură mâinii de umăr, cât de strâns poţi. Înţelegi? Înfăşoară-mi ambele braţe.

— Da.

— Leagă-le strâns. Întâi braţul drept, chiar deasupra rănii. Înţelegi? Ai înţeles?

Ben nu mai auzi răspunsul băiatului, căci fu din nou cuprins de un leşin, care de astă dată ţinu mai mult, iar când îşi reveni, copilul, cu feţişoara lui serioasă, palidă, încordată, terorizată de spaimă, se muncea, deznădăjduit, să-i lege braţul stâng.

— Tu eşti, Davy? spuse Ben, ascultându-şi propria voce nedesluşită şi continuând apoi, într-un efort de voinţă. Ascultă, băiete, rosti cu greu, trebuie să ţi le spun acum pe toate pentru că s-ar putea să leşin din nou. Bandajează-mi braţele, să nu mai pierd atâta sânge. Vezi şi de picioare şi scoate-mă din costumul ăsta de scafandru. Mă omoară!

— Am încercat, spuse Davy cu glasul lui deznădăjduit. Dar nu

pot! Nu ştiu cum să te scot din el!

— Trebuie să poţi! spuse Ben aspru, cu tonul său de altădată, conştient că singurul lucru în care mai putea să-şi pună nădejdea, pentru binele băiatului şi al său, era acela de a-l face pe Davy să ia singur hotărâri şi să aibă încredere în hotărârile luate. Trebuia să se facă înţeles de băiat într-un fel sau altul.

— Am să te lămuresc, Davy, aşa ca să poţi judeca şi singur. Mă auzi? Abia de-şi putea auzi propriul glas, şi pentru o clipă uitase de durere. Va trebui să faci tot ce-ţi spun – îmi pare rău, dar trebuie! Nu fi mâhnit dacă strig la tine. Asta n-are nicio importanţă. M-ai înţeles?

— Da.

Davy îi înfăşura braţul stâng şi nici nu-l asculta.

— Eşti un băiat bun!

Ben ar fi vrut să strecoare o umbră de îmbărbătare în aceste cuvinte, care sunau îndoielnic. Nu ştia cum să se apropie de băiat, dar va găsi el o cale. Pe băiatul ăsta de zece ani îl aştepta o sarcină supraomenească dacă îi era dat să supravieţuiască acestei încercări. Dar era nevoie să ia lucrurile pe rând.

— Scoate-mi briceagul de la cingătoare, spuse Ben, şi taie toate curelele costumului. Era vorba de briceagul pe care el nu avusese timp să-l folosească. Scoate lama subţire, merge mai repede. Dar vezi să nu te tai.

— Nu mă tai, spuse Davy, ridicându-se şi părând gata să leşine la vederea propriilor lui mâini pline de sânge. Dacă ai putea să ridici puţin capul, aş trage una din curele, cea pe care am desfăcut-o.

— Bine. Îmi înalţ capul.

Ben îşi înălţă puţin capul, mirat că şi-l simte atât de înţepenit. Acest efort al gâtului îl făcu să-şi piardă iar cunoştinţa şi să lunece, de astă dată, într-un abis de întuneric şi durere înfiorătoare, de care era, într-un fel, conştient. Îşi reveni încet şi se simţi parcă mai destins şi nu atât de înţepenit ca mai înainte.

— Ei, Davy… şopti din îndepărtarea sa.

— Am desfăcut costumul, se auzi vocea morocănoasă a băiatului. Tot îţi mai sângerează picioarele.

— Lasă picioarele, spuse Ben deschizând ochii şi dând să se ridice, ca să vadă în ce hal arată.

Se temu însă de un nou leşin şi ştia că nu poate sta nici aşezat, şi nici să se ridice în picioare, mai ales acum, după ce băiatul îi legase braţele de trunchi, aşa încât de la mijloc în sus era cu totul înţepenit. Ce era mai greu abia de aici înainte avea să urmeze, aşa că trebuia să se gândească bine.

Pentru băiat singura scăpare rămăsese avionul, şi Davy va trebui să-l piloteze; altă şansă, altă cale nu exista. Era nevoie să chibzuiască. Băiatul nu trebuia speriat. Dacă i-ar spune acum că va trebui să piloteze avionul, Davy s-ar speria. Trebuia să cumpănească bine cum să procedeze, cum să-l facă să înţeleagă, cum să-l influenţeze, să-l convingă s-o facă aşa ca şi cum ar fi o iniţiativă a lui. Trebuia să-şi croiască drum către mintea speriată, crudă încă, a fiului său. Îl privi îndeaproape şi-şi dădu seama că trecuse multă vreme de când nu-şi mai văzuse cu adevărat fiul.

Pare bine crescut, gândi Ben şi-şi dădu seama că era o concluzie nepotrivită momentului. Dar băiatul ăsta cu figura gravă îi semăna, totuşi, lui: un înveliş aspru care ascundea ceva şi mai dur, clocotitor. Faţa asta palidă, mai mult unghiulară nu era o faţă veselă, nu era în clipa asta şi nu fusese niciodată. Când îl văzu pe taică-său privindu-l atât de stăruitor, băiatul se întoarse şi începu să plângă.

— Nu plânge, puiule, spuse Ben încet. Nu fi atât de amărât de ce vezi acum!

— Crezi că ai să mori? îl întrebă Davy.

— În aşa hal arăt? spuse Ben fără să se gândească.

— Da, rosti Davy printre lacrimi.

Ben ştia că greşise şi că nu mai trebuia să-i vorbească băiatului înainte de a fi cântărit bine fiece cuvânt.

— Am glumit, îi spuse. Nu te speria de sânge şi de toate chestiile astea. Bătrânul tău tată a mai păţit el de-alde astea de vreo câteva ori în viaţa lui! Nu ştiu dacă-ţi mai aduci aminte când am fost internat în spitalul din Saskatoon…

Davy dădu din cap.

— Mi-aduc aminte, dar atunci erai la spital.

— Da, asta aşa e. Se căznea să judece şi să învingă slăbiciunea care îl cuprindea din nou. Hai, să-ţi spun ce avem de făcut: iei prosopul acela mare şi-l pui lângă mine, iar eu mă rostogolesc şi mă târăsc pe el; într-un fel sau altul, trebuie să facem noi amândoi ceva ca să ajung la

avion. Ei, ce zici?

— N-am să te pot urca, spuse băiatul descurajat.

— Aşşşşi! spuse Ben cu o blândeţe calculată, care-l istovea. Până nu încerci, nu ştii ce poţi. Ţi-o fi sete. Şi n-avem apă. Ei, ce să-i faci?

— Nu, nu mi-e sete…

Davy se duse să aducă prosopul, iar Ben sparse atmosfera încordată cu aceste cuvinte bine chibzuite:

— Data viitoare luăm cu noi o duzină de sticle cu Coca-Cola. Şi gheaţă.

Davy îi puse ştergarul alături, iar Ben, cu o smucitură laterală, care i se păru că-i smulge membrele din trunchi, reuşi să-şi tragă spinarea pe prosop şi-şi îngropă călcâiele în nisip, impunându-şi să nu leşine.

— Acum trage-mă spre avion, murmură Ben cu voce stinsă; tu tragi, şi eu mă împing din călcâie. Nu te sinchisi de hopuri, de gropi: trage-mă până acolo.

— Cum ai să poţi pilota? întrebă Davy trăgând de ştergar.

Ben închise ochii, încercând să-şi imagineze ce simţea băiatul în clipele acelea. Gândea: „Încă nu trebuie să afle că va pilota aparatul. Gândul acesta l-ar înspăimânta îngrozitor."

— Austerii ăştia de tip mic zboară singuri, spuse Ben. Trebuie numai să-i porneşti. Asta-i uşor…

— Dar nu poţi să-ţi mişti braţele şi mâinile. Şi nici ochii nu-i ţii deschişi.

— Nici nu te gândi la asta, Davy. Pot zbura cu ochii închişi, mă servesc de genunchi. Haide! Trage!

Privea cerul şi-şi dădea seama că se face târziu şi se stârneşte vânt. Dacă ar ţine destul vântul din spate, le-ar folosi la decolare, dar desigur că va sufla din faţă tot timpul până la Cairo şi nu aveau atâta benzină de risipit. Spera din tot sufletul că nu vor avea parte de khamsin, acea periodică furtună de nisip care te orbea. Trebuia să fi fost mai prevăzător şi să fi cerut informaţii meteorologice pe mai mult timp înainte de plecare. Dar asta se întâmpla cu toţi piloţii de zboruri grele. Ori erai priceput şi prevăzător, ori priceput şi neprevăzător. De data asta, lucru ce nu i se întâmpla prea des, fusese foarte sigur de sine şi neprevăzător în toate privinţele.

Escaladarea povârnişului dură o bună bucată de timp; Davy trăgea şi Ben împingea cu călcâiele în nisip, leşinând cu uşurinţă şi revenindu-şi cu greu. După ce se rostogoli de vreo două ori, ajunseră la avion, şi Ben izbuti chiar să se ridice în capul oaselor, sprijinindu-se de coada aparatului, şi să privească în jur. Dar a încerca să se scoale în picioare însemna ceva infernal şi simţea că-şi va pierde cunoştinţa. Tot trupul parcă îi era desfăcut în bucăţele.

— Cum te simţi? îl întrebă pe băiat, care răsufla greu din pricina efortului. Eşti ostenit. Arăţi rău.

— N-am nimic, spuse Davy, cu furie, mă simt foarte bine.

Tonul acesta îl miră pe Ben, căci până atunci nu sezisase niciodată vreo notă de revoltă sau de duşmănie în vocea fiului său şi, totuşi, aceste sentimente îi erau acum scrise pe faţă. Se întreba cum de putuse un om să trăiască atâta timp alături de fiul lui fără măcar să-i fi văzut bine trăsăturile feţei. A studia cu atenţie propriul tău copil putea fi o treabă de mare folos. Goni gândurile acestea. Îşi simţea acum mintea mai limpede, dar o durere cruntă îl încerca din timp în timp. Urmările şocului se atenuau, era însă prea slăbit fizicește, simţea cum i se scurgea sângele încetişor din braţul stâng şi îşi dădea seama că nu-şi mai putea mişca membrele, nici măcar un deget (dacă o mai fi având vreunul), ca să se ajute cu ele. Davy va trebui să decoleze, să piloteze şi să aterizeze.

— Următorul lucru pe care trebuie să-l faci, articulă el greoi, cu limba uscată, este să clădeşti la uşa aparatului un prag din pietre. Răsuflă o clipă, apoi urmă: Dacă le înalţi îndeajuns, poţi să mă urci şi pe mine, într-un fel sau altul. Ia bolovanii de la roţi.

Davy se şi apucase de treabă, îngrămădind bucăţi de coral sub uşa din stângă, în partea unde stă pilotul.

— Nu la uşa asta, spuse Ben prevăzător. La cealaltă uşă. Dacă intru pe aici, mă împiedică tabloul cu aparatele de bord.

Băiatul îi aruncă o privire iute, bănuitoare, apoi se apucă de lucru, în cealaltă parte, cu o expresie duşmănoasă. Când încerca să tragă blocuri prea grele, Ben îi spunea cu blândeţe să stea să mai răsufle.

— Ca să poţi izbuti, Davy, îi spunea cu vocea lui sfârşită, când te-apuci de-o treabă trebuie să cauţi s-o faci fără prea mare efort. Fără efort.

Nu-şi amintea să-i mai fi dat vreodată asemenea sfaturi.

— Nu-i pe cale să se întunece? întrebă Davy când termină treaba.

— Să se întunece? Aţipise sau leşinase, nu ştia nici el. Ăsta nu-i întuneric. E praful stârnit de *khamsin*.

— Nu putem zbura, spuse băiatul. Nu poţi să zbori! Să nu pornim!

— Ah! răspunse Ben cu blândeţe calculată, privindu-şi copilul şi simţind toată amărăciunea situaţiei lor. Vântul ăsta ne poartă singur spre casă.

S-ar fi putut să-i poarte oriunde, numai acasă nu, şi, dacă sufla cu viteză şi la înălţime, nu vor mai putea zări niciodată vreun aerodrom, vreo baliză sau orice s-ar fi aflat sub ei.

— Haidem, spuse Ben din nou băiatului, şi iarăşi traseră şi se opintiră până ajunseră la treptele colţuroase de coral, clădite la uşa avionului. De-abia acum venea greul, dar ştia că nu trebuie să se oprească la jumătate de drum.

— Înfăşoară-mă în prosop, urcă-te în aparat şi trage-mă în sus, iar eu am să mă împing cu călcâiele.

Dacă picioarele nu i-ar fi fost atât de înţepenite! Pesemne că-i era atinsă şira spinării şi ştia bine că mult nu va mai putea rezista. Ar fi fost de ajuns să reziste până vor ajunge la Cairo, adică, până când, tot ducându-l pe băiat cu vorba, vor izbuti să aterizeze. Atât ar fi fost tocmai de ajuns. Era singura şansă, lotul cel mare!

Gândul ăsta îl ajută să ajungă în carlinga aparatului şi, o dată sus, se prăbuşi ghem pe scaun, aproape inconştient. Apoi, încercă să-i spună băiatului ce trebuia să facă, dar nu izbutea să articuleze un cuvânt. Băiatul fu cuprins de panică. Ben întoarse capul, şi, simţind lucrul acesta, îşi adună slabele puteri.

— Am adus, oare, aparatul de filmat, sau l-oi fi lăsat la fund?

— E jos, pe mal.

— Du-te de-l ia şi adă şi punga aceea cu filmul. Îşi aminti însă că pusese filmul în avion ca să-l ferească de lumina soarelui. Nu-l mai căuta! Adă numai aparatul!

Astea păreau lucruri destul de firești pentru a liniști copilul speriat. Când Davy sări jos din avion să aducă aparatul de filmat, Ben

simţi dureros zdruncinătura. Aşteptă iar un timp destul de îndelungat până să-şi revină îndeajuns ca să poată urzi un plan de comandă faţă de copil. Trebuia să pătrundă mecanismul minţii aceleia de băiat de zece ani, să-l cunoască şi să-l înţeleagă pe acest fiu al lui, pentru ca să poată merge înainte. Trebuia să iscodească figura asta, palidă şi tăcută, atentă, pânditoare, mult prea supusă, a copilului. Dacă l-ar fi cunoscut mai bine…

— Fixează-ţi bine curelele, îi spuse băiatului. Va trebui să mă ajuţi. Ai să ţii minte! Ai să ţii minte tot ce-ţi spun! Încuie uşa dinspre tine…

„Iar leşin", gândi el. Lunecă într-o stare uşoară, aproape plăcută, de somnolenţă, care dură câteva minute. Dar nu lăsă să-i scape ultimul fir care-i ţinea cunoştinţa trează; se cramponă de el, pentru că atât îi mai rămăsese ca să-şi salveze copilul.

De mult nu i se mai umeziseră ochii, dar acum simţea lacrimi în ei – nu ştia bine de ce. Nu trebuia să se dea încă bătut. Nu încă!

— Nu sunt prea bătrân, nu-i aşa? spuse Ben şi o slabă mulţumire însoţi această constatare. Se mai descurca el încă. Se descurca şi cu băiatul. Acum ascultă-mă…

Fusese plecat departe, departe şi se întorsese iar.

— Tu, Davy, tu va trebui s-o faci! Aşa că ia seama. Roţile sunt libere?

— Da, am dat toate pietrele la o parte. Davy şedea cu dinţii încleştaţi.

— Ce ne scutură aşa?

— Vântul.

Uitase de asta.

— Iată ce ai de tăcut, Davy, rosti, lămurindu-şi anevoie gândul. Deschide puţin gazele – nu prea mult. Acum! Apasă bine frânele cu piciorul. Bine, Davy! S-a făcut! Acum întoarce butonul cel negru spre mine! Foarte bine, Davy! Acum nu mai ai decât să apeşi pe butonul celălalt şi, când porneşte motorul, mai deschizi puţin gazele. Stai! Aşteaptă! Când motorul a pornit, apasă cu piciorul pe frâna şi pe palonierul din stânga, deschide gazele mai mult, întoarce avionul şi rulează, dacă poţi, cu vântul în faţă. Auzi?

— Pot să fac totul, spuse băiatul, şi lui Ben i se păru că aude tonul aspru, nerăbdător al propriei sale voci, deşi nu chiar identic. Bate

vântul atât de tare acum, continuă băiatul; e prea puternic şi nu-mi place.

— Ţine manşa uşor înainte când rulezi cu botul în vânt. Hai! Dă-i drumul!

Simţi cum Davy se apleacă peste el şi pune contact, auzi motorul dând rateuri şi se rugă în gând ca băiatul să nu deschidă prea mult gazele mai înainte ca motorul să iasă din inerţie. *Pe Dumnezeul meu, a izbutit!*, gândi el când motorul începu să funcţioneze. Dădu din cap, copleşit de-atâta încordare, şi îl auzi pe băiat încercând motorul şi căutând să întoarcă aparatul cu botul în vânt. Din cauza zgomotului şi a smuciturii chinuitoare, îşi pierdu cunoştinţa şi rămase suspendat în acest hău înspăimântător, care încerca să-l înghită. Simţi izbiturile şi încercă să ridice braţele, dar nu izbuti. Îşi reveni auzind motorul, care vuia prea puternic.

— Redu gazele! strigă cât putu mai tare.

— Bate vântul prea tare.

— Avem vântul în faţă, Davy?

— Da, o să ne răstoarne!

Simţea Austerul tremurând violent şi îşi înălţă cu greutate privirea ca să-şi dea seama de ceea ce-l înconjoară, însă din locul unde se găsea nu putea să vadă afară şi trebui să accepte situaţia bizuindu-se numai pe băiat.

— Trage frâna de mână, spuse. Uitase de ea.

— Am tras-o, răspunse Davy. Am tras-o mai demult…

— Adevărat, ai tras-o. Unde mi-e capul?

Apoi îşi aminti că trebuie să strige.

— Ascultă mai departe. Nu va fi greu. Numai trage bine şi ţine manşa la centru. Uşor! Înţelegi? Când începe să joace, dă-i drumul! Ţine avionul cu botul în vânt şi nu trage manşa îndărăt până nu-ţi spun eu. Hai! Nu-ţi fie teamă…

Când Davy deschise gazele în plin, auzi un vuiet din ce în ce mai puternic şi simţi scuturăturile aparatului, care îşi croia drum prin rafalele de nisip, apoi îl simţi cum începe să lunece lin, gemând şi gâfâind. Tot aşteptând să se desprindă de pământ, îşi pierdu din nou cunoştinţa.

— Nu leşina! auzi glasul băiatului în adâncul în care se

cufundase.

Îşi reveni tocmai în clipa în care decolau; băiatul ţinea cuminte manşa fără s-o tragă prea mult îndărăt, şi Ben îşi dădu seama că de-abia trecuseră de dunele de lângă golf. Ştia că-i trebuise băiatului mult curaj ca să nu tragă de manşă prea mult. O rafală de vânt ridica avionul, fără să-i cauzeze vreun neajuns, dar, când intrară într-un gol de aer, Ben încercă o senzaţie dureroasă.

— Urcă la 3.000 de picioare – acolo e mai calm! strigă el.

Înţelese atunci că ar fi trebuit să discute tot planul de zbor înainte de a porni, pentru că Davy nu mai putea acum să audă ce-i spune. Altă prostie din parte-i! Trebuie să-şi bage minţile în cap, să nu mai facă idioţenii!

— Trei mii de picioare! strigă el. Trei!

— În ce direcţie să merg? întrebă Davy.

— Întâi ia înălţime. Urcă! Ben striga, temându-se ca instabilitatea aparatului în vântul uşor să nu-l sperie iar pe băiat. După vuiet înţelegea că efortul motorului era mare; pesemne că botul era prea sus. Vântul avea să-l ajute însă şi asta era de ajuns pentru următoarele câteva minute; tot privind vitezometrul şi încercând să cugete, se cufundă iar în dureroasa necunoştinţă.

Îl trezi vuietul motorului. Totul era calm, de o linişte aproape mormântală. Zburau acum deasupra vântului. Deodată motorul începu să dea rateuri, aproape gata să se oprească.

— S-a întâmplat ceva! strigă Davy. Trezeşte-te, te rog! Ce poate să fie?

— Împinge manşa înainte!

Davy n-avea cum să ştie asta, iar el nu mai avea timp să-i explice, aşa că îşi plecă cu greu capul până ce obrazul şi maxilarul îi ajunseră sub manşă, pe care o împinse înainte cu câţiva centimetri, apoi auzi motorul răspunzând sacadat şi revenind la normal.

— Ce direcţie avem? întrebă iar Davy, rugător. Nu-mi spui cum trebuie să iau direcţia cea bună?

Pe vântul acesta nesigur nu exista direcţie definită, deşi aici, sus, era destul de calm. Până la Suez vor trebui, să se orienteze după ţărm.

— Urmăreşte coasta. Vezi s-o ai mereu la dreapta. O poţi vedea?

— Da. Dar e oare drumul cel bun?

— Compasul trebuie să arate cam 320, strigă Ben, dar i se păru că glasul său, prea slab, nu fusese auzit de Davy; băiatul auzise însă. *Mititelul de el*, gândi Ben*, o să mă audă!*

— Arată 340! îi spuse Davy. Compasul avea deasupra o apărătoare, şi oglinda care îl reflecta era vizibilă numai de la locul pilotului.

— Ah, bravo! Foarte bine! E în ordine! Acum urmăreşte coasta şi ţine-te de ea. Pentru numele lui Dumnezeu, nu trebuie să faci nimic altceva! murmură Ben, dându-şi seama că băiatul nu-l putea auzi. Te duce aparatul, are el grijă, o să meargă, Davy!…

Înţelese că Davy trebuie să-şi fi amintit atât cât era necesar pentru a menţine înălţimea, direcţia şi viteza. Ţinuse minte. Era un copil de ispravă băieţaşul ăsta! Va duce treaba la bun sfârşit! Va izbuti! Îi vedea profilul bine conturat, faţa palidă cu ochii întunecaţi, care îi ascundeau tainele şi, poate, întreaga viaţă. Abia pentru a doua oară vedea acest tată faţa copilului său. Şi numai pentru o clipă. *Nimeni nu se îngrijeşte de dantura băiatului*, îşi spuse Ben, observând dinţii uşor ieşiţi în afară, peste buzele crispate în sforţarea copilului de a face lucruri care depăşeau puterile sale.

Va izbuti totuşi! conchise Ben istovit şi fericit.

Această convingere era suficientă ca să-i justifice existenţa. Ben se cufundă din nou în hăul din care încercase să se smulgă de dragul băiatului. Şi chiar în clipa în care simţi mintea întunecându-i-se, gândi că dacă-şi va mai reveni şi de astă dată, trebuia să se considere norocos. Întindea prea mult aţa. Dacă şi acum îşi mai revenea, însemna că băiatul are noroc. Atât mai putu să gândească până a nu se pierde: că venea *khamsin*-ul, că întunericul se va lăsa peste tot şi că aterizarea acestui aparat era o treabă care nu-l mai privea pe el. Când îşi pierdu cunoştinţa, capul îi căzu în partea dinspre uşă.

La 3.000 de picioare înălţime, Davy n-ar fi crezut că vreodată în viaţa lui ar mai putea plânge. Încordarea îl secătuise de lacrimi. O singură dată în cei zece ani de viaţă ai lui se lăudase că taică-său era pilot. Acum îşi aducea aminte tot ce-l învăţase în legătură cu aparatul şi ghicea încă mai mult decât îi spusese Ben.

Aici, sus, domnea linişte şi totul era aproape alb. Jos, marea era verde. Deşertul părea murdar, acoperit de un strat de colb stârnit de vântul puternic. În faţa lui, orizontul era tulbure, praful se ridica tot

mai sus, dar marea se distingea foarte clar. Se pricepea la hărţi. Nu era greu. Ştia unde se află harta şi o trase afară din buzunarul uşii, întrebându-se ce va face o dată ajuns la Suez. Ştia el: exista o cale spre Cairo care ducea spre apus, de-a curmezişul deşertului. Era mai uşor spre apus. Drumul nu era greu de reperat şi va şti când se află deasupra Suezului, pentru că acolo sfârşeşte marea şi începe canalul. O dată ajuns la Suez, coteai la stânga.

Se temea de taică-său ori, mai bine zis, se temuse. Dar acum nu avea curajul nici să-l privească măcar, cum sta aşa, leşinat, cu gura căscată, plin de sânge, înspăimântător, aproape dezbrăcat şi bandajat tot. Nu voia ca tatăl lui să moară; şi nici pe maică-sa n-ar fi vrut s-o piardă, n-ar fi vrut să moară nimeni pe lume, şi, totuşi, asta se întâmpla mereu, oamenii mureau.

Nu-i plăcea să se ştie la asemenea înălţime. Îi era teamă, şi avionul se mişca atât de lin şi domol deasupra pământului… Băgase de seamă asta. Dar îi era frică; ştia că la aterizare va trebui să coboare şi să intre din nou în zona vântului şi se temea. Încă nu ştia ce o să facă, ştia doar atât: că nu mai voia să coboare, să pătrundă iar în zona de vânt care va scutura şi va izbi avionul. Nu va putea să-l menţină în echilibru şi nici să-l aducă pe plan orizontal când se va apropia de teren.

Poate că taică-său murise. Îl privi şi-i văzu pieptul, care se ridica într-o respiraţie sacadată, tot mai slabă. Lacrimile, pe care Davy le crezuse secate, atârnau acum de genele de jos ale ochilor lui întunecaţi şi le simţi lunecându-i de-a lungul obrajilor; le linse şi îşi îndreptă atenţia către mare.

Ben simţi că durerea aceea nelămurită, care îi înţepenea trupul de parcă i l-ar îi prefăcut într-un sloi de gheaţă, îl cuprindea din nou, sfâşiindu-l. Se smulse din ghearele ei, treptat, cu uscăciune în gâtlej şi, încet-încet, începu să-şi dea seama de ce se întâmpla. Prin geamul de deasupra capului vedea colbul şi cerul întunecat.

— Davy! Ce s-a întâmplat? Ce-ai făcut? strigă înciudat.

— Aproape că am ajuns, spuse băiatul. Dar vântul s-a ridicat până aici sus şi se întunecă.

Ben închise ochii, încercând să reia firul gândului din momentul când îşi pierduse cunoştinţa, dar nu-şi mai putea aminti; îşi închipuia că se deşteptase, că îl îndrumase pe băiat şi că-şi pierduse iar

cunoştinţa, uitând de toate astea… Mişcările dezordonate şi duşmănoase ale avionului, smuciturile şi salturile îl ţineau treaz, în ciuda durerii.

— Ce vezi? strigă el.

— Toate terenurile şi clădirile din Cairo. Văd aeroportul mare, unde vin avioanele de pasageri.

Smuciturile şi izbiturile le tăiară vorba; o rafală de vânt părea să-i ridice cu vreo sută de picioare, pentru ca imediat să piardă alte două sute din înălţime, căzând în vreun gol de aer care făcea să le vină greaţă, în timp ce aripile avionului se legănau frenetic când într-o parte, când într-alta.

— Nu pierde din ochi aerodromul, striga Ben din iadul lui de dureri. Să-l ai tot timpul în faţa ta! Nu-ţi lua ochii de la el! Trebui să strige de două ori până când băiatul putu să-l audă şi, apoi, continuă să vorbească de unul singur: Pentru numele lui Dumnezeu, Davy, trebuie să auzi ce-ţi spun acum!

— Aparatul nu vrea să coboare! strigă Davy, privindu-l cu faţa lui palidă şi cu ochii măriţi, care păreau să-i înghită toată figura.

— Redu gazele…

— Le-am redus, dar degeaba! Nu pot să împing manşa.

— Pune flednerul, spuse Ben, ridicându-şi ochii spre plafon, unde se găsea comanda respectivă.

Mai erau şi flapsurile, dar băiatul n-ar fi putut să le urnească şi trebuia să se descurce fără ele.

Davy trebui să se ridice pe jumătate pentru a pune flednerul. Avionul era pe punctul de a intră în picaj.

— Redu gazele! ţipă Ben la el.

Davy le redusese tot timpul cât vântul împinsese aparatul încoace şi-ncolo, imprimându-i un glisaj accentuat.

— Nu pierde din ochi aerodromul şi fă ture de pistă, îi spuse Ben, începând să se pregătească pentru singurul lucru pe care trebuia neapărat să-l facă el singur. Trebuia să se ţină pe picioare destul de bine şi îndeajuns cât să privească peste parbriz când aveau să aterizeze. Aceasta era clipa decisivă pe care o pregătise tot ce se făcuse până atunci. A decola cu un aparat şi a-l pilota era uşor, a-l face să aterizeze era cu totul altceva.

— Sunt avioane mari aici, strigă Davy. Văd unul decolând…

— Ocoleşte-l, îndepărtează-te! strigă Ben.

Abia de avusese timp să-l prevină, dar Ben, ajutat de înclinarea aparatului se îndreptase oarecum din poziţia ghemuită în care se afla. Fusese aruncat spre uşa care vibra; se sprijini cu umărul şi capul de ea şi se încordă până când creştetul îi ajunse destul de sus pentru a-l putea propti în tabloul instrumentelor de bord. Acum, cel puţin, stă tea în picioare şi, cu capul ridicat, putea urmări aterizarea.

— Foarte bine! strigă Ben. Tremura şi transpira din toţi porii, simţindu-şi numai capul, de parcă n-ar mai fi avut membre deloc.

— Stânga! ţipă el. Înainte, mai mult! Ţine stânga! Mai mult spre stânga! Hai, spre margine! Bine! Foarte bine, Davy! O scoţi tu la capăt! Din nou la stânga! Ţine-o în jos…

— Am să mă ciocnesc cu avionul. Uită-te!

Ben vedea aeronava. Se aflau la 500 de picioare şi zburau de-a dreptul spre ea. Era aproape întuneric. Praful părea o mare galbenă aşternută peste pământ, dar cvadrimotorul cel puternic îl spulbera, curăţind terenul în urma sa, iar Ben putu să-i vadă motoarele funcţionând în plin. Dacă ar lua odată înălţime şi n-ar mai sta numai să-şi încerce motoarele, ar fi în regulă, pentru că în terenul dimprejur nu se puteau încrede, nefiind nivelat.

Ben închise ochii, să nu mai vadă.

— Se îndepărtează…

Îşi dezlipi cu greu pleoapele şi privi botul aparatului clătinându-se în sus şi în jos: până la pământ mai erau acum 200 de picioare, şi avionul cel mare D.C.4 se găsea exact sub ei, dar înainta atât de repede, încât nu se vor ciocni. Nu se vor ciocni! Simţi că Davy sta gata să tragă manşa îndărăt, de teamă.

— Nu! strigă Ben. Las-o aşa!

Acum pierdeau din viteză pentru că botul era ridicat. Dacă ar bloca motorul la înălţimea asta şi pe un asemenea vânt, s-ar preface în mii de bucăţi.

— Vântul! ţipă Davy şi, cu toate că faţa băiatului era răvăşită de mica lui tragedie şi de mărginita lui înţelegere a situaţiei, Ben ştia că ultimul pas depindea de copil…

— E în ordine! strigă din nou. Le mai rămânea un minut ca să

execute aterizarea şi să evite ciocnirea.

— Cincisprezece centimetri, strigă către băiat. Sforţarea pe care o făcea şi durerea îi umflaseră limba, din ochi îi curgeau lacrimi fierbinţi. Cincisprezece centimetri, Davy… Aşteaptă! Nu încă! Încă nu… mai strigă o dată.

La ultima palmă de spaţiu deasupra pământului îşi pierdu stăpânirea de sine; se lăsă copleşit de frica pentru propria lui persoană, de teama propriei lui morţi şi nu mai putu nici vorbi, nici striga, nici plânge sau geme, ci rămase aşa, atârnând, cu ochii plini de groază pentru el însuşi, groază de această ultimă prăbuşire pe pământul plin de praf şi tarmac negru, care venea vertiginos spre el. Încercă să mai strige: „Acum! Acum! Acum!", dar teama îl sugruma şi în ultima clipă de încordare, care-l împinse din nou în bezna neştirii, simţi că botul aparatului se ridicase puţin deasupra orizontului şi auzi vuietul motorului încă puternic, apoi simţi bondul ca de minge al aparatului, care atingea pământul cu roţile, şi pe urmă din nou lunga aşteptare până la următorul contact cu pământul. În sfârşit, simţi atingerea roţilor şi a bechiei cu solul. Era ultimul pas. Avionul gemea şi se zbătea împins de vânt într-o depresiune, iar când motorul tăcu de tot, Ben continuă să asculte tăcerea.

O! calmul şi tăcerea aceea! O auzea, o simţea, dar ştia că se va elibera din ea; îi era frică de moarte, încă nu putea să se împace cu ideea ei.

În viaţă se iveşte de multe ori câte „o ultimă clipă" sau un „ultim pas". Şi în trupul zdrobit al unui aviator există nişte ultime oase şi ultime vase sanguine de care alţi oameni nu au habar. Când toate celelalte se golesc, se ivesc aceste ultime resurse. Şi Ben avea rezerve nesfârşite, după cum descoperiră, plini de uimire, medicii egipteni. Capacitatea de a-ţi înlocui şi repara nervii măcinaţi şi tendoanele distruse făcea parte din zestrea unui aviator.

Asta cerea timp; dar ce conta timpul când e vorba de acea ultimă frântură de viaţă, aceea care desparte viaţa de moarte? Oricum, Ben nu-şi dădea seama de asta; el ştia numai cât durează până vine durerea, cât durează până trece, şi cât de greu îţi dai seama că a trecut.

— Totul nu e decât o chestiune de adrenalină, şi dumneata produci adrenalină de parcă ar fi energie atomică! îi spuse, râzând din toată inima, doctorul egiptean cu părul cârlionţat.

Asta era bine; dar, pe urmă, trebuia să realizeze ideea că nu mai avea braţul stâng. („Ciudat, gândea el, puteam să jur că dreptul e mai greu atins.") Trebuia să-şi biruie şi paralizia, pe care cârlionţatul său dătător de viaţă o numea „o uşoară rigiditate de natură nervoasă". Şocul îl transformase într-un organism ciuntit, fragil, care îşi revenea încet; dar până la urmă toate aveau să se aranjeze. Toate aveau să se aranjeze, în afară de lipsa braţului stâng, care luase drumul crematoriului; dar şi asta intra în ordinea firească a lucrurilor, numai că, o dată cu el, şi meseria lui de aviator nimerise la crematoriu.

Şi-apoi, mai era băiatul.

Scăpase teafăr, aşa spusese doctorul. Nu suferise nici măcar un şoc nervos. Egipteanul ăsta cu părul creţ făcea glume bune într-o englezească minunată: „Are şira spinării mai suplă decât a dumitale", spusese el.

Şi asta era bine. Până şi aparatul scăpase neatins. Totul era în perfectă ordine, totul părea admirabil… până se va întâlni din nou cu băiatul şi, din acest moment, toate vor începe… sau se vor sfârşi.

Când i-l aduseră pe Davy, Ben regăsi în el pe băiatul acela necunoscut şi figura aceea nouă pe care o descoperise de curând. Ceea ce descoperise el era o realitate. Dar nu părea că şi băiatul ar fi făcut asemenea descoperiri în privinţa tatălui.

— Ei, Davy? îi spuse cu timiditate. Am scos-o noi bine la capăt, în cele din urmă! Ce zici?

Davy dădu din cap. Ben ştia că pentru băiat situaţia nu putea să pară chiar atât de bine scoasă la capăt, dar, odată şi odată, îşi va da şi el seama. Într-o zi băiatul va înţelege cât de bine se rânduiseră toate. Aspectul ăsta merita să fie adâncit.

— N-am îmbătrânit prea mult, ce zici? întrebă stingherit.

Davy dădu din cap cu gravitate, în semn că e de aceeaşi părere.

Ben zâmbi. Ei, oricum, ăsta cel puţin era un adevăr! Ca să se apropie de băiat, avea nevoie de mult timp. Avea nevoie de tot atâta timp cât îi dăduse lui băiatul. Dar lui Ben i se păru – privind ochii aceştia limpezi şi faţa cu dinţii puţin ieşiţi în afară, care nu semăna cu aceea a unui copil american – că nu va fi un timp pierdut. Va fi un timp petrecut cu atâta folos, încât nimic altceva nu o să fie mai de preţ. Va şti el să se apropie de băiat. Mai curând sau mai târziu, o să izbutească. Acest ultim pas, această ultimă distanţă care despărţea orice dorinţă

de realizarea ei nu era niciodată uşor de biruit dacă nu ştiai ce anume trebuie să faci. Dar sarcina aviatorului era să ştie ce are de făcut şi, în adâncul inimii sale, Ben rămăsese încă un foarte bun aviator.

CUŞCA SUBMARINĂ

A pierde o mână sau un picior înseamnă a încerca gustul morţii.

Braţul acesta, pe care obişnuia să poarte un ceas-brăţară, se prefăcuse în pulbere, iar piciorul, cu vânătăile lui obişnuite, avea şi o arsură adâncă. Şi restul trupului părea să se cutremure numai la amintirea lor.

Ben Amino îşi pierduse braţul stâng, până la cot, în lupta cu un rechin. Rechinul îl atacase sub apă, într-un golf egiptean îndepărtat, de pe ţărmul Mării Roşii, unde Ben lua vederi submarine pentru o societate americană de filme. Printr-un miracol, el, o biată grămadă de carne însângerată, izbutise să ajungă la suprafaţa unui bloc de corali. Printr-un miracol şi mai mare, Davy, fiul său, îl transportase, mai mult în stare de inconştienţă, înapoi la Cairo în micul avion Auster.

Pe lângă răspunderea de a-şi transporta tatăl pentru a-l interna în spital, zborul însuşi însemnase o înspăimântătoare experienţă pentru copilul de zece ani, care nu mai pilotase niciodată un avion.

Bietul copil!

Ben repetase adeseori de-atunci, cu mâhnire, cuvintele acestea, însă niciodată cu glas tare în prezenţa băiatului.

Era un om aprig, care nu-şi cunoscuse cu adevărat copilul până când, trezindu-se internat în spitalul egiptean, constatase că Davy nu-şi pierduse capul şi îl adusese cu bine înapoi acasă. Dar băiatul stătuse acolo, la patul lui de suferinţă, purtându-i pică la gândul îngrozitoarei experienţe prin care taică-său îl silise să treacă.

— Ce zici, Davy, am scos-o noi bine la capăt? îi spusese el copilului, cu oarecare nesiguranţă în glas, dar cu sufletul plin de speranţă.

Davy nu răspunsese nimic, şi Ben Amino înţelesese că n-avea să-i fie uşor să se transforme deodată dintr-un tată rezervat, indiferent şi scurt la vorbă într-unul recunoscător, dar neîndemânatic, dator să găsească mijlocul de a străpunge bariera pe care copilul o ridicase între ei.

— De data asta, îi spuse Ben fiului său, am de gând să construiesc o cuşcă de siguranţă împotriva rechinilor.

— Ce-i asta? întrebă Davy, bănuitor, fără să comenteze câtuşi de puţin intenţia tatălui său de a se înapoia la Golful Rechinilor.

— E un fel de colivie de metal, spuse Ben, cu tonul său repezit.

Apoi se corectă. Trebuia să încerce să-şi schimbe până şi tonul vocii, deşi avea să-i fie greu unui om de patruzeci de ani să se exprime cu blândeţe când lucrul acesta nu-i stătuse niciodată în fire.

— E o cuşcă de metal, mare doar cât să cuprindă un om stând în picioare sub apă, ca să poată filma rechinii, la adăpost de pericol, îi explică el. Tu eşti înăuntru, iar rechinii afară. Cousteau are una pe corabia lui, dar a mea va trebui să fie mult mai mică, destul de uşoară ca să poată fi transportată cu un avion mic şi demontabilă.

— Cum ai să pilotezi cu o singură mână? îl întrebă Davy.

— Îmi lipseşte mâna stângă. Pe un Auster, asta n-are importanţă. La maneta de gaze pot să mă folosesc de dreapta, şi asta-i tot ce contează.

— E permis să pilotezi numai cu o mână?

— Dar cine ştie asta? E o chestie veche de opt luni. Avionul n-a suferit nicio avarie. Nu-i nici nu motiv să se afle că mi-am pierdut braţul. Următorul meu control medical va îi în noiembrie şi, până atunci, noi vom fi părăsit Egiptul. Pot să-mi conduc aparatul, fie că am braţul meu sau o proteză. N-or să ştie…

Se străduia să-l convingă că lucrurile vor merge uşor, dar îşi dădu seama că Davy urmărea tocmai contrariul.

Băiatul nu voia să se întoarcă la Golful Rechinilor. Nu voia să înfrunte din nou groaza de a-l vedea pe taică-său apărând din apă plin de sânge şi ciuntit. Nu voia să-şi mai amintească de chinurile îngrozitoare prin care trecuse ca să-l urce în avion, să pornească motorul, să facă aparatul să decoleze, să-l piloteze pe tot parcursul, să găsească aerodromul şi, în cele din urmă, să aterizeze printre avioanele de cursă, fără a-l preface pe al său în ţăndări.

— De data asta, îl asigură Ben din nou, încercând să-şi păstreze calmul în faţa îndărătniciei copilului, nu vor mai fi accidente, îţi făgăduiesc!

Cum putea promite asemenea lucru? Dar ce altceva i-ar fi putut spune?

Ben avea încă o viziune neclară asupra planului său. Ultima dată când filmase rechini sub apă pentru Campania universală de cinematografie, sperase să adune de pe urma acestei munci destui bani ca să-şi poată duce băiatul acasă, să-l instaleze într-o şcoală ca lumea sau să angajeze pe cineva care să-i poarte de grijă. Dar opt luni de spital, de îngrijire medicală şi de întreţinere a apartamentului din Cairo, până la ieşirea din spital, îi mâncaseră toţi banii câştigaţi cu filmarea rechinilor. Nu-i mai rămăsese nici atât cât îi trebuia ca să cumpere biletele de călătorie pentru el şi băiat până la New York sau la Boston şi pentru traiul lor acolo timp de câteva luni, până s-ar fi găsit ceva de lucru şi pentru el, un fost pilot de deşert, fără un braţ şi fără nevastă.

— Nu vrei să mergi să vezi cum se construieşte cuşca?

— Ba da! spuse Davy cu seriozitate.

— Atunci, haide, îl îndemnă taică-său, încercând să pară degajat.

Ben schiţase un plan stângaci pentru construirea cuştii şi convinsese pe un fierar băştinaş de la un mare atelier de reparaţii de automobile s-o execute. Patronul atelierului, un grec, îşi dăduse învoirea (băgând la buzunar o liră sterlină), iar fierarul egiptean şi ajutorul său, un băiat mai tânăr chiar decât Davy, care acum împlinise unsprezece ani, începuseră să lucreze scheletul de fier şi barele de oţel flexibil ale celor patru pereţi demontabili ai cuştii.

— Ar fi preferabil ca uşa să fie deasupra, spusese meşterul înainte de a începe să sudeze barele plate, jos, pe podeaua unsuroasă a garajului.

— S-ar putea să n-am destulă putere, acolo sub apă, ca s-o împing în sus, argumentă Ben, făcând gestul de a împinge ceva deasupra capului cu un braţ şi jumătate, cât avea el.

— Dar uşa asta e prea mare, prea lungă! spuse fierarul, ridicând din umeri. O să se înţepenească.

— E bună aşa, stărui Ben.

Încercă să-i lămurească lui Davy planul construcţiei, dar băiatul părea atât de puţin dispus să-i asculte explicaţiile, încât Ben nu mai continuă, lăsându-l să se dumerească singur. Ben băgase de seamă că fiu-său era atent la tot ce vedea, dar că nu-i plăcea să-l înveţe altcineva.

Ben supraveghea lucrarea pentru a se asigura de corectitudinea execuţiei. Privea cum meşterul taie, sudează şi sfredeleşte, dar, pe

nesimţite, interesul pe care-l manifesta Ben Amino se deplasă de la construcţia cuştii. Se pomeni analizând relaţiile dintre fierarul acela greoi şi negricios şi băiatul arab în vârstă de zece ani, ucenicul lui.

Mahmud, zdrenţărosul băieţaş egiptean, purta o salopetă albastră atât de îmbibată de pulbere metalică şi de grăsime, încât părea îmbrăcat într-o armură veche ruginită. Picioarele sale mici înotau într-o pereche de ghete vechi enorme şi colosal de grele, înlăuntrul cărora avea loc să se întoarcă; nu scotea niciun cuvânt, deşi muncea ca un om mare. Stăpânea dibăcia de a fi mereu de folos: ştia când şi unde să-i ţină meşterului barele subţiri de oţel, pe care acesta trebuia să le taie şi să le găurească. Dacă meşterul avea nevoie de un ciocan, de o foarfecă sau de o daltă răcită, se pomenea cu ea în mână înainte de a fi deschis măcar gura s-o ceară – era ca un chirurg ajutat de o echipă de asistenţi bine pregătită.

— Nu asta! strigă fierarul şi azvârli într-o parte o daltă care îl încurca. În cele din urmă, băiatul făcuse o greşeală în graba lui de a-i ghici dorinţele.

După asta, meşterul i se adresă mereu cu asprime, ceea ce îl necăji pe Ben. Dar băiatul păru să se împace în chip stoic cu situaţia şi dădu fuga la robinet, să umple cu apă găleata veche în care meşterul cufunda burghiele înfierbântate. La înapoiere se împiedică în ghetele sale prea largi şi vărsă apa murdară, udându-l pe fierar de sus până jos; acesta se întoarse şi-l lovi cu pumnul.

— Ah… încetează! spuse Ben.

Fierarul se uită la el. Era de două ori mai înalt decât Ben şi neînfricat; un reproş nici nu-l putea atinge măcar. Râdea.

— E un leneş! spuse pe englezeşte.

Băiatul rânji. Meşterul îşi lăsă mâna pe umărul lui şi, după această dezmierdare care dură câteva clipe, îl înghionti cu blândeţe, spunându-i să ia vârful tocit al burghiului şi să-l schimbe cu unul ascuţit.

Atunci Ben înţelese şi îşi privi în fugă fiul, pentru a vedea dacă acest incident cuprinsese o învăţătură sau un răspuns pentru Davy. Însă Davy era un copil impasibil, care rareori exterioriza vreo emoţie, în afară de sentimentul fricii, care îl copleşea uneori.

— Ce spui de cuşcă? întrebă Ben.

— Cum ai să faci să stea în picioare sub apă? întrebă Davy.

— Am să-i pun un balast la fund, iar în părţi am s-o leg de corali cu funii.

Un burghiu se sparse, trosnind puternic, şi, în timp ce fierarul căuta un altul în cutia cu scule, îi spuse lui Mahmud să sudeze barele uşii. Ben şi Davy îl priveau pe băieţaşul arab cum aprinde lampa cu acetilenă, cum îi potriveşte flacăra până la culoarea albastră şi cum, aranjându-şi ochelarii de protecţie plesniţi, începe să sudeze barele elastice de oţel de cadrul uşii metalice, cruciş, într-o împletitură de maximă soliditate.

— Sudeaz-o bine, ceru Ben.

Mahmud rânji cu toată gură.

— Da, da, bey[8], spuse.

Însă Ben continua să-l supravegheze atent, pentru a se asigura că sudarea nu era făcută de mântuială. Stătu lângă ucenic până băgă de seamă că Davy se îndepărtează în mod ostentativ. De ce oare? Ben îl privi din spate şi înţelese că gestul acesta însemna o ciudată manifestare de lealitate faţă de micul arab, care, de bună seamă, era în stare să sudeze şi singur uşa, fără a fi supravegheat de un om mai vârstnic.

O dată construită cuşca, problema care se punea era cea a transportării ei într-un avion mic, închiriat, fără a-i speria pe proprietarii aparatului. Cu cât aceştia ar fi văzut mai puţin ciudata cuşcă de fier, cu atât mai bine. Chiar demontată, cuşca era mult prea mare şi grea pentru a încăpea în cabina unui Auster.

Unicul mijloc de a o transporta ar fi fost să o lege pe din afară de-a lungul fuselajului. Dar asta era o treabă care trebuia făcută cu atenţie, altfel s-ar fi putut desprinde din zbor, şi consecinţele ar fi fost dezastruoase.

Ben avea prieteni printre echipierii egipteni de avioane de pe micul aerodrom şi îi explică unuia dintre ei, pe nume Salaam, ce anume voia. Prietenii săi îl botezaseră „Salaam" din pricina obiceiului său de a spune „*Ya Salaam*" (Doamne-Dumnezeule) la orice întâmplare, fie că un avion izbutise o performanţă deosebită, fie că se întâmplase vreo nenorocire gravă pe aerodrom.

---

[8] Domnule (în limba egipteană).

— *Ya Salaam*! îi spuse Salaam lui Ben când văzu cuşca. Nu poţi s-o transporţi cu un Auster.

— De ce nu? întrebă Ben. Doar va putea ridica greutatea destul de lesne.

Salaam dădu din cap, spuse „*Ya Salaam*" şi îi arătă lui Ben fuselajul tubular, subţire al Auster-ului, întărit doar cu lonjeroane de lemn.

— Trebuie să-şi păstreze elasticitatea în timpul zborului, spuse Salaam. Dacă fixezi o greutate rigidă, metalică, îngreunezi prea mult coada, şi atunci… *Ya Salaam*!

Ben ar fi putut s-o scoată la capăt, dar acest lucru ar fi dezechilibrat periculos ansamblul aparatului.

— Dar mai e în hangar şi un Beechcraft, îl informă Salaam. E mai bun.

Beechcraft-ul era un aparat american solid, rezistent, cu motor puternic. Fusese cumpărat de egipteni de la societatea petroliferă pentru care lucrase Ben la început. Însoţise geologi, specialişti în petrol deasupra deşerturilor din Egipt, cu aparate Beechcraft sau Fairchild, care acum putrezeau în hangare.

— Aici, jos, vezi? spuse Salaam, de sub fuselajul unui Beechcraft.

Ben văzu şi îşi aminti de cele patru găuri ale fuselajului, care serveau la imobilizarea aparatului în plin deşert, pe vânt puternic.

— Perfect, spuse el.

Salaam deschise o trapă în partea dinapoi a fuselajului, arătându-i unde putea să mai introducă două cârlige de care să fixeze cuşca.

— Dar ce-i cu motorul? înainte pierdea uleiul ca prin sită.

— Rezistă încă vreo douăzeci de ore, şi am eu nişte ulei din cel gros.

Nimerise bine cu Salaam! I se părea că a şi parcurs jumătate de drum.

Pe când lucra în Canada, Ben pilotase adeseori avioane uşoare care transportau piese lungi de echipament minier, ataşate în afara fuselajului. Dar acest Beechcraft uzat avea comenzile cam nesigure, şi motorul pierdea presiune chiar şi la decolare, aşa încât i se părea că nu zbura într-un avion, ci chiar în cuşca împotriva rechinilor.

— Cum te simţi? îl întrebă pe Davy.

Băiatul era alb ca varul, şi Ben nu ştia dacă din pricina golurilor de aer cald de deasupra deşertului, a fricii sale fireşti de avion sau a faptului că presimţea noi pericole aşteptându-i în Golful Rechinilor.

— Nu poţi urca mai sus, unde nu sunt goluri? întrebă Davy.

Era un început. Formulase şi el, în cele din urmă, o pretenţie.

— Urcăm cât putem de repede, strigă Ben, în zgomotul insuportabil al motorului vechi. Cuşca asta stă mult prea în faţă.

Deşi se străduiseră să-i plaseze toată greutatea în spate, Beechcraftul avea tendinţa de a se înclina în faţă. Ben trăgea cu putere de manşă, şi din această pricină proteza braţului stâng îi intra în carne. Trebuia să ţină aparatul în echilibru cu multă atenţie; dacă trăgea prea mult de manşă, avionul ar fi cabrat brusc, putând să se angajeze.

— Am nişte bomboane de mentă în buzunar, scoate-le, spuse Ben.

Davy băgă mâna în buzunarul hainei lui taică-său, scoase ruloul cu bomboane şi îi puse o bomboană în gură, pentru că Ben nu îndrăznea să ridice mâna de pe manşă nici măcar o secundă.

Ben consideră gestul lui Davy ca o nouă încercare de bunăvoinţă.

— Nu ţi-e rău? îl întrebă el.

Davy dădu din cap, şi Ben înţelese că n-ar fi trebuit să-i pună băiatului întrebarea asta, care-i trezea, de bună seamă, amintirile neplăcute ale ultimei lor călătorii, când lui Davy îi fusese foarte rău. De data asta, Ben îi dăduse câteva pilule împotriva greţei.

— Vrei să încerci? întrebă Ben arătând spre manşă.

Davy dădu din cap, uitându-se la proteza de aluminiu a tatălui său şi la mâna îmbrăcată în piele. La cot, acolo unde partea de braţ rămasă teafără se unea cu braţul de metal, se şi săpase o rană mare care sângera. Părea carne vie; dar când Davy îşi aruncă ochii spre faţa lui taică-său, ca să vadă cum suportă durerea, Ben îi întoarse privirea cu un aer nepăsător.

— Parcă aş urni un tren greu de marfă, strigă Ben.

Voia să ia lucrurile uşor, dar se simţea de parcă ar fi menţinut avionul în aer numai cu braţul lui invalid, care începuse să resimtă dureros oboseala.

— Am ajuns! strigă Ben bucuros, când se zări dedesubt un golf albit de soare, pierdut printre celelalte zece mii de golfuleţe care se înşirau de-a lungul liniei verzi ce desparte marea de deşert.

Ben aflase de la un biolog egiptean de existenţa acestui nou golf, despre care se spunea că era plin atât de rechini, cât şi de *raia*[9]. Se şi numea Golful Rechinilor, aşa cum se numeau toate de altfel, şi, ca şi celelalte, nu era decât o fâşie curbată, acoperită cu nisip de corali, imposibil de abordat în alt mod decât cu un avion uşor sau dinspre mare.

— Ţine-te bine! strigă Ben când aparatul începu să ia panta de aterizare. O să te scuture.

Părea că aveau să aterizeze uşor. Dar în clipa când trecură în zbor orizontal deasupra nisipului alb şi galben, porţiunea de teren îşi schimbă înfăţişarea aparent netedă într-una neînchipuit de colţuroasă.

În momentul contactului cu solul, ceva de dedesubt păru să lunece de la locul său, şi aparatul descrise o curbă periculoasă. Auziră o trosnitură puternică în fuselaj şi ceva se izbi cu zgomot de cabina din spate. Avionul mai făcu un bond şi apoi înţepeni, cu un zgomot îngrijorător.

— Ţi s-a întâmplat ceva? îl întrebă Davy pe taică-său. Ce mai e şi asta?

Proteza lui Ben fusese aproape smulsă de smucitură bruscă a manşei şi, în mod vizibil, trecea prin dureri cumplite. Trase de curelele care îi fixau proteza de braţ şi se zbătu amarnic până când îşi eliberă carnea vie din strânsoarea metalului şi a cordoanelor.

— Fir-ar să fie de aparat! spuse mânios. E mai rău cu el decât complet ciung!

Continuă să blesteme până când văzu obrazul copilului. Atunci se stăpâni şi se calmă. Însă, când recunoscu vechea teroare din ochii fiului său, se întrebă dacă făcuse bine trăgându-l iarăşi după el într-o nouă aventură periculoasă. Din capul locului, se dovedi, însă, că lucrul acesta era spre binele amândurora. Ben nu era un rafinat, şi încăpăţânarea era singurul mijloc pe care îl cunoştea pentru a învinge greutăţile.

---

[9] Specie de rechin uriaş, cartilaginos, din familia *Raiidae.*

— O să se termine totul cu bine, îi spuse băiatului, sărind afară din aparat să vadă în ce consta stricăciunea.

Nu era prea însemnată. Marginea cuştii retezase o bucată mare de coral, ce ieşea afară din nisip. Bucata de coral se izbise de fuselaj, provocând tot zgomotul acela. Dacă n-ar fi fost atât de perfect retezată, bucata de coral ar fi putut străpunge partea dinapoi a aparatului, şi rezultatul ar fi fost îngrozitor.

— Nu-i cine ştie ce!… spuse Ben, cel care lua viaţa la întâmplare. Putem repara fuselajul…

Davy însă se şi dusese la ţărm şi îşi înmuiase obrazul înfierbântat în apă, frecându-se pe păr şi pe gât.

„Bietul copil!" îşi spuse Ben din nou.

Apoi se cutremură de simţământul acesta. A-şi compătimi băiatul nu era o treabă care să folosească vreunuia dintre ei.

Cuşca se cam îndoise în urma ciocnirii cu blocul de coral, dar, cu ajutorul lui Davy, o reparară până la amiază.

Aşteptară apusul soarelui, odihnindu-se sub aparat. Apoi îmbinară pereţii cuştii. Davy punea şuruburile la locul lor, iar Ben, cu braţul cel sănătos, strângea piuliţele cu şurubelniţa. Fixară şi uşa în ţâţâni, înainte de căderea nopţii.

— Crezi că rechinii mi-ar putea înhăţa şi celălalt braţ printre barele astea? glumi Ben, admirând cuşca.

— Îţi pui şi proteza când cobori? întrebă Davy.

— Nu. E mai rău cu ea decât fără ea.

Ascundea faptul că n-ar mai fi fost în stare s-o îmbrace pe carnea lui zdrobită.

Dormiră sub aparat; de data asta Ben fusese mai prevăzător în ce-l privea pe băiat: adusese băuturi slabe, ba chiar biscuiţi şi fructe conservate, pe care le mâncau cu mâna, în timp ce Ben îl învăţa pe băiat constelaţiile de pe cerul Orientului.

Davy nu dădea semne de prea mare interes, însă Ben simţea că, totuşi, era interesat. Dis-de-dimineaţă, Ben stabili locul cel mai potrivit unde putea fi cufundată cuşca, dar se munciră destul ca s-o rostogolească pe nisip, până la marginea blocului de coral.

— E mai bine să te încalţi, îi spuse Ben lui Davy, care se tăiase la picior.

Ben nu era încă obişnuit să se servească de un singur braţ şi îşi pierduse de mult răbdarea până când cuşca fu gata de săltat peste marginea blocului de coral şi de scufundat în cele 20 de picioare de apă străvezie. Davy îl ajuta. Făcea tot ceea ce i se cerea, în tăcere, dar nu încercă nicio mişcare din proprie iniţiativă, aşa cum ar fi făcut orice alt băiat.

— Când am să-ţi spun să împingi, împinge cu toată puterea, îi zise Ben, pe urmă dă-te la o parte, să nu te încurci în frânghii. Legase de tavanul cuştii patru frânghii; în felul acesta cuşca nu se va putea lăsa pe o parte, ci va coborî drept în picioare până la fund.

— Acum împinge! spuse Ben.

Se opintiră şi se smuciră până când cuşca începu să lunece peste corali.

— Dă-te la o parte! strigă Ben.

Dar în clipa în care cuşca pătrunsese în apă, băiatul se şi dăduse la o parte. Frânghiile erau strâns înfăşurate pe ţăruşii bătuţi de Ben în nisip, iar cuşca stătea suspendată în apă. Ben îşi puse masca şi se scufundă să vadă cum stau lucrările.

— Toate merg bine, Davy, spuse el, ieşind la suprafaţă, după ce fixase cuşca pe fundul apei, la locul potrivit. Acum o leg de corali şi suntem siguri.

Băgă de seamă că Davy întinsese între timp cortul, unde aveau să-şi petreacă partea cea mai călduroasă din zi; cărase şi o parte a micului compresor de aer, aşa ca Ben să-l poată monta.

„În sfârşit, încep să-l câştig", îşi spuse el.

Nu-şi mai aducea aminte ca Davy să-i fi preîntâmpinat vreodată nevoile şi se pomeni gândindu-se la micul arab atât de priceput în a anticipa cerinţele meşterului său.

— Ce părere ai despre băieţaşul acela arab?

— Cât câştigă pe săptămână? întrebă Davy.

— Nu cine ştie ce, vreo câţiva piaştri, spuse Ben, surprins de această întrebare interesată.

Dar oare nu toţi copiii erau interesaţi, în timp ce mai toţi oamenii vârstnici erau nişte sentimentali?

Aparatul de filmat sub apă pe care i-l trimisese Compania universală de cinematografie era construit pentru peliculă şi lentilă de

35 mm. Scopul expediţiei lui Ben era următorul: societatea plătea până la 1500 de dolari pentru aproximativ trei sute de metri de film reuşit cu rechini şi, separat, o mie de dolari pentru imaginea unui raia mare.

Aparatul de filmat era greu, însă Ben îl coborî legat de una din frânghii, apoi trase de tubul respirator.

— Dacă vrei să priveşti, poţi să stai pe muchea coralilor, îi spuse lui Davy, arătându-i cum se putea întinde peste balta adâncă de câţiva centimetri, care se adunase de după un prag de corali, cufundându-şi faţa cu mască în apă, acolo unde începea adâncimea.

— Ştiu, spuse Davy.

— Dar nu muia în apă tubul de respiraţie.

Ben luase cu el şi un tub de rezervă. Îl şi instruise pe Davy, într-un intrând, la adăpostul unor stânci de corali unde nu puteau pătrunde rechinii, cum să se servească de el. Davy era un bun înotător şi pricepuse lesne cum trebuie să mânuiască aparatul.

— Ce ai de gând să faci cât sunt eu sub apă?

— Am să citesc, spuse Davy, scoţând o carte din sacul său de drum.

Ben se uită la ea şi zâmbi. Cartea vorbea despre un curajos aviator englez care se lupta cu fiarele sălbatice în nordul Africii.

— Îţi plac poveştile astea?

— Da, spuse Davy, cam încurcat. E de la biblioteca şcolii.

Poate că lucrul ăsta îi dădea o calitate aparte; Ben gândi că fiu-său semăna mai curând a englez decât a american. Davy învăţa la şcoala engleză din Cairo şi nu-şi mai aducea aminte de America. Până şi accentul lui era mai mult englezesc decât american. Poate că aici era şi cauza firii sale reţinute şi a spiritului său practic.

— Nu stau mult, spuse Ben, şi îşi dădu drumul pe frânghie.

O dată cufundat în apa albastră-argintie, privi cu optimism în jur, să vadă dacă apăruseră rechinii să se înfrupte din momeala adusă de el. Din halca de carne de măgar picurau şuviţe negre şi subţiri de sânge în marea limpede de corali. Cete de peştişori miroseau intrigaţi, dar niciun peşte mai mare nu se zărea în jur. Ben lăsă aparatul să lunece de-a lungul frânghiei şi, intrând în cuşcă, se felicită pentru ideea ingenioasă de a-şi fi construit o pavăză aproape perfectă, care-i îngăduia o poziţie sigură în filmarea rechinilor. Închise uşa, o legă şi

aşteptă.

Trebui să aştepte până la a doua imersiune, după amiază, înainte de a da ochi cu rechinii. Se iveau, ca întotdeauna, de nu se ştie unde. O clipă nu se vedea nici urmă de rechin, apoi, în chip misterios, ca la un semn, apărea câte unul, care mirosea carnea de măgar chiar în faţa lui. Când ridicase aparatul, mai erau încă doi, dintre care unul, un rechin vărgat, cu doi peşti piloţi care îi patrulau peste cocoaşa nasului. Ben îndreptă aparatul către unul din pereţii cuştii şi apăsă pe declanşator. Rechinul din imediata lui apropiere o luă la fugă, speriat. Încă nu simţise gustul sângelui. Odată ce gustau din carne, deveneau mult mai îndrăzneţi, aşa că mai aşteptă.

Nu-i părea rău că se găsea din nou printre aceste hidoşenii care-i sfârtecaseră carnea, îi sorbiseră sângele şi-l aduseseră în halul ăsta. Se simţea în siguranţă în cuşca lui. Dar mai simţea foarte precis amintirea durerii din braţ, acolo unde îl ciopârţiseră dinţii rechinului. Şi parcă îl durea în partea de braţ pe care nu o mai avea.

„Asta e ultima dată, îşi spunea în sinea lui. După ce termin şi cu asta, nu mă mai întorc aici. E neleal faţă de băiat”…

Se cunoştea îndeajuns ca să ştie că era un om care lua viaţa la întâmplare. Asta se potrivea cu zborurile lui deasupra hăţişurilor şi cu felul de zbor dezordonat şi plin de riscuri pe care îl practicase în Egipt. De fapt, dacă se gândea în urmă, toată viaţa lui nu fusese decât o improvizaţie. Altfel, cum ar fi fost în stare un pilot ca el să trăiască, sau, mai bine zis, să supravieţuiască? Dar ăsta nu era un mod de viaţă potrivit pentru un bărbat care avea de crescut un fiu. Va trebui (aşa hotărî el, în timp ce privea pielea încreţită a unui rechin aflat la o distanţă de un metru de el) să chibzuiască bine la viitor. Nu voia ca Davy să apuce pe aceeaşi cale.

Acum alţi doi rechini muşcau din halca de carne şi, răsucindu-se pe o parte, înotau fără frică pe lângă cuşcă. Îndreptă aparatul spre ei.

— Nu te uita la aparat! recomandă el, când unul din rechini se întoarse să-l privească. Nu te uita la aparat!…

Erau vreo cinci-şase la rând, avea de unde alege. Unii erau rechini obişnuiţi, alţi doi vărgaţi. Unul se lăsase la fund lângă o stâncă mare de corali morţi, acolo unde Ben sperase să vadă un raia. Fixase şi una din funii în locul acela.

— Nu te pripi! se sfătui Ben pe sine însuşi.

Era totdeauna tentat să facă secvenţe de film prea scurte. Îşi sprijini aparatul de ciotul fragil, de carne zdrobită al braţului. Îl durea, totuşi se ajuta bine cu el. Apoi, deodată, unul dintre rechinii cei mari se apropie cu multă îndrăzneală de cuşcă şi, când se depărtă, lovi cu coada unul din pereţii laterali.

Cuşca se balansă încolo şi încoace şi aproape că se răsturnă pe o parte, dar o ţinură frânghiile cu care o legase de stâncile de coral din spate. Aşteptă să-şi recapete echilibrul, apoi hotărî că, pentru moment, filmase de ajuns. Îşi consumase toată pelicula.

— Încă unul, şi am terminat, îi spuse el lui Davy, o dată ajuns sus.

— De ce-o fi lovit rechinul acela cuşca? întrebă Davy.

Observase totul de sus; Ben ridică din umeri.

— Greu de spus; probabil că din întâmplare…

Insă Davy nu părea convins. Atunci, ca să-i alunge frica, Ben îi spuse să se apuce de împachetatul lucrurilor spre a fi gata de plecare îndată ce va ieşi el din apă.

Era un om fără noroc; aşa fusese dintotdeauna şi, cu toate că se învăţase să trăiască laolaltă cu nenorocul lui, se simţea prea bătrân ca să mai poată rezista multă vreme.

Sfârşise cu filmarea rechinilor. Se terminase şi carnea, ceea ce însemna că majoritatea peştilor se îndepărtaseră, dar el tot mai aştepta cu încăpăţânate în speranţa că vreun care i-ar putea aduce câştigul de 1.000 de dolari se va ivi pe stânca de corali unde le plăcea să stea de obicei şi să se lase despăducheaţi de peşti mai mici.

„O, doamne, spuse Ben, azi am şi eu noroc!”

O umbră, un nor pestriţ, plutitor, patrula la fund pe lângă stâncă. Era un raia cu fălcile monstruos căzute, care se mişca într-un fel greoi şi dezordonat, ca şi cum ar fi fost orb sau rănit sau, pur şi simplu, nevolnic de bătrâneţe. De câte ori se apropia de stâncă, disloca bucăţi de coral, iar nisipul alb de pe fund se învolbura în jur când îşi mişca uriaşele aripi ascuţite, înaintând cu greu.

— Apropie-te, frumosule! îl îndemnă Ben.

Venea drept spre cuşcă şi, cu toate că Ben era transportat de graba de a-l filma, văzu că aripile sau capul masiv ameninţau să rupă frânghia cu care legase cuşca de reciful de corali de pe fundul mării.

Ben făcu să zăngăne aparatul de filmat spre a distrage namila din cursa sa oarbă, dar rechinul, înaintând, rupse frânghia.

Din cauza izbiturii sau a biciuirii bruşte şi puternice a aripilor, cuşca fu împinsă înainte. Ben o simţi scufundându-se, ca şi cum ar fi fost lovită de un distrugător.

Un moment crezu că îl va trage după el cu cuşcă cu tot. Ben zăcea trântit pe o parte. Înţelese că frânghiile cedaseră sau că stânca de coral de la spatele său se sfărâmase şi simţi cuşca rostogolindu-se de mai multe ori cu putere pe fundul mării, ca sub o mare presiune. Apoi, cu o smucitură bruscă, peştele se eliberă din frânghii şi se depărtă în neştire, stârnind o ceaţă de nisip şi sfărâmătură de corali.

„Cum scap eu de aici?" gândi Ben.

Zăcea pe o parte în cuşca răsturnată cu uşa în jos, lipită de fundul mării; cuşca fusese deformată de izbitură şi, într-un loc, uşa se înfundase în ea. Se simţea ca un peşte enorm într-un acvarium. Chiar când stătuse în picioare avusese senzaţia unui încarcerat, dar acum aproape că nu se putea mişca.

„Doar printr-o minune mai ies eu vreodată de aici!" îşi spuse în sinea lui.

Încercă să redreseze cuşca, scoţând piciorul printre bare şi proptindu-l de fund, în speranţa de a o întoarce cu uşa în sus. Cu neputinţă! Încercă să îndoaie barele subţiri de oţel, însă meşterul le făcuse toarte rezistente. Zgâlţâi uşa sub el, sperând că va putea s-o strice în vreun punct, dar sudura făcută de Mahmud nu ceda.

„Am păţit-o!" îşi spuse în cele din urmă.

Se întoarse cu faţa-n sus, ca să vadă dacă Davy era la postul său de observaţie. Nu-i văzu masca la suprafaţa apei. Apoi, aruncându-şi ochii asupra manometrului, se blestemă că mai zăbovise acele cinci minute, lăcomindu-se la o nenorocită mie de dolari.

Nu mai avea oxigen decât pentru douăzeci de minute.

Trecuseră două minute; i se părea că se scursese un ceas.

Încercase din nou tot ce-i sta în putinţă, apoi, ridicând ochii, văzu masca băiatului. Ben se lungi pe spate şi îi făcu semn cu mâna. Văzu mâna lui Davy, care îi făcea un semn de răspuns. Cu braţul său sănătos, Ben făcu gestul de a desface şuruburile care ţineau cuşca laolaltă, încercând să-i arate lui Davy că are nevoie de cheia de strâns piuliţele.

Davy dispăru pe moment.

Când reapăru, Ben văzu în apă mâna băiatului, ţinând cheia.

— Nu-i da drumul, bolborosi, ca şi cum băiatul l-ar fi putut auzi.

Davy dădu drumul cheii, pe care o legase însă de o sfoară pescărească şi, legănând-o, o dirija spre interiorul cuştii. Ben nu o mai dezlegă, ci o îndreptă spre piuliţe. Dar în interior se găseau numai capetele rotunde ale piuliţelor, cele pătrate erau în afară. Oricât şi-ar fi întins braţul, tot n-ar fi reuşit să facă uz de cheie. Ben privi în sus, scuturând din cap, dar băiatul nu mai era acolo.

Îşi făcea socoteala că mai avea oxigen doar pentru încă cincisprezece minute, când văzu unul din odgoane coborând spre el. Davy îşi lua revanşa; bănuia că băiatul voia să încerce să tragă cuşca. Pe uscat, lucrul ar fi fost cu neputinţă, dar în apă poate că ar avea oarecare şansă.

— În ordine! spuse Ben printre băşicile de aer, după ce legă funia de acoperişul cuştii. Dar grăbeşte-te!

Faţa băiatului dispăru iar, şi peste o jumătate de minut văzu funia încordându-se, dar fără vreo urmare asupra poziţiei cuştii. Încercarea se dovedea deznădăjduită. Când masca lui Davy se ivi iar, Ben îi făcu un semn cu mâna, învârtind-o de mai multe ori.

— Avionul, spunea el, din apă. Porneşte avionul!

Încerca să-i sugereze prin gesturi învârtirea elicei, manşa, maneta de gaze, până când băiatul înţelese despre ce-i vorbea şi dispăru din nou. În aşteptare, Ben se gândea la ceea ce va face băiatul: dacă va avea destulă minte să lege funia de roata dinapoi, dacă va putea porni motorul, dacă o mie de lucruri vor fi executate bine sau greşit, dacă vor izbuti şi, cu toate că era în apă, avea impresia că transpiră.

— Mai repede, Davy, spuse el, şi începu să fie îngrijorat de soarta băiatului.

Dacă el îşi va găsi sfârşitul aici, Davy nu va putea cu niciun chip să urnească de pe pământ acest Beechcraft. Avionul era prea vechi şi prea greoi pentru ca Davy să mai poată izbuti să piloteze a doua oară. De data asta, viaţa băiatului depindea cu totul de a lui. Apoi simţi ceva urnindu-se.

— A izbutit!

Funia se întinse, dar Ben se temu ca marginile de metal ale cuştii

să nu o reteze. Încercă să împingă cu braţul sănătos. Era tot plin de tăieturi şi de vânătăi, dar acum, simţind forţa avionului, înţelese că mai putea spera.

„Are frânele puse", gândi Ben. Dacă erau prea vechi, aveau să cedeze însă şi, deodată, într-adevăr ceva cedă.

Cuşca săltă pe fundul apei, întorcându-se pe o parte, apoi duşumeaua se izbi de marginea coralilor, şi cuşca începu să se îndrepte, nu chiar de tot, dar destul de mult.

— Opreşte! strigă Ben cu disperare.

Fără să-i pese de urmări pentru braţul său întreg, Ben îl scoase printre bare şi ţinu cuşca dreaptă lângă masivul de corali. Funia slăbi, Ben o trase în jos, o petrecu în jurul unei ieşituri a masivului de corali, apoi o legă strâns de una din barele de oţel. Valva de oxigen aproape că se dezumflase. Cadranul manometrului marca mai puţin de zece atmosfere şi era neîndoielnic că-i extrăgea acum ultimele picături de aer. Împingea uşa fără s-o poată mişca, deşi cuşca era acum în picioare. Era atât de avariată, încât uşa se înfundase şi nu era speranţă de a o urni cu o mână sau cu piciorul.

Privi iar în sus, neajutorat…

„S-a sfârşit cu mine! spuse printre lacrimi. S-a sfârşit!"

Parcă îşi pierduse capul, însă, când revăzu faţa băiatului, masca lui cu ovalul opac al ochilor, îi făcu semn că nu poate deschide uşa.

Numai atunci când faţa copilului dispăru brusc pentru ca după o clipă să reapară întreg sub apă, se uită Ben în jurul lui, să vadă ce mai era cu rechinii.

— Nu coborî! încercă el să-l prevină printr-un gest al mâinii.

Davy plonja neîndemânatic. Era prea mic şi prea uşor pentru cantitatea de aer cuprinsă în tubul respirator mare, însă ajunse la cuşcă şi se agăţă de ea. Ben avea o nevoie grozavă de aerul din aparatul băiatului, însă privea cu încordare în jur, ca să se asigure că nu erau rechini prin apropiere.

Se vedeau doi, care leneveau însă ceva mai încolo, lângă stâncă.

Davy încercă să deschidă uşa cu mâinile.

Ben se gândi că un topor le-ar îi fost de folos, dar ştia că nu avea aşa ceva în lada cu scule.

Nu mai avea nicio idee şi aproape că nu mai avea nici aer. Îl

observa prostit şi încremenit pe Davy, care lega şi cealaltă frânghie de uşa cuştii.

Ce va urma acum?

Davy lupta din răsputeri să se cufunde mai în adânc. Îl văzu înotând către stânci, cu toate frânghiile rupte pe care le putuse găsi. Rechinii care zăceau la fund, pe lângă stând, puteau fi dintre cei agresivi, pe cât putea Ben să-şi dea seama, şi îl urmări cu privirea pe băiat, care înota prudent în jurul stâncilor, trăgând toată lungimea depănată a funiei, până când izbuti să înconjoare stânca. „Are de gând s-o folosească ca pe un scripete", se dumeri Ben în timp ce trăgea aerul din tub, întrebându-se când va sorbi ultimul strop.

Ar fi vrut să-l grăbească pe băiat, dar ştia că nu ar avea curajul s-o facă.

Observă cum băiatul trece stângaci deasupra rechinilor adormiţi. Fu o clipă amară pentru el când se gândi că locul copiilor nu era acolo unde-i primejdia, chiar dacă-i vorba de viaţă şi de moarte. Faţă de fiul său comisese totdeauna cele mai mari nedreptăţi, spunându-şi mereu că toate se vor termina cu bine. Şi nimic nu se terminase cu bine. Viaţa în sine era o cursă şi, dacă va scăpa vreodată teafăr de-aici, datoria lui era să-l apere pe fiul său împotriva tuturor curselor întinse de viaţă. Trebuia să-şi apere copilul chiar împotriva celor mai imposibile riscuri, a celor mai îndepărtate primejdii.

Ben sorbi cu greutate ultimul strop de aer, în timp ce Davy, terminând cu bine înconjurul stâncii, începu să se ridice la suprafaţă, trăgând restul frânghiei după sine.

„Dă-mi mie tubul de respiraţie", îi ceru Ben prin semne. Arătă spre manometru şi apoi făcu un semn negativ din cap, indicând tubul său şi pe cel al băiatului, dându-i a înţelege că trebuie să i-l coboare de îndată…

Davy îi răspunse afirmativ, dând din cap.

Ben auzea horcăitul valvei, care ceda cu greu la fiecare respiraţie a sa. Trebuia s-o sugă cu toată puterea, încordându-şi muşchii stomacului pentru a-i stoarce ultimul centimetru de presiune. Simţea cum îl cuprinde ameţeala şi se întreba de ce nu mai vine odată băiatul. Nu va mai putea rezista mult, o simţea…

Tubul coborî legat de capătul unei frânghii. Ben înlătură îmbucătura propriului sau tub şi trase pompa celui plin, strivindu-şi

faţa de cuşcă, aşa încât să poată prinde îmbucătura printre bare.

Pompa îi transmitea aerul în mod automat, şi Ben simţi pătrunzându-i în plămâni prima undă de aer rece, metalic.

Totuşi, părea să fie prea târziu, pentru că, vlăguit de eforturile de a respira, acum nu putea face altceva decât să se proptească de bare cu braţul ciuntit, în timp ce cu celălalt braţ ţinea la gură îmbucătura tubului, într-o stare de semiconştienţă.

Nu-şi dădu seama că e remorcat până când cuşca nu începu să-şi îndrepte poziţia. Frânghia legată acum de uşa turtită şi trecută în jurul stâncii de corali începu să se încordeze. Putu vedea bucăţi de coral uscat desprinzându-se din stânca moartă, peştii gonind care încotro şi rechinii adormiţi deşteptându-se.

Davy dăduse iarăşi drumul la motorul avionului şi trăgea o dată cu el de funie.

Ben strânse bine în dinţi îmbucătura tubului, iar cu braţul sănătos se propti în coralii din imediata sa apropiere. Simţea acum încordarea frânghiei. Rezistă, deşi carnea i se zdrobea de corali.

Toate se petrecură în aceeaşi secundă: uşa se deschise, frânghia se rupse, şi el scăpă dintre dinţi îmbucătura aparatului, care se îndepărtă plutind. Cuşca se înclină, gata să se dea peste cap.

Avea doar o secundă pentru a se strecura prin uşa ei întredeschisă, înainte de a cădea iar la fund.

Împingându-se afară din cuşcă, simţi metalul zgâriindu-i spatele. În cădere, cuşca îi lovi călcâiele. Cu plămânii gata să plesnească, începu să-şi croiască drum la suprafaţă.

Primejdia de moarte exista şi acum.

Dacă nu şi-ar fi amintit că, ridicându-se la suprafaţă, trebuia să expire tot aerul inhalat, presiunea acestuia s-ar fi amplificat şi, până sus, şi-ar fi scuipat plămânii. „Dă-i drumul încet", îşi spuse el.

Izbucni spre suprafaţă, şuierând aerul afara din plămâni. Apoi inhală întâia înghiţitură de lumină, de soare, de aer, adânc, până la diafragmă.

— Mai repede! strigă Davy, cufundându-şi masca în apă, să vadă ce se întâmplă. Vine un rechin!

Ben ştia acum ce înseamnă adevărata groază, groaza de moarte, cea care-l determină pe om să-şi depăşească limita puterilor sale

firești; împingându-se cu brațele și cu picioarele, se zvârli pe țărmul de corali de parcă ar fi fost înaripat. Davy îl ajută să iasă din apă, iar Ben își aminti că mai poartă în spate tubul respirator gol. Abia mai avu putere să cadă cu fața în jos în apa călduță, mlăștinoasă de la mal.

Asta a fost tot.

Zăcea tăcut, istovit în băltoaca fierbinte, simțind dogoarea soarelui. Îl auzi pe Davy întrebându-l, rugându-l să-i spună cum se simte. Dădu încet din cap.

Distingea zgomotul motorului sub presiune. Desigur că se supraîncălzise.

— Oprește motorul, Davy, se căzni să spună.

Auzi picioarele băiatului plescăind prin apă, apoi tăcerea desăvârșită, cade se așternu când motorul se opri cu un ultim horcăit. Ben simți că, dacă nu se ridica acum, n-ar mai fi fost niciodată în stare să se ridice.

Trase de cataramele tubului de respirație și ale centurii de greutate și se eliberă de echipament. Se sculă în picioare și se târî până la fâșia de nisip, unde se trânti din nou pe spate, simțind cum îl durea fiecare fibră din trup.

Știu atunci că e un om fără noroc. Dar cel puțin o știa. Asta era important. Și niciodată nu va mai pune în primejdie viața băiatului. Pentru un om la vârstă lui moartea nu mai însemna mare lucru, dar un copil nu trebuie să moară.

— Îmi pare rău, băiete! spuse privindu-și copilul. Tu cum te simți?

Fața gravă și înspăimântată a copilului era aplecată în jos, spre el. Se aștepta iar la privirea aceea deznădăjduită, încărcată de reproșuri.

— Ai făcut tot ce trebuia, îi spuse cu o disperată încordare.

Era mai mult decât adevărat. Davy nu își oferea de bunăvoie ajutorul, nu se pricepea să-ți preîntâmpine nevoile și, desigur, niciodată nu avea să se dăruiască în dreapta și în stânga cu generozitate, fără să-l soliciți; dar avea să ajungă un om pe care te puteai bizui la greu, asta va fi. Poate că aici stătea valoarea acelei laturi comune amândurora, de a lua viața la întâmplare, aici, în dârzenia cu care știau să biruie îndărătnicia vieții.

— Am lăsat în apă aparatul de filmat… spuse Ben.

Se sculă. Aparatul era asigurat şi nimeni n-avea să fie păgubit. Dar filmul din el, secvenţa cu raia valora o mie de dolari!…

— N-ai să cobori din nou, nu-i aşa? întrebă Davy. Nu-i aşa că nu mai cobori?

Ben ştia că ar mai avea curajul s-o facă: ar porni în căutarea celuilalt tub de respiraţie şi s-ar mai cufunda o dată ca să-şi găsească aparatul. Dar acum erau alte valori în joc.

— Nu, n-am de gând s-o fac, spuse el, n-am de gând.

Băiatul aproape surâdea în stângăcia lui copilărească. Încerca să-şi arate compătimirea sau să-l consoleze, în orice caz încerca să-l asigure pe taică-său de ceva, atât cât îi îngăduia firea lui reţinută. Nu izbutea el prea mult, dar, oricum, băiatul făcuse un început.

Şi pentru Ben asta însemna că jumătate din distanţa care-i despărţea fusese parcursă.